Gemeente Druten

Programmabegroting 2027

Gemeente Druten

Inhoudsopgave

Raadsbesluit 5
Voorwoord....7
Inleiding 9
Samenvatting....10
Ontwikkeling meerjarig perspectief 13
Programma's....17
0. Bestuur en Dienstverlening 18
1. Veiligheid 26
2. Verkeer en Vervoer....30
3. Economie 37
4. Onderwijs....41
5. Sport, Cultuur en Recreatie 45
6. Sociaal Domein 53
7. Volksgezondheid en Milieu....61
8. Wonen en Bouwen 67
Paragrafen 72
Overhead, dekkingsmiddelen, baten en lasten 73
Lokale heffingen 76
Weerstandsvermogen 85
Onderhoud kapitaalgoederen 94
Financiering 101
Bedrijfsvoering....105
Openbaarheid....111
Verbonden Partijen 113
Grondbeleid....133
Financiën 136
Uitgangspunten 137
Meerjarenraming....140
Provinciaal toezicht 142
Overzicht baten en lasten....143
Overzicht incidentele baten en lasten....144
Overzicht structurele baten en lasten 146
Totaaloverzicht taakveldraming 148
Geprognosticeerde balans....152
Indicatoren 153
EMU saldo....154

Algemene uitkering 155
Bijlagen 159
Investeringslijst (Bijlage 1) 160
Mutaties bestaand beleid (Bijlage 2) 161
Nieuw beleid structureel (Bijlage 3) 164
Mutaties incidenteel perspectief (Bijlage 4) 169
Incidenteel perspectief totaal (Bijlage 5) 172
Verloop overzicht reserves en voorzieningen (Bijlage 6) 175
Boekwerk Reserves en voorzieningen 177

Raadsbesluit

Voorwoord

Aanbieding programmabegroting 2027

Druten, november 2026

Aan de leden van de gemeenteraad,

Met deze programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 leggen we u het startmoment voor van deze bestuursperiode. Het is de eerste begroting van dit college, die in het teken staat van de opstart van het coalitieprogramma ‘Kernen in kracht, wijken in beweging’. De begroting is gebaseerd op de koers uit de Perspectiefnota 2026, met actualisatie van beleidsmatige, financiële en macro-economische ontwikkelingen, zoals de uitkomsten van de septembercirculaire 2026. Daarbij blijven wij vasthouden aan behoedzaam en solide financieel beleid, bestuurlijke daadkracht en inhoudelijke prioritering.

Landelijke ontwikkelingen
Dat de bezuinigingen op het gemeentefonds leiden tot dreigende structurele tekorten bij bijna alle gemeenten is niet nieuw. En dit beeld zien we ook bij onze gemeente. De herstructurering van het gemeentefonds en onvoldoende compensatie voor de inflatie leiden tot een grote financiële krimp. Gemeenten worden vanaf 2028 structureel stevig gekort in de algemene uitkering. De verwachting is wel dat het Rijk in de Voorjaarsnota 2027 compensatie zal geven op basis van het rapport van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd, dat begin 2027 volgt.

Net zoals bij veel andere gemeenten, staan ook voor onze gemeente de gemeentefinanciën flink onder druk door de toename van taken in het sociaal domein, de druk op uitvoering en de inflatoire effecten op inkoop en cao’s. Er is een onevenredige balans tussen wettelijke opgaven, bestuurlijke ambities en beschikbare middelen ontstaan. Daar maken we ons ernstig zorgen over. Daarom blijven we aandacht vragen in Den Haag voor de negatieve ontwikkeling van het gemeentefonds, samen met andere gemeenten, de financiële kopgroep van de K80 (80 kleinste gemeenten) en de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG).

Financiële positie gemeente Druten
De onzekere situatie over de middelen vanuit het Rijk is niet nieuw. We hebben hierop voorgesorteerd en zijn enkele jaren geleden al gestart met het kritisch kijken naar onze werkwijze en uitgaven. Door behoedzaam financieel beleid, scherper begroten, zorgvuldige keuzes en voldoende reserves is het ons gelukt om een sluitende begroting 2027 te presenteren. Het surplus van de algemene reserve hebben we nog niet hoeven inzetten. Hiermee voldoen we aan de financiële kaders die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De meerjarenraming laat op dit moment wel zien dat we de jaren 2028–2030 negatief sluiten. De structurele opgave om te bezuinigen en waar mogelijk behoedzaam te investeren blijft onze strategie. Dit betekent investeringen temporiseren, kritisch blijven op beleidsreserves en begrotingsramingen verder aanscherpen. De uitgangspunten van het provinciale toezichtkader – realistisch begroten, reëel dekkingsplan en structureel inzicht – blijven leidend.

Zero-Based Budgeting (ZBB)
Een van de maatregelen op gebied van scherper begroten lichten we er hier graag uit. Eind 2025 zijn we gestart met de voorbereiding op de gefaseerde invoering van Zero-Based Budgeting, ook wel een 0-begroting genoemd. Deze pilot is inmiddels afgerond. Beleidsmedewerkers ervaren dat deze methode bijdraagt aan een betere afstemming tussen ambities, doelstellingen, activiteiten en

beschikbare middelen. Hoewel de directe kostenwinst in deze pilot nog beperkt is en de methode arbeidsintensiever, geeft het wel duidelijk inzicht in de hoogte van de budgetten en waar eventuele bestuurlijke keuzes gewenst zijn.

Concluderend zijn de resultaten van de pilot ZBB positief, vooral als het gaat om het verbeteren van de bestuurlijke en financiële beheersing. Daarom hebben we besloten om ZBB integraal en gefaseerd in te voeren. Het doel is om de begroting voor 2028 geheel op te bouwen volgens de ZBB-methode. Ondertussen is een eerste vervolgstap gemaakt met programma 2 Verkeer en vervoer. De structurele besparing hier is € 126.000. Dit bedrag laten we vrijvallen in deze begroting.

We verwachten zeker dat ZBB bijdraagt aan het realiseren van verdere besparingen. Maar we realiseren ons ook dat het de tekorten vanaf 2028 niet volledig kan dekken.

Start van een nieuwe bestuursperiode

Deze begroting markeert de start van de bestuursperiode 2026–2030. Samen met de nieuw gevormde raad zijn we aan de slag gegaan met de uitvoering van het coalitieakkoord ‘Kernen in kracht, wijken in beweging’. De ambities zijn vertaald in de diverse programma’s van deze begroting. Aankomende jaren gaan we dit uitvoeren, monitoren en actualiseren. Met als vertrekpunt een stevig financieel fundament, maar nog onzekerheden over de structurele rijksbijdrage. Onze financiële positie bepaalt het financieel kader en daarmee het tempo waarin we ambities kunnen gaan verwezenlijken.

De begroting 2027–2030 is geen eindpunt, maar een overgangsdocument: van herstel naar herinrichting, van ombuiging naar herprioritering. De Toekomstvisie Druten2040 vormt hierbij ons kompas.

Samen met u als raad, de inwoners en onze partners werken wij aan onze overkoepelende ambitie om ontmoeting en leefbaarheid te versterken in alle wijken en kernen. Om ervoor te zorgen dat we een gemeente blijven waar je fijn kunt wonen, werken en ontspannen. Met een goed voorzieningenniveau, passende zorg en ondersteuning tegen relatief lage gemeentelijke lasten. Binnen onze financiële positie blijven we recht doen aan onze maatschappelijke opgaven en ambities. Helder en aanspreekbaar waarvoor wij staan geven wij uitvoering aan deze begroting.

Burgemeester en wethouders van Druten,

De secretaris, B.P.P. Janssen

De burgemeester, S.W.P.J. Sengers

Inleiding

Programmabegroting 2027

Voor u ligt de Programmabegroting 2027, inclusief de meerjarenraming voor 2028–2030. Deze begroting vormt het inhoudelijk en financieel startmoment van de bestuursperiode 2026–2030 en is gebaseerd op de kaders uit de Perspectiefnota 2026 en het nieuwe coalitieakkoord. Het college presenteert u een sluitende begroting voor 2027, die het resultaat is van gerichte bijstellingen, eerste beleidsarme ombuigingen en een verscherpt financieel kader.

De opgave voor Druten is niet uniek, maar wél urgent. Gemeenten blijven opereren in een context van toenemende maatschappelijke druk, financiële onzekerheid en veranderende rijksverhoudingen. Deze begroting geeft richting binnen die realiteit, met als doel om bestuurbaarheid, wendbaarheid en maatschappelijke continuïteit te borgen.

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft de indeling van een gemeentelijke begroting grotendeels voor. Deze Programmabegroting bestaat uit diverse onderdelen.

In de samenvatting is in één oogopslag het totaalbeeld van deze begroting te zien. We geven in de programma's antwoord op drie vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Wat gaat het kosten? Hierbij zijn de speerpunten uit het coalitieprogramma ‘Kernen in kracht, wijken in beweging’ leidend.

Via de paragrafen geven we een dwarsdoorsnede op programma overstijgende onderdelen. Vervolgens kunt u in de Financiële begroting de uitgangspunten en het meerjarenperspectief terugvinden. De mutaties ten opzichte van de huidige begroting vindt u hier beknopt terug.

In de bijlagen vindt u een nadere onderbouwing van de mutaties op bestaand en nieuw beleid en een verloopoverzicht van de reserves en voorzieningen.

Samenvatting

Begroting 2027 sluitend

Het jaar 2027 is sluitend. Dat is onder meer mogelijk geworden door het continueren van aanpassingen zonder directe maatschappelijke of beleidsmatige impact. Het betreft zogenoemde 'beleidsarme maatregelen' – waaronder:

- Verwerking opbrengsten Zero Based Budgeting programma 2;
- Herfasering van investeringen;
- Technische bijstellingen van budgetten, o.a. via actualisatie van ramingen en reserves;

De begroting laat in 2027 een beperkt positief saldo zien van € 38k (een structureel overschot van € 320k en een incidenteel tekort van € 282k). De begroting 2027 voldoet aan het repressieve toezichtskader van de provincie.

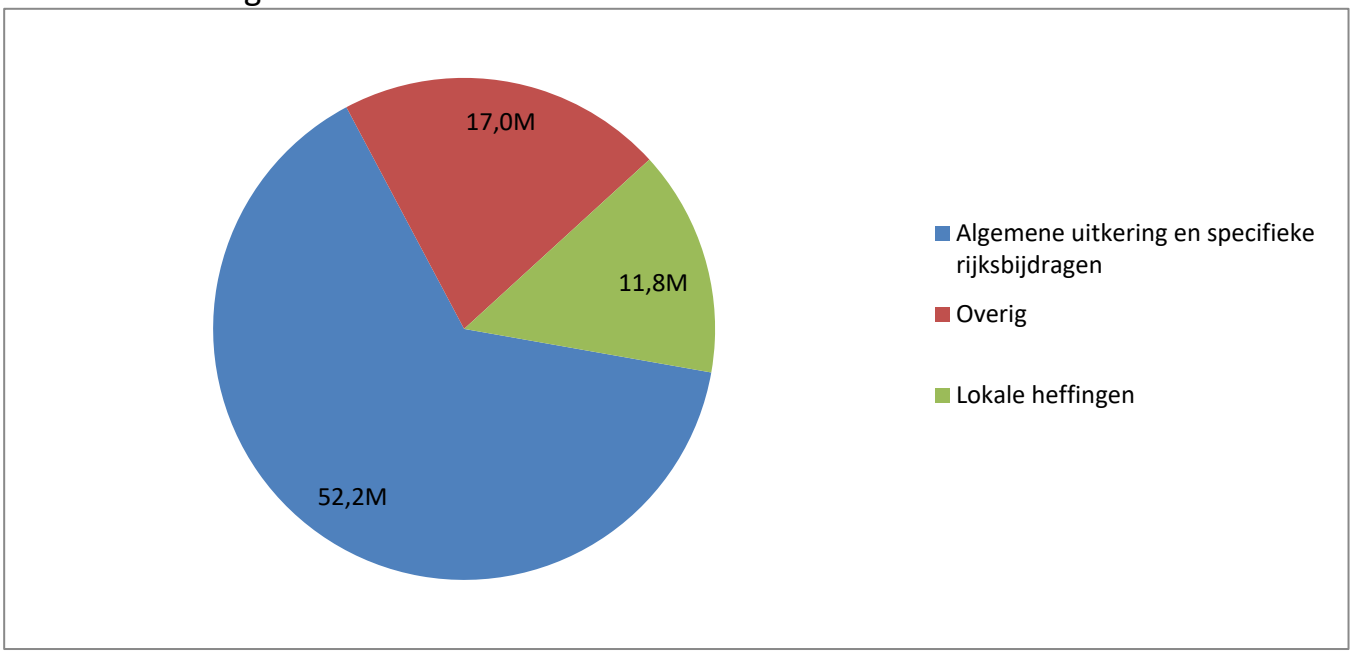
De meerjarenraming laat voor de jaren 2028–2030 structurele tekorten zien. De financiële situatie van gemeenten wordt al jaren gekenmerkt door structurele onbalans tussen taken en middelen. De herstructurering van het gemeentefonds en onvoldoende compensatie voor inflatie leiden tot een financiële krimp. De verwachting is wel dat het Rijk via de Voorjaarsnota 2027 compensatie zal geven op basis van het nog uit te brengen rapport van de Deskundigencommissie (Hervormingsagenda jeugd).

Daarom zijn in deze begroting beperkt beleidsintensiveringen opgenomen. De focus ligt op stabiliteit, noodzakelijke aanpassingen en de voorbereiding op fundamentele keuzes.

Uitwerking coalitieakkoord
Voor de zomer werd het coalitieprogramma vastgesteld. In de begroting is een stelpost van € 300.000 opgenomen voor de uitvoering van dit coalitieakkoord. Voor een deel van de ambities is duidelijk welke investeringen ervoor nodig zijn. Deze investeringen kunnen gedaan worden vanuit dit gereserveerde budget. Andere ambities moeten nog verder worden uitgewerkt. Deze uitwerking volgt in de loop van de bestuursperiode. We moeten behoedzaam omgaan met onze financiële middelen. Daarom nemen we nu de tijd om voorstellen goed voor te bereiden. In onderstaande tabel presenteren we de nieuwe beleidsvoorstellen vanuit het coalitieakkoord, die ten laste van de eerder opgenomen stelpost worden gebracht.

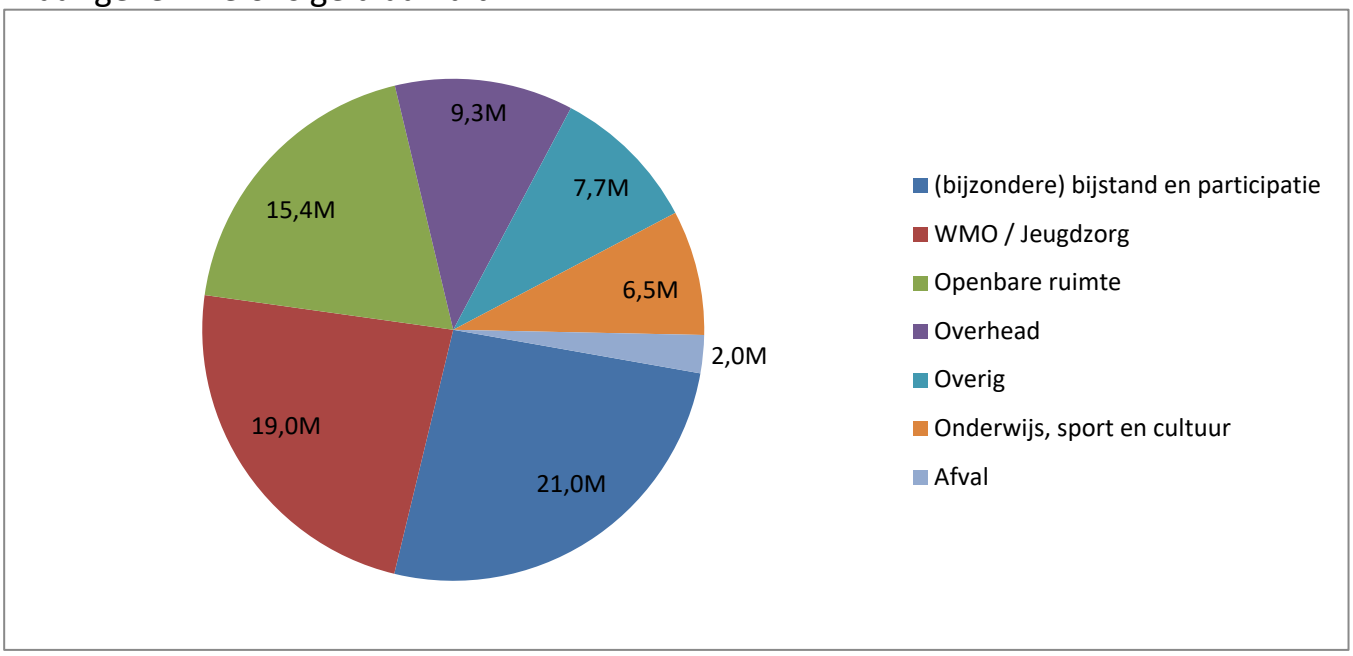
Onderwerp	**Bedrag 2027**	**Bedrag 2028**	**Bedrag 2029**	**Bedrag 2030**	**Bedrag 2031**
Vergroeningsaanpak Druten	-€ 42.500				
Druten Zuid Vooruit	-€ 35.000				
Aanpak Oranjebuurt	-€ 20.000				
Inzet reserve Woonfonds	€ 55.000				
Vrijwilligerswerk	-€ 10.000				
Totaal	**-€ 52.500**				
Beschikbaar	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Restant stelpost coalitieakkoord	€ 247.500	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000

Waar komt ons geld vandaan

Onze inkomsten halen we vooral uit de algemene uitkering en specifieke uitkeringen, zoals de BUIG-uitkering voor de bijstandsuitkeringen. Daarnaast ontvangen wij als gemeente middelen uit de lokale heffingen zoals de OZB, riool en reinigingsheffing. Overige inkomsten komen bijvoorbeeld uit de verkoop van paspoorten en rijbewijzen. Ook halen we inkomsten uit eigen bijdragen voor zorg of sport. De verhuur of verkoop van vastgoed en grondexploitaties zorgen ook voor inkomsten.

Waar geven we ons geld aan uit

Bijna de helft van onze gemeentelijke uitgaven gaan naar het sociaal domein (WMO, jeugdzorg en de aanpak van de werkloosheid). Nieuw beleid hebben we, gezien de structurele tekorten, slechts beperkt toegevoegd, onder andere voor veiligheidsbeleid en preventie en de inzet van combinatiefunctionarissen.

Ontwikkeling meerjarig perspectief

In onderstaande tabellen laten we het verloop van het structureel en incidenteel begrotingssaldo zien, vanaf de Begroting 2026, via de Perspectiefnota naar de voorliggende Begroting 2027. Het jaar 2027 laat een structureel sluitend saldo zien. Vanaf 2028 zien we, met name vanwege teruglopende inkomsten in het gemeentefonds en investeringen binnen het IHP, structurele tekorten. Het incidenteel perspectief kan worden opgevangen binnen het structurele begrotingssaldo.

Ontwikkeling meerjarig Perspectief structureel

x € 1.000

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Begroting 2026	130	-649	-1.690	-1.750
Perspectiefnota 2026	98	-19	-501	-171
Startpositie begroting 2027	**228**	**-668**	**-2.191**	**-1.921**
Bestaand beleid				
Gemeentefonds sept.circ. 2026 vrij besteedbaar	210	236	365	395
Bijstelling OZB o.b.v. Munitax rapportage juli 2026	134	161	170	187
Kapitaallasten	134	321	121	-422
Vrijval stelpost IHP	0	0	750	750
Effect kostenverdeelstaat tarieven en leges	16	-52	-67	-166
Rente (paragraaf 6 financiering)	38	35	35	35
Indexaties overig	-13	-109	-99	-386
Overige mutaties bestaand beleid	-235	-390	-370	-198
Zero based budgeting ZBB	126	129	133	137
Totaal Bestaand beleid	**410**	**331**	**1.038**	**332**
Nieuw beleid				
Nieuw beleid coalitieakkoord	-53	0	0	0
Stelpost coalitieakkoord	53	0	0	0
Nieuw Beleid	-318	-264	-46	-31
Totaal Nieuw beleid	**-318**	**-264**	**-46**	**-31**
Totaal structureel saldo	**320**	**-601**	**-1.199**	**-1.620**

Saldo incidentele begroting

x € 1.000

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Bestaand beleid				
Saldo Perspectiefnota 2026	-172	-20	0	0
Programmabegroting bestaand beleid	43	50	50	50
Totaal Bestaand beleid	**-129**	**30**	**50**	**50**
Nieuw beleid				
Programmabegroting nieuw beleid	-153	102	0	0
Totaal nieuw beleid	**-153**	**102**	**0**	**0**
Totaal incidenteel saldo	**-282**	**132**	**50**	**50**

Totaal begrotingsresultaat

x € 1.000

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Structureel	**320**	**-601**	**-1.199**	**-1.620**
Begroting 2026	130	-649	-1.690	-1.750
Perspectiefnota 2026	98	-19	-501	-171
Gemeentefonds sept.circ. 2026 vrij besteedbaar	210	236	365	395
Bijstelling OZB o.b.v. Munitax rapportage juli 2026	134	161	170	187
Kapitaallasten	134	321	121	-422
Vrijval stelpost IHP	0	0	750	750
Effect kostenverdeelstaat tarieven en leges	16	-52	-67	-166
Rente (paragraaf 6 financiering)	38	35	35	35
Indexaties overig	-13	-109	-99	-386
Overige mutaties bestaand beleid	-235	-390	-370	-198
Zero based budgeting ZBB	126	129	133	137
Nieuw beleid coalitieakkoord	-53	0	0	0
Stelpost coalitieakkoord	53	0	0	0
Nieuw Beleid	-318	-264	-46	-31
Incidenteel	**-282**	**132**	**50**	**50**
Saldo Perspectiefnota 2026	-172	-20	0	0
Programmabegroting bestaand beleid	43	50	50	50
Programmabegroting nieuw beleid	-153	102	0	0
Totaal begrotingsresultaat	**38**	**-469**	**-1.149**	**-1.570**

In bovenstaande tabellen presenteren we de mutaties ten opzichte van de bestaande begroting. We lichten de verschillen hier kort toe.

Gemeentefonds algemene uitkering

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. In de septembercirculaire zijn met name mutaties als gevolg van wijzigingen in de rijksuitgaven verwerkt. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de

Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De doorrekening van de septembercirculaire 2026 laat voor alle jaren een voordeel zien ten opzichte van de meicirculaire 2026. Voor nadere toelichting verwijzen naar de uitwerking van de septembercirculaire onder financiën.

Bijstelling OZB
Op basis van de Munitax rapportage van juli 2026 hebben we de verwachte OZB opbrengsten meerjarig bijgesteld. Daarbij hebben we de uitgangspunten qua indexering en tariefstijging aangehouden van de Perspectiefnota. We houden daarmee rekening met een geleidelijke verhoging gedurende een periode van 3 jaar tot en met 2027. We maken daarbij geen onderscheid in de jaarlijkse verhogingen per belastingcategorie. Zoals we bij de Perspectiefnota 2026 hebben gemeld, blijkt uit de cijfers van Coelo over 2026 dat de gemeente Druten in 2026 al bijna op het regionale gemiddelde zit. Daarbij hebben we afgesproken de extra OZB-verhoging van 5,2% in 2027 toch door te laten gaan om daarmee een bestendig gemiddeld regionaal niveau te behouden. Vanaf 2028 is het verder aan uw raad om zo nodig een dergelijke afspraak te continueren, dit mede tegen het licht van het meerjarenbeeld van de gemeente Druten.

Kapitaallasten
We hebben de investeringsplanning opnieuw beoordeeld. Met het doorschuiven van investeringen vallen de afschrijvingslasten en toe te rekenen rente lager uit, dan aangenomen in de Perspectiefnota.

Kapitaallasten vrijval stelpost onderwijshuisvesting
De feitelijke kapitaallasten van het IHP zijn verwerkt in de meerjarenbegroting, waardoor de eerder opgenomen stelpost ter hoogte van € 750k kan vervallen.

Effect kostenverdeelstaat tarieven en leges
Zowel voor riool- en afvalstoffenheffing hanteren we het principe "100% kostendekkend". Dat betekent dat we de opbrengsten afstemmen op de toe te rekenen kosten aan deze taken. De toe te rekenen kosten liggen in lijn met de meerjarenbegroting 2026. Bij het toerekenen van personeel, overhead en extracomptabele kosten blijken er per saldo minder kosten toerekenbaar te zijn, dan opgenomen in de meerjarenbegroting 2026.

Rente
Op basis van de huidige lening portefeuille en liquiditeitsprognose verwachten we een voordeel op het renteresultaat de komende jaren.

Indexaties overig
Op basis van de percentages uit de meicirculaire 2026 hebben we alle budgetten opnieuw geïndexeerd. Dat leidt tot een nadeel. Daar staat een hogere uitkering uit het gemeentefonds tegenover.

Overige mutaties bestaand beleid
Daar waar de budgetten op bestaand beleid moeten worden bijgesteld door autonome ontwikkelingen, hebben we dat opgenomen in de bijlage "mutaties bestaand beleid". We verwijzen naar deze bijlage voor de toelichting op de afzonderlijke posten.

Zero Based Budgetting (ZBB)
Binnen het project Zero Based Budgetten hebben we het taakveld Verkeer en vervoer uitgewerkt. De daarbij geconstateerde budgetruimte laten we vrijvallen in deze begroting.

Nieuw beleid

Er is beperkt nieuw beleid toegekend in deze begroting, gezien de structurele uitdagingen in het meerjarenperspectief. We maken de eerste nieuw beleidsvoorstellen vanuit het coalitieakkoord inzichtelijk, die we ten laste brengen van de hiervoor opgenomen stelpost van € 300.000. Overig nieuw beleid gaat ten laste van het begrotingsresultaat. Per post is dit uitgewerkt in de bijlage Nieuw beleid, uitgesplitst in structurele en incidentele posten.

Programma's

0. Bestuur en Dienstverlening

Inleiding

Gemeente Druten is er voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We werken aan een gemeente die toegankelijk, betrouwbaar en duidelijk is in haar dienstverlening en samenwerking. Daarbij staan de behoeften van inwoners en de menselijke maat centraal. We zijn helder over de keuzes die we maken en over wat wel en niet mogelijk is.

Samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken we aan sterke en leefbare kernen. We betrekken hen bij plannen en ontwikkelingen en maken gebruik van hun ideeën, initiatieven en betrokkenheid. Tegelijkertijd vraagt een zorgvuldige afweging van belangen en beschikbare middelen soms om duidelijke keuzes.

Met het programma ‘Dienstverlening Dichtbij’ blijven we investeren in een professionele, begrijpelijke en toekomstbestendige dienstverlening die aansluit bij de behoeften van inwoners en ondernemers.

De opgaven op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, economie, migratie, energie en klimaat vragen om samenwerking over gemeentegrenzen heen. Daarom werken we actief samen met gemeenten, overheden en maatschappelijke partners in de regio. Daarbij benutten we kansen, nemen we waar nodig initiatief en stellen we steeds het belang van onze inwoners en kernen voorop.

Speerpunten programma 0

0.1 Druten-Zuid Vooruit

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We starten met een samenhangend opknapplan voor Druten-Zuid. Samen met inwoners en Woonwaarts werken we aan een wijk die groener, toegankelijker, klimaatadaptief en toekomstbestendig is. We zetten de opbrengsten uit de realisatiestimulans in en onderzoeken samen met de GMR aanvullende subsidiemogelijkheden bij provincie en Rijk.

Doelstelling

Druten-Zuid ontwikkelt zich tot een groenere, toegankelijkere, klimaatadaptieve en toekomstbestendige wijk, met een verbeterde woonkwaliteit, openbare ruimte en ruimte voor ontmoeting.

Wat gaan we doen?

In 2027 wordt er samen met stakeholders gestart met het opstellen van een integrale wijkaanpak.

Nog niet opgestart

0.2 Aanpak Oranjebuurt

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We gaan aan de slag met een samenhangende aanpak voor de Oranjebuurt. Samen met inwoners en Woonwaarts werken we aan een wijk die groener, toegankelijker, klimaatadaptief en toekomstbestendig is. We zetten de opbrengsten uit de realisatiestimulans in en lobbyen voor aanvullende subsidies.

Doelstelling

De Oranjebuurt ontwikkelt zich tot een groenere, toegankelijkere, klimaatadaptieve en toekomstbestendige buurt, met een verbeterde woonkwaliteit, openbare ruimte en ruimte voor ontmoeting.

Wat gaan we doen?

In 2027 wordt er een start gemaakt samen Woonwaarts met een integrale wijkaanpak. Hierbij worden inwoners betrokken.

Opgestart, nog niet afgerond

0.3 Leefbare wijken en kernen

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We zetten gericht in op leefbare wijken en kernen, samen met de mensen die er wonen. Om initiatieven vanuit de samenleving te ondersteunen, stellen we een wijkverbinder aan als vast aanspreekpunt voor inwoners met ideeën. Deze wijkverbinder helpt bij het realiseren van plannen

en beschikt over een werkbudget om lokale initiatieven snel mogelijk te maken. Zo verlagen we de drempel naar de gemeente en versterken we de betrokkenheid in de buurt, wijk of kern.

Doelstelling
Inwoners met ideeën voor hun buurt, wijk of kern ervaren een herkenbare en toegankelijke ingang bij de gemeente en worden effectief ondersteund bij het realiseren van hun initiatief.

Wat gaan we doen?
In 2027 onderzoeken we hoe we de rol van wijkverbinder borgen in de organisatie.

Bestaand beleid

0.4 Samenwerken met inwoners en ondernemers

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
We nodigen inwoners en ondernemers actief uit om mee te denken en mee te doen bij ontwikkelingen en initiatieven in onze gemeente. Om dit structureel te versterken zetten we in op het ontwikkelen van een inwonerspanel. Per jaar worden ongeveer drie onderzoeken uitgezet over verschillende (actuele) thema's die spelen binnen een gemeente.

Doelstelling
Het inwonerspanel vormt een herkenbaar en voldoende breed samengesteld instrument waarmee inwoners ook tussentijds en doorlopend hun mening kunnen geven over bepaalde thema's.

Wat gaan we doen?
Het inwonerspanel wordt volgens de fasering van de Agenda Dienstverlening 2026-2029 ingericht en in gebruik genomen. Het panel start in 2027. Daarbij streven we naar minimaal 500 deelnemers, met inzicht in de samenstelling en spreiding van het panel over leeftijdsgroepen, wijken en kernen.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Doelstelling
Inwoners en ondernemers kunnen tijdig en op een passende manier invloed uitoefenen op bepaalde gemeentelijke plannen en belangrijke vraagstukken en zien terug hoe hun inbreng is meegewogen.

Wat gaan we doen?
In 2027 worden het participatiebeleid en de participatieverordening bestuurlijk vastgesteld en uitgevoerd. Het beleid maakt duidelijk wanneer en hoe inwoners en ondernemers worden betrokken, welke ruimte zij hebben om invloed uit te oefenen en hoe de gemeente terugkoppelt wat met hun inbreng is gedaan.

Bestaand beleid

0.5 Toegankelijke dienstverlening

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We blijven onze digitale dienstverlening verder verbeteren, zodat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk zaken eenvoudig online kunnen regelen. Een fysiek loket blijft belangrijk en onze medewerkers blijven benaderbaar voor vragen, zeker binnen het ruimtelijk domein. We zorgen voor heldere aanspreekpunten en korte lijnen. Ook onderzoeken we of andere openingstijden beter aansluiten bij de behoeften van inwoners.

Doelstelling

Inwoners en ondernemers die persoonlijk contact nodig hebben bij vragen in het ruimtelijke domein, vinden snel een herkenbaar aanspreekpunt en worden zonder onnodige doorverwijzingen geholpen.

Wat gaan we doen?

Het project voor Procesoptimalisatie binnen de Agenda dienstverlening 2026-2029 zorgt voor verbeteringen binnen de dienstverlening. Voor het ruimtelijk domein starten we in 2027 met de procesoptimalisatie zodat inwoners en ondernemers sneller worden geholpen.

Bestaand beleid

Doelstelling

De fysieke dienstverlening zoals het Klanten Contact Centrum is beschikbaar op tijden die aansluiten bij de behoeften van inwoners en ondernemers.

Wat gaan we doen?

In 2027 starten we een onderzoek ‘openingstijden Klanten Contact Centrum’. We brengen de wensen van inwoners en ondernemers in kaart en onderzoeken de organisatorische gevolgen

Nog niet opgestart

0.6 Actieve regionale samenwerking

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We blijven investeren in samenwerking met andere gemeenten en regionale partners, omdat dit meerwaarde biedt voor onze inwoners en bedrijven. Binnen bestaande samenwerkingsverbanden, zoals de Groene Metropoolregio, nemen we actief deel en pakken we onze rol bewust. Waar mogelijk brengen we onderwerpen in en leveren we een constructieve bijdrage aan gezamenlijke oplossingen.

Doelstelling

Regionale samenwerking draagt aantoonbaar bij aan de Drutense belangen en aan oplossingen voor maatschappelijke opgaven die de gemeente niet zelfstandig kan realiseren.

Wat gaan we doen?
De Drutense belangen en ambities worden ingebracht in de programma's en besluitvorming van de belangrijkste regionale samenwerkingsverbanden.
Bestaand beleid

0.7 Integrale visie Puiflijk

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
In het kader van de integrale aanpak voor Puiflijk werken we aan een visie op het dorpshart. Deze visie beschrijft hoe het dorpshart zich kan ontwikkelen tot een plek met meer kwaliteit, verblijf en ontmoeting, passend bij de schaal en het karakter van de kern. Samen met inwoners en betrokken partijen stellen we deze visie op. De visie vormt de basis voor toekomstige keuzes en vervolgstappen voor het dorpshart, inclusief basisschool 't Geerke, dorpshuis De Lier.

Doelstelling
Voor het dorpshart van Puiflijk bestaat een gedragen en samenhangend toekomstperspectief, waarin woningbouw, voorzieningen, verkeer, groen, verblijfskwaliteit en ontmoeting met elkaar in balans zijn.

Wat gaan we doen?
In 2027 wordt een integrale ontwikkelvisie voor het dorpshart van Puiflijk aan de gemeenteraad voorgelegd. De visie bevat samenhangende keuzes voor 't Geerke, De Lier.

Opgestart, nog niet afgerond

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
	Plan van aanpak toekomstvisie
380998	Agenda Dienstverlening Dichtbij
2708	Actieplan Doorontwikkeling WDW

Wat kost het?

Het Programma Bestuur en ondersteuning bestaat uit de volgende taakvelden:

0.1 Bestuur; de vergoedingen voor de raad, het college en de regionale/bestuurlijke samenwerking.

0.2 Burgerzaken; verstrekken van rijbewijzen, paspoorten, bevolkingsregister en de kosten voor de verkiezingen en straatnaamgeving.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen.

0.4 Overhead; alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

0.5 Treasury; tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury functie, zoals financiering, beleggingen, dividenden et cetera.

Algemene dekkingsmiddelen:

0.6 Belastingen; hieronder valt een aantal taakvelden, zoals OZB woningen en niet-woningen en de overige belastingen, zoals de honden-, precario- en reclamebelasting.

0.7 Algemene uitkering; hieronder valt de uitkering uit het gemeentefonds.

0.8 Overige baten en lasten; hieronder vallen de niet nader gespecificeerde posten zoals stelposten en taakstellingen.

0.9 Vennootschapsbelasting.

0.10 Mutaties met reserves.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-51.154**	**-53.928**	**-53.294**	**-53.737**	**-55.568**
0.1 Bestuur	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-462	-480	-455	-467	-478
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-19	-20	-20	-21	-21
0.4 Overhead	-445	-455	-468	-479	-490
0.5 Treasury	-240	-256	-229	-204	-180
0.61 OZB woningen	-3.999	-4.356	-4.541	-4.716	-4.900
0.62 OZB niet-woningen	-1.837	-2.115	-2.177	-2.231	-2.289
0.64 Belastingen overig	-254	-261	-268	-274	-280
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-43.897	-45.984	-45.136	-45.346	-46.928
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Lasten	**13.681**	**13.843**	**13.788**	**14.208**	**14.656**
0.1 Bestuur	2.115	2.263	2.179	2.235	2.317
0.2 Burgerzaken	886	927	821	913	945
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	447	465	482	501	520
0.4 Overhead	8.594	9.305	9.429	9.670	9.975
0.5 Treasury	-73	4	4	4	4
0.61 OZB woningen	1.658	495	437	449	459
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	16	16	17	17	17
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	34	363	413	413	413
0.9 Vennootschapsbelasting	5	6	6	6	6
Totaal begroot voor inzet reserves	**-37.472**	**-40.084**	**-39.506**	**-39.528**	**-40.911**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve onttrekkingen	**-1.869**	**-413**	**-144**	**-18**	**0**
BR: Calamiteiten/ bedrijfsvoering	0	-221	0	0	0
Algemene reserve	-883	0	0	0	0
BR: Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	-56	-76	-76	0	0
BR: Assurantie	0	0	-20	0	0
BR: Conversie aandelen Vitens	-48	-48	-48	-18	0
BR: Implementatie BSR	-882	-67	0	0	0
Totaal inzet reserves	**-1.869**	**-413**	**-144**	**-18**	**0**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-51.154**	**-53.928**	**-53.294**	**-53.737**	**-55.568**
Lasten	**13.681**	**13.843**	**13.788**	**14.208**	**14.656**
Reserve onttrekkingen	**-1.869**	**-413**	**-144**	**-18**	**0**
Totaal begroot na inzet reserves	**-39.341**	**-40.497**	**-39.650**	**-39.546**	**-40.911**

1. Veiligheid

Inleiding

In gemeente Druten bestaat een sterk gemeenschapsgevoel. We kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar. Dat draagt bij aan veilige, leefbare en vitale wijken en kernen. Daarom investeren we in ontmoeting en in initiatieven die inwoners met elkaar verbinden. Zo versterken we sociale netwerken en voorkomen we dat mensen buiten de boot vallen.

Veiligheid vraagt om een integrale aanpak, waarbij preventie, vroegsignalering en samenwerking centraal staan. We verbinden veiligheid met beleidsterreinen als zorg, jeugd, participatie, wonen en leefbaarheid. Crimineel gedrag, ondermijning en digitale criminaliteit pakken we aan, waarbij we nauw samenwerken met regionale en landelijke partners. Zo werken we aan een veilige leefomgeving voor al onze inwoners.

Speerpunten programma 1

1.1 Veiligheid en zichtbare handhaving

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Iedereen moet zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. We brengen in kaart hoe onze handhaving functioneert en waar versterking nodig is. Op basis daarvan scherpen we onze inzet aan. We geven prioriteit aan afvalproblematiek, de zichtbaarheid van BOA's in wijken en kernen. Daarnaast richten we ons op de overlast door de huisvesting van internationale medewerkers en de uitgangspunten uit het beleid voor de huisvesting van internationale medewerkers. Ook kijken we kritisch naar het parkeren van bedrijfsbussen in woonwijken. Heldere communicatie is essentieel: inwoners moeten weten hoe en waar zij meldingen kunnen doen, ook anoniem.

Doelstelling

Inwoners ervaren zichtbare en effectieve handhaving die wordt ingezet op de grootste veiligheids- en leefbaarheidsrisico's in wijken en kernen.

Wat gaan we doen?

Uiterlijk in 2027 ontvangt de raad de resultaten van de benchmark naar de inzet en het functioneren van toezicht en handhaving, inclusief een voorstel voor de toekomstige prioriteiten, zichtbaarheid en inzet van BOA's en de benodigde capaciteit en middelen.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Doelstelling

Inwoners weten waar en op welke wijze zij overlast en onveilige situaties kunnen melden en kunnen daarbij, indien gewenst, anoniem blijven.

Wat gaan we doen?

Er wordt helder gecommuniceerd over de verschillende meldingsmogelijkheden.

Bestaand beleid

Doelstelling

Overlast en veiligheidsrisico's rond de huisvesting van internationale medewerkers worden beperkt en overtredingen worden aantoonbaar aangepakt.

Wat gaan we doen

In de jaarlijkse handhavingsrapportage wordt inzicht gegeven in het aantal controles op huisvestingslocaties, de geconstateerde overtredingen, de opgelegde maatregelen en de benodigde toezichtcapaciteit. De uitgangspunten uit het vastgestelde huisvestingsbeleid zijn hierbij leidend.

Bestaand beleid

Doelstelling

Parkeeroverlast door bedrijfsbussen in woonwijken wordt beheersbaar gehouden en waar nodig verminderd.

Wat gaan we doen?
Meldingen worden nauwlettend in de gaten gehouden en op gehandhaafd binnen de bestaande capaciteit. Wanneer dit onvoldoende effect heeft wordt er gekeken wat er nodig is.

Bestaand beleid

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
4556	Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
	Uitvoeringsplan 2025-2026
	Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Druten 2023

Wat kost het?

Binnen het programma Veiligheid betrekken we de volgende taakvelden:

1.1 Crisisbeheersing en brandweer; Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

1.2 Openbare orde en veiligheid; Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid, zoals toezicht, wet BIBOB en APV.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	-3	-3	-3	-3	-3
Lasten	**2.227**	**2.627**	**2.825**	**2.948**	**3.075**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.535	1.795	1.988	2.083	2.180
1.2 Openbare orde en veiligheid	692	832	837	865	894
Totaal begroot voor inzet reserves	**2.224**	**2.623**	**2.822**	**2.945**	**3.071**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal inzet reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**
Lasten	**2.227**	**2.627**	**2.825**	**2.948**	**3.075**
Totaal begroot na inzet reserves	**2.224**	**2.623**	**2.822**	**2.945**	**3.071**

2. Verkeer en Vervoer

Inleiding

Goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid zijn belangrijk voor een leefbare gemeente. Inwoners moeten zich veilig, comfortabel en zelfstandig kunnen verplaatsen naar school, werk, voorzieningen en ontmoetingsplekken. Daarbij hebben we aandacht voor iedereen, ook voor inwoners die minder mobiel zijn.

De manier waarop we reizen verandert. Hoewel de auto in onze gemeente belangrijk blijft, zien we ook dat fietsen, samen reizen en andere duurzame vormen van vervoer steeds vaker worden gebruikt. Tegelijkertijd staat de beschikbaarheid van het openbaar vervoer onder druk. Daarom blijven we werken aan een goede bereikbaarheid, zowel binnen onze gemeente als in de regio.

In deze bestuursperiode zetten we gerichte stappen om de verkeersveiligheid te verbeteren en knelpunten in bereikbaarheid aan te pakken. Daarbij houden we oog voor de verschillen tussen onze kernen, het buitengebied en de verschillende functies van ons gebied. Zo zorgen we ervoor dat Druten ook in de toekomst een aantrekkelijke, veilige en goed bereikbare gemeente blijft.

Speerpunten programma 2

2.1 Aanpak van knelpunten in woongebieden

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Plekken waar snelheidsbeperkende maatregelen onvoldoende effect hebben, pakken we aan. Zo bekijken we in De Koekoek en het gebied Raadhuisstraat/Hogestraat of aanvullende snelheidsbeperkende maatregelen nodig zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren en de leefbaarheid te vergroten. Mede vanwege de komst van Deest-Zuid vinden we dat de Van Heemstraweg in Deest binnen de bebouwde kom komt te liggen.

Doelstelling

De verkeersveiligheid in De Koekoek en het gebied Raadhuisstraat/Hogestraat verbetert en snelheidsovertredingen worden waar nodig verminderd.

Wat gaan we doen?

Deze bestuursperiode wordt er gekeken of aanvullende maatregelen nodig zijn voor de verbetering van de inrichting en het verminderen van snelheidsovertredingen.

Nog niet opgestart

Doelstelling

De Van Heemstraweg bij Deest-Zuid krijgt een verkeersregime en inrichting die passen bij de uitbreiding van de bebouwde omgeving en een veilige ontsluiting van Deest.

Wat gaan we doen?

Deze bestuursperiode ontvangt de raad een voorstel voor wijziging van de komgrens bij Deest. Dit heeft in samenhang met de ontsluiting van Deest-Zuid en de verkeerssituatie op het kruispunt Grotestraat–Van Heemstraweg.

Opgestart, maar nog niet afgerond

2.2 Goede ontsluiting en doorstroming aan de westzijde van Druten

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

De ontsluiting van Druten-West vraagt om een herbeoordeling. In het licht van de woningbouwontwikkeling in Druten-West bekijken we opnieuw wat nodig is voor een vlotte en veilige verkeersafwikkeling. Daarbij betrekken we nadrukkelijk de huidige brug aan de westzijde van Druten. We beoordelen of de kwaliteit en vormgeving van deze verbinding moeten worden aangepast om het rijcomfort te verbeteren en de verkeersveiligheid te vergroten.

Doelstelling

Druten-West beschikt over een veilige, comfortabele en toekomstbestendige ontsluiting die past bij de huidige en toekomstige verkeersstromen.

Wat gaan we doen?
Eind 2026/ begin 2027 ontvangt de raad een informatienota over de ontsluiting van Druten-West. Onderzocht wordt of de huidige ‘rechts in, rechts uit’-situatie, een volledige openstelling van het kruispunt kan worden. Daarbij wordt ook de huidige brug aan de westzijde van Druten betrokken.

Opgestart, nog niet afgerond

2.3 Ruim baan voor fietsers en voetgangers

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
We geven fietsers en wandelaars meer ruimte en voorrang door te investeren in goede, veilige en comfortabele fiets- en wandelpaden en hier consequent rekening mee te houden bij de inrichting van de openbare ruimte. De Waalbandijk speelt daarbij een belangrijke rol als oost-westverbinding, vooral voor recreatief gebruik. We onderzoeken de mogelijkheid om op de Waalbandijk zoveel mogelijk gemotoriseerd verkeer te weren, maar toegankelijk te houden voor bestemmingsverkeer.

Daarnaast bekijken we of op kruispunten waar eerder ongevallen hebben plaatsgevonden aanvullende maatregelen nodig zijn, zoals extra verlichting, om de verkeerssituatie veiliger te maken.

Doelstelling
De Waalbandijk functioneert als een veilige, langzame en recreatieve oost-westverbinding voor fietsers en wandelaars, waarbij doorgaand gemotoriseerd verkeer zoveel mogelijk wordt beperkt en bestemmingsverkeer mogelijk blijft.

Wat gaan we doen?
Het functioneren van de Waalbandijk wordt onderzocht. Hierbij worden de kruispunten betrokken waar eerder ongevallen hebben plaatsgevonden of fietsers geen voorrang hebben. Waar nodig worden concrete maatregelen voorgelegd aan de raad.

Bestaand beleid

2.4 Verkeersveiligheid rondom scholen en in woonwijken

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
Verkeersveiligheid krijgt hoge prioriteit, met extra aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers (wandelaars en fietsers). We verbeteren de veiligheid van wandel- en fietsroutes vanuit wijken en kernen richting scholen. Hierbij hebben we nadrukkelijke aandacht voor veilige en overzichtelijke oversteekplaatsen en een verkeersveilige inrichting van het gebied rondom scholen. Specifiek onderzoeken we de verkeersveiligheid langs en over de Van Heemstraweg, zoals een oversteek ter hoogte van Tichellande.

De verplaatsing van het Pax Christi College (locatie Meester van Coothstraat) vraagt om een hernieuwde beoordeling van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de omgeving. We brengen in beeld welke aanpassingen nodig zijn om veilige fiets- en looproutes van en naar scholen te waarborgen en zorgen voor veilige ontsluitingen op de Van Heemstraweg. Ook hebben we aandacht

voor de bereikbaarheid en verkeersveiligheid naar haltes en knooppunten van het openbaar vervoer, zoals de oversteek naar de bushalte in Deest.

Doelstelling
De verkeerssituatie rondom scholen is als zodanig herkenbaar zodat kinderen en andere verkeersdeelnemers scholen kunnen bereiken via veilige en herkenbare verkeerssituatie.

Wat gaan we doen?
Bij alle basisscholen worden vanaf 2026 schoolzones gerealiseerd.

Nog niet opgestart

Doelstelling
Kinderen en andere verkeersdeelnemers kunnen scholen via veilige en herkenbare wandel- en fietsroutes bereiken.

Wat gaan we doen?
Deze bestuursperiode wordt er een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste verkeersknelpunten per school en schoolroute.
De routes van en naar basisscholen worden onderzocht in samenwerking met de scholen. Waar nodig worden concrete maatregelen voorgelegd aan de raad. In 2027 wordt de raad geïnformeerd over de status van dit project.

Nog niet opgestart

Doelstelling
De Van Heemstraweg kan op de daarvoor noodzakelijke locaties veilig en overzichtelijk worden overgestoken door fietsers en voetgangers.

Wat gaan we doen
De oversteek bij Tichellande wordt proactief onderzocht; overige oversteken worden op basis van risico’s, gebruik, meldingen en ongevalsgegevens beoordeeld. Indien verbeteringen nodig zijn, worden per geprioriteerde locatie concrete maatregelen aan de raad voorgelegd.

Nog niet opgestart

Doelstelling
Haltes en knooppunten van het openbaarvervoer zijn verkeersveilig en bereikbaar.

Wat gaan we doen?
In 2027 onderzoeken we de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de oversteek bij Deest.

Opgestart, nog niet afgerond

2.5 Koningstraat Afferden

Soort speerpunt

Overige onderwerpen

Ambitie

Het verkeersveilig en groen herinrichten van de Koningstraat in Afferden tussen de komgrens en de Van Heemstraweg.

Doelstelling

Samen met de inwoners van Afferden (burgerparticipatie) onderzoeken we de mogelijkheden om De Koningstraat tot een veilige, groene en aantrekkelijke fietsstraat te maken waarbij de auto te gast is.

Inclusief de mogelijkheid om de stoep aan de Koningstraat tot aan de 'Van Heemstraweg-oversteekplaats Afferden/Deest' door te trekken.

Wat gaan we doen?

Dit onderzoek is begin 2025 opgestart. Tijdens de participatiebijeenkomsten is een voorkeursontwerp (schetsontwerp) met raming opgesteld. Bij de behandeling van de begroting 2026 heeft de raad ingestemd met de realisatie van het voorkeursontwerp en het voteren van extra krediet. In 2026 wordt dit project verder voorbereid en start aansluitend de uitvoering.

Opgestart, nog niet afgerond

2.6 Hoogwaardige openbaar vervoerknoop (HOV)

Soort speerpunt

Overige onderwerpen

Ambitie

Het vergroten van de Duurzame bereikbaarheid van de regio en het stimuleren van het openbaar vervoer in Druten. Druten als centrum van Maas en Waal te ontwikkelen.

Doelstelling

Het busstation in Druten om te vormen tot hoogwaardige openbaar vervoer knoop met nieuwe perrons met wachtruimte, meer en overdekte fietsenstallingen en parkeerplaatsen.

Wat gaan we doen?

Het realiseren van een HOV-busstation in Druten. In 2026 worden de meeste civieltechnische werkzaamheden verricht. In het eerste half jaar van 2027 worden de bouwkundige werkzaamheden verricht. In het najaar van 2027 wordt het groen aangebracht.

Opgestart, nog niet afgerond

2.7 Veiligheid op rotondes

Soort speerpunt

Overige onderwerpen

Ambitie

Het verhogen van de verkeersveiligheid op de rotondes binnen de bebouwde kom en het stimuleren van fietsgebruik.

Doelstelling
Een uniform en consistent wegbeeld waarbij fietsers op rotondes binnen de bebouwde kom voorrang hebben. Daarnaast het stimuleren van fietsgebruik.

Wat gaan we doen?
De fietsers worden op rotondes binnen de bebouwde kom in de voorrang gezet. Dit is volgens de landelijke richtlijnen en de standaard inrichting van de openbare ruimte. Hierdoor komt er eenheid met omliggende gemeentes

Opgestart, nog niet afgerond

Relevante besluiten

Nummer Besluit	Beleidsnota
22 085911	Beleidsplan IBOR 2025 t/m 2028
26 375649	Onderzoek ontsluiting Druten-West
25 287503	Aanpak Koningstraat Afferden
21 069504	Ontwikkeling Hoogwaardige Openbaar Vervoer knoop Druten
25 287212	Onderzoek verkeersveiligheid rotondes Druten

Wat kost het?

Het Programma Verkeer en vervoer bestaat uit de volgende taakvelden:

2.1 Verkeer en vervoer; hiertoe behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur, zoals verkeersbeleid, de verlichting, aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen en de gladheidsbestrijding.

2.2 Parkeren; parkeerbeleid en exploitatie parkeervoorzieningen.

2.5 Openbaar vervoer; hiertoe behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurele voorzieningen.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-159**	**-279**	**-286**	**-296**	**-302**
2.1 Verkeer en vervoer	-159	-262	-269	-280	-286
2.2 Parkeren	0	-17	-17	-17	-17
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Lasten	**3.798**	**3.574**	**3.591**	**3.789**	**3.919**
2.1 Verkeer en vervoer	3.798	3.507	3.525	3.722	3.853
2.2 Parkeren	0	67	67	67	67
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Totaal begroot voor inzet reserves	**3.639**	**3.295**	**3.305**	**3.492**	**3.617**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve dotaties	**-287**	**0**	**0**	**0**	**0**
BR: Vervanging straatverlichting	0	0	0	0	0
BR: Onderhoud wegen	-287	0	0	0	0
Reserve onttrekkingen	**-42**	**-304**	**-92**	**-92**	**-92**
BR: Afschrijvingsreserve Centrum Horssen	-19	-19	-19	-19	-19
BR: Afschrijvingsreserve HOV Knoop	-23	0	-23	-23	-23
BR: Onderhoud wegen	0	-235	0	0	0
BR: Portier	0	-50	-50	-50	-50
Totaal inzet reserves	**-329**	**-304**	**-92**	**-92**	**-92**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-159**	**-279**	**-286**	**-296**	**-302**
Lasten	**3.798**	**3.574**	**3.591**	**3.789**	**3.919**
Reserve dotaties	**-287**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserve onttrekkingen	**-42**	**-304**	**-92**	**-92**	**-92**
Totaal begroot na inzet reserves	**3.310**	**2.991**	**3.213**	**3.400**	**3.525**

3. Economie

Inleiding

Een sterke en diverse lokale economie draagt bij aan een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en ondernemen. We zetten in op een goed ondernemers- en vestigingsklimaat dat past bij het kleinschalige karakter van onze gemeente. Daarbij zoeken we steeds de balans tussen economische ontwikkeling, bereikbaarheid en een prettige leefomgeving in onze wijken en kernen.

De economie verandert. Bedrijven hebben te maken met arbeidsmarktkrapte, digitalisering, verduurzaming en een veranderende vraag naar ruimte. We hebben oog voor deze ontwikkelingen en werken samen met ondernemers, maatschappelijke partners en andere overheden aan een toekomstbestendige economie die ruimte biedt aan innovatie en ondernemerschap. Daarbij benutten we actief de kracht van regionale samenwerking, omdat economische ontwikkeling, arbeidsmarkt, bereikbaarheid en verduurzaming niet ophouden bij gemeentegrenzen.

Toerisme en recreatie dragen bij aan de aantrekkelijkheid en vitaliteit van onze gemeente. Samen met ondernemers en regionale partners versterken we de positie van het Land van Maas en Waal als aantrekkelijk gebied voor inwoners en bezoekers. Daarbij benutten we de kwaliteiten van het Land van Maas en Waal en versterken we het samenspel tussen recreatie, toerisme en ondernemerschap.

Speerpunten programma 3

3.1 Een levendig en aantrekkelijk centrum

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Het centrum van Druten is een belangrijke ontmoetingsplek voor inwoners en bezoekers. We werken aan een levendig en herkenbaar centrum door ruimte te bieden voor ontmoeting, horeca en evenementen. We realiseren op gezette tijden een autovrij horecaplein bij de kerk en gaan in overleg met het kerkbestuur over het toegankelijk maken van de parochietuin als groene verblijfsplek.

Daarnaast sturen we samen met de centrumondernemers, vastgoedeigenaren en centrummanager op de kwaliteit en functie van het centrum. We verkennen de mogelijkheden om woningfunctie op de begane grond te beperken, zodat het winkelgebied levendig blijft en ruimte biedt aan economische en maatschappelijke functies. Om de vastgoedeigenaren in het centrum van Druten meer te betrekken bij ontwikkelingen onderzoeken we de mogelijkheden tot het realiseren van een Bedrijven Investeringszone.

Doelstelling

Het centrum biedt meer ruimte voor ontmoeting, verblijf, horeca en evenementen en blijft tegelijkertijd bereikbaar.

Wat gaan we doen?

Uiterlijk eind 2027 ontvangt de raad een integrale verkenning met uitvoerbare scenario's voor een periodiek autovrij horecaplein en het toegankelijk maken van de parochietuin.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Doelstelling

Vastgoedeigenaren zijn structureel betrokken bij en investeren gezamenlijk in de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum.

Wat gaan we doen?

Deze bestuursperiode wordt samen met het SODC, de centrummanager en vastgoedeigenaren de haalbaarheid van een BIZ bepaald. De raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten.

Nog niet opgestart

3.2 Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We zetten samen met onze ondernemers in op de revitalisering van bedrijventerrein Westerhout Noord, met specifieke aandacht voor de huidige parkeeroverlast. We onderzoeken actief welke externe fondsen en subsidiemogelijkheden beschikbaar zijn om de kwaliteit van het terrein te verbeteren. Onze bedrijventerreinen krijgen een groene en verzorgde uitstraling die past bij het

landschap van Druten. Grootschalige bebouwing die afbreuk doet aan deze kwaliteit past niet binnen onze visie. Samen met de regio zorgen we voor voldoende ruimte voor bedrijven, met aandacht voor een goede balans tussen economie en leefomgeving.

Doelstelling
Westerhout-Noord wordt groener, verzorgder en toekomstbestendiger en de parkeeroverlast wordt aantoonbaar verminderd.

Wat gaan we doen?
De komende bestuursperiode loopt het project biodiversiteitsvergroening. Hierdoor wordt parkeeroverlast mogelijk minder en vergroening toegevoegd aan de bedrijventerreinen.

Bestaand beleid

3.3 Voorzieningen in alle kernen

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
Goede voorzieningen zijn essentieel voor leefbare kernen. We onderzoeken de haalbaarheid van een supermarkt of levensmiddelenwinkel in Deest, zodat basisvoorzieningen ook daar behouden blijven.

Doelstelling
Inwoners van Deest houden zo veel mogelijk toegang tot een passende voorziening voor dagelijkse levensmiddelen.

Wat gaan we doen?
Deze bestuursperiode wordt er een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een supermarkt, levensmiddelenwinkel of vergelijkbare basisvoorziening in Deest.

Nog niet opgestart

Relevante besluiten

Nummer besluitBeleidsnota	
Z/21/067924	Economische en toeristische visie Druten
Z/20/54570	Detailhandelsvisie en toekomstvisie centrum Druten
Z/26/346954	Eenmalige middelen biodiversiteitsvergroening bedrijventerrein Westerhout

Wat kost het?

Het Programma Economie bestaat uit de volgende taakvelden:

3.1 Economische ontwikkeling; Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur; hiertoe behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen; Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente.

3.4 Economische promotie; hiertoe behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-42**	**-42**	**-43**	**-39**	**-39**
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-15	-16	-16	-17	-17
3.4 Economische promotie	-26	-27	-27	-23	-23
Lasten	**595**	**479**	**424**	**438**	**452**
3.1 Economische ontwikkeling	389	278	282	292	302
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12	24	25	26	27
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	28	24	25	26	27
3.4 Economische promotie	166	153	92	95	96
Totaal begroot voor inzet reserves	**553**	**437**	**381**	**399**	**412**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal inzet reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-42**	**-42**	**-43**	**-39**	**-39**
Lasten	**595**	**479**	**424**	**438**	**452**
Totaal begroot na inzet reserves	**553**	**437**	**381**	**399**	**412**

4. Onderwijs

Inleiding

Goed onderwijs biedt inwoners de kans om zich te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Daarom zorgen we samen met onze onderwijspartners voor passende en toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen.

We zetten in op kwalitatief goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting die aansluit bij de behoeften van leerlingen, medewerkers en onderwijsinstellingen. Samen met schoolbesturen werken we stapsgewijs aan het verbeteren en vernieuwen van schoolgebouwen, zodat leerlingen en medewerkers kunnen beschikken over een veilige, gezonde en toekomstbestendige leeromgeving.

Met deze aanpak investeren we in voorzieningen die passen bij de behoeften van huidige en toekomstige generaties inwoners van Druten.

Speerpunten

Programma 4

4.1 Goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We stellen zo snel mogelijk een actueel integraal huisvestingsplan voor het onderwijs vast. Dit plan is leidend voor onze keuzes. Samen met school besturen zetten we concrete stappen om schoolgebouwen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs op orde te brengen. We gaan spoedig aan de slag met de gebouwen van het PAX en ’t Klosterhufke inclusief gymzaal. Daarna volgen we de uitgangspunt en prioritering van het integraal huisvestingsplan met het aanpakken van onze onderwijshuisvesting. Hierin besluiten we dat we deze periode een start maken met de (ver/nieuw)bouw van de Octopus en aansluitend aan de slag te gaan met de Sint Victorschool, De Kom en de gymzaal van de Kubus. Zo brengen we prioriteit aan, houden we zicht op de uitvoering en zorgen we dat er echt stappen worden gezet.

Doelstelling

Leerlingen en onderwijsmedewerkers beschikken over passende, veilige, gezonde, duurzame en toekomstbestendige onderwijshuisvesting, waarbij investeringen volgens een uitlegbare en financieel beheersbare prioritering plaatsvinden.

Wat gaan we doen?

In 2027 wordt het uitvoeringsprogramma IHP 2026–2030 bestuurlijk vastgesteld, met daarin de prioritering, planning, investeringsramingen, financiële gevolgen en besluitvormingsmomenten voor de eerste termijn van het IHP.
De raad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het IHP en wordt per project, waar nodig, gevraagd te besluiten over de benodigde kredieten, financiële kaders en eventuele afwijkingen.

Opgestart, nog niet afgerond

4.2 De bibliotheek

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We ondersteunen inwoners die dit nodig hebben, zodat iedereen kan meedoen. We continueren het armoedebeleid en brengen verbeteringen aan, versterken de rol van de bibliotheek bij laaggeletterdheid, ondersteunen mantelzorgers en voorzorgcirkels en denken mee over passende huisvesting van huisartsen.

Doelstelling

De bibliotheek vervult haar wettelijke taken volwaardig, sluit aan bij de behoeften van inwoners en draagt effectief bij aan het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid.

Wat gaan we doen?
Deze bestuursperiode onderzoeken we de toekomstbestendigheid, het bereik en de dienstverlening van de bibliotheek. Daarbij richten we ons op de vijf kerntaken (Wsob) en basisvaardigheden. Waar nodig doen we voorstellen ter versterking.

Bestaand beleid

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
Z/26/357307	Integraal huisvestingsplan onderwijs 2026-2041
Z/22/093619	Druten leest voor(t) 2022-2031

Wat kost het?

Het Programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

4.1 Openbaar basisonderwijs; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs, waaronder ook bewegingsonderwijs.

4.2 Onderwijshuisvesting; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.

4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken; Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen, zoals leerlingenvervoer en peuterspeelzalen.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-379**	**-356**	**-356**	**-356**	**-356**
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-26	-3	-3	-3	-3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-353	-353	-353	-353	-353
Lasten	**2.529**	**2.462**	**2.512**	**2.663**	**3.304**
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.278	1.210	1.204	1.292	1.871
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.251	1.252	1.308	1.371	1.432
Totaal begroot voor inzet reserves	**2.150**	**2.106**	**2.156**	**2.307**	**2.948**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve dotaties	**28**	**28**	**29**	**30**	**30**
BR: Assurantie	28	28	29	30	30
Reserve onttrekkingen	**-40**	**0**	**0**	**0**	**0**
BR: Legaat van Cooth	-40	0	0	0	0
Totaal inzet reserves	**-12**	**28**	**29**	**30**	**30**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-379**	**-356**	**-356**	**-356**	**-356**
Lasten	**2.529**	**2.462**	**2.512**	**2.663**	**3.304**
Reserve dotaties	**28**	**28**	**29**	**30**	**30**
Reserve onttrekkingen	**-40**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal begroot na inzet reserves	**2.138**	**2.134**	**2.185**	**2.337**	**2.977**

5. Sport, Cultuur en Recreatie

Inleiding

Sport, cultuur, recreatie en ontmoeting dragen bij aan de leefbaarheid van onze wijken en kernen. Ze versterken de gezondheid, sociale samenhang en het welzijn van inwoners. Daarom investeren we in voorzieningen en initiatieven die inwoners samenbrengen en stimuleren om actief deel te nemen aan het maatschappelijke leven.

Sport en bewegen leveren een belangrijke bijdrage aan een gezonde leefstijl en een sterke gemeenschap. We stimuleren deelname aan sport en beweging voor alle leeftijden en ondersteunen verenigingen en initiatieven die ontmoeting, gezondheid en betrokkenheid in onze wijken en kernen versterken.

Cultuur en recreatie verrijken het leven van inwoners en dragen bij aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Samen met verenigingen, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties zorgen we voor een gevarieerd aanbod dat ontmoeting stimuleert en bijdraagt aan een levendige en vitale gemeenschap.

Speerpunten programma 5

5.1 Recreatie en toerisme in regionaal perspectief

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We zetten ook de komende bestuursperiode in op recreatie en toerisme, in nauwe samenwerking met de regio. We verwelkomen fietsers, wandelaars en bezoekers die onze omgeving willen ontdekken.

Doelstelling

Druten heeft in de regio een herkenbaar recreatief profiel en de lokale bijzonderheden zijn goed vindbaar en beleefbaar voor inwoners en bezoekers.

Wat gaan we doen?

In 2027 wordt een voorstel voorgelegd over de deelname van Druten aan en de financiering van de regionale samenwerkingsverbanden vanaf 2028. De Drutense identiteit en belangen worden daarin geborgd.

Opgestart, nog niet afgerond

5.2 Sport en bewegen

Ambitie

We stimuleren sport en beweging voor alle leeftijden en ondersteunen sportverenigingen en initiatieven die inwoners in onze wijken en kernen samenbrengen. Daarbij hebben we oog voor toegankelijkheid, vrijwilligers en het behoud van een laagdrempelig sportaanbod.

Doelstelling

Meer inwoners bewegen voldoende en kunnen deelnemen aan een toegankelijk en laagdrempelig sport- en beweegaanbod, met bijzondere aandacht voor senioren en kwetsbare doelgroepen.

Wat gaan we doen?

We continueren in de periode 2027–2030 de gemeentelijk ondersteunde sportstimuleringsprogramma's, buurtsportcoaches, het Volwassenenfonds en het Lokaal Sportakkoord. We zetten extra in op een beweegvriendelijke openbare ruimte.

Bestaand beleid

5.3 Vrijwilligers als ruggengraat van de samenleving

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Vrijwilligers, verenigingen en buurtactiviteiten vormen het hart van onze samenleving. Wij blijven hen actief ondersteunen en zorgen met een verenigingsondersteuner voor een duidelijk en vast aanspreekpunt. Om beter aan te sluiten bij de behoeften van vrijwilligers organiseren we een vrijwilligersconferentie. De opbrengsten daarvan gebruiken we als basis voor vernieuwd beleid voor vrijwilligers, verenigingen en buurtactiviteiten.

Doelstelling
Vrijwilligers en verenigingen zijn voldoende ondersteund om toekomstbestendig te functioneren en hun bijdrage aan ontmoeting, participatie en sociale samenhang te blijven leveren.

Om beter aan te sluiten bij de behoeften van vrijwilligers organiseren we een vrijwilligersconferentie.

Wat gaan we doen?
Bij de behandeling van de begroting 2027 ontvangt de raad een voorstel voor de inrichting van de verenigingsondersteuning voor sport en cultuur (Vervolg inzet combinatiefunctionarissen vanaf 2027)

In 2027 organiseren een vrijwilligersconferentie om behoeften van vrijwilligers op te halen.

Opgestart, nog niet afgerond

5.4 Kunst, cultuur en informatiepunten

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
In onze gemeente dragen het Historisch Informatiepunt, Toeristisch Informatiepunt en Cultuurpunt bij aan het zichtbaar en beleefbaar maken van onze geschiedenis, kunst en cultuur. Deze plekken versterken ontmoeting, verblijf en de identiteit van onze wijken en kernen en dragen bij aan de gastvrijheid van onze gemeente. In 2027 evalueren we de inzet en het functioneren van deze informatiepunten, om te bepalen hoe we hier vanaf 2028 mee omgaan.

Doelstelling
Het HIP, TIP en Cultuurpunt zijn toekomstbestendig georganiseerd en leveren een aantoonbare bijdrage aan ontmoeting, identiteit, cultuurparticipatie en gastvrijheid.

Wat gaan we doen?
De raad ontvangt een evaluatie van het HIP, TIP en Cultuurpunt voor de behandeling van de begroting 2028. Daarbij zit een voorstel over de voortzetting en structurele financiering van het HIP, TIP en Cultuurpunt vanaf 2028.

Opgestart, nog niet afgerond

5.5 Recreatie en ontmoeting in het landschap

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
We vinden het belangrijk dat inwoners kunnen genieten van het groen dicht bij huis. Struinpaden, wandel- en fietsroutes en recreatieve voorzieningen maken het landschap toegankelijk en versterken de beleving. We verbeteren de communicatie over bestaande routes en verkennen waar uitbreiding mogelijk is, met respect voor natuur en omgeving. Zo maken we het landschap tot een plek waar inwoners elkaar ontmoeten en tot rust kunnen komen.

Doelstelling
Inwoners en bezoekers kunnen bestaande wandel-, fiets- en struinroutes gemakkelijk vinden en gebruiken.

Wat gaan we doen?
De informatie over bestaande routes wordt geactualiseerd en toegankelijk gemaakt via het TIP en de betrokken bureaus toerisme.

Bestaand beleid

Doelstelling
Het recreatieve routenetwerk biedt meer mogelijkheden voor bewegen, ontmoeting en natuurbeleving.

Wat gaan we doen?
Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een uitbreiding op ons recreatieve routenetwerk.

Opgestart, maar nog niet afgerond

5.6 Evenementen en ontmoeting

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
Evenementen dragen bij aan ontmoeting en leefbaarheid in onze wijken en kernen. Daarom continueren we de inzet van de evenementencoördinator. Deze ondersteunt initiatiefnemers bij het organiseren van evenementen, helpt hen de weg te vinden binnen de ambtelijke organisatie en begeleidt waar nodig bij vergunningen en subsidieaanvragen. Met deze rol wil de gemeente evenementen mogelijk maken. Daarnaast bekijken we of de beschikbare subsidieregelingen nog passend zijn en of indexering nodig is.

Doelstelling
Initiatiefnemers kunnen met toegankelijke gemeentelijke ondersteuning evenementen organiseren die bijdragen aan ontmoeting en leefbaarheid in de wijken en kernen.

Wat gaan we doen?
In 2027 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over het functioneren en bereik van het vaste aanspreekpunt voor evenementen, de ervaren knelpunten bij initiatiefnemers en de vraag of aanvullende ondersteuning nodig is.

Bestaand beleid

5.7 Recreatie en ontmoeting in het Drutens Bosje

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Het Drutens Bosje krijgt een volwaardigere rol als plek voor recreatie, ontmoeting en passende kleinschalige optredens en lokale activiteiten. We vergroten de gebruikswaarde van dit gebied en onderzoeken welke faciliteiten nodig zijn om hier op een passende manier kleinschalige optredens en lokale activiteiten te organiseren, met respect voor de omgeving.

Doelstelling

Inwoners beschikken met het Drutens Bosje over een passende groene plek voor extensieve recreatie en kleinschalige ontmoeting, zonder aantasting van kwetsbare natuur-, bodem- en waterwaarden.

Wat gaan we doen?

Deze bestuursperiode worden de mogelijkheden van een recreatieve functie, het faciliteren van ontmoeting en het organiseren van passende kleinschalige optredens en lokale activiteiten in het Drutens Bosje onderzocht. De gemeenteraad ontvangt een ecologische, juridische en praktische haalbaarheidsverkenning met conclusie over welke vormen van recreatie, ontmoeting en activiteiten in het Drutens Bosje wel en niet verantwoord zijn onder welke voorwaarden.

Opgestart, nog niet afgerond

5.8 Kwaliteit van de openbare ruimte

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Een verzorgde openbare ruimte draagt direct bij aan leefbaarheid. We zien scherper toe op de naleving van de bestaande kwaliteitscriteria en verhogen, waar nodig, stapsgewijs het onderhoudsniveau door scherpe keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Wanneer we bewust kiezen voor minder onderhoud, bijvoorbeeld om biodiversiteit te vergroten, leggen we inwoners duidelijk uit waarom.

Doelstelling

De openbare ruimte voldoet aantoonbaar aan de vastgestelde kwaliteitscriteria en draagt bij aan een verzorgde en leefbare woonomgeving.

Wat gaan we doen?

Op dit moment wordt onderzocht of de borging van de afgesproken kwaliteit aangepast moet worden. Zodra dit intern onderzoek is afgerond ontvangt het college indien nodig verbeter voorstellen inclusief planning en financiële gevolgen.

Wanneer de metingen structurele of omvangrijke afwijkingen laten zien van het vastgestelde beeldniveau, ontvangt de raad een voorstel voor verbetering van het onderhoudsniveau, inclusief planning en financiële gevolgen.

Bestaand beleid

5.9 Samen werken aan vergroening

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We starten een brede vergroeningsaanpak in onze wijken en kernen. Met inwoners werken we aan meer groen in de woon- en leefomgeving, onder andere via boomplantacties, tegelwippen en buurtinitiatieven. Daarbij stimuleren we inwoners om actief mee te doen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving. Tegelijk zorgen we voor structurele aandacht voor onderhoud, zodat groen ook op de lange termijn bijdraagt aan kwaliteit en leefbaarheid.

Doelstelling

Wijken en kernen worden aantoonbaar groener, waarbij het groen evenwichtig is verspreid, van goede kwaliteit is en duurzaam kan worden onderhouden.

Wat gaan we doen?

In 2027 ontvangt de raad het Groenbeleidsplan.

Opgestart, nog niet afgerond

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
Z/26/373865	Vervolg inzet combinatiefunctionarissen vanaf 2027
Z/25/295221	Voortzetting beleidsinitiatieven Cultuurpunt Maas en Waal en het HIP &TIP in 2026 en 2027
Z/22/085911	Beleidsplan IBOR 2025 t/m 2028

Wat kost het?

Het Programma Sport, cultuur en recreatie bestaat uit de volgende taakvelden:

5.1 Sportbeleid en activering; Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport, waaronder de subsidies aan alle sportverenigingen.

5.2 Sportaccommodaties; Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening, zoals de gym- en sportzalen, het zwembad en de buitensport.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie; Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel.

5.4 Musea; Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur, zoals het museum.

5.5 Cultureel erfgoed; Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed.

5.6 Media; Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers, zoals de omroep en de bibliotheek.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie; Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-1.345**	**-1.282**	**-1.332**	**-1.385**	**-1.434**
5.1 Sportbeleid en activering	-112	-1	-2	-2	-2
5.2 Sportaccommodaties	-769	-805	-844	-884	-925
5.4 Musea	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	-2	-2	-2	-3	-3
5.6 Media	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-463	-473	-485	-497	-505
Lasten	**6.900**	**6.955**	**6.819**	**6.396**	**6.573**
5.1 Sportbeleid en activering	627	837	797	205	208
5.2 Sportaccommodaties	1.926	1.951	1.981	2.038	2.092
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	678	669	627	638	650
5.4 Musea	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	197	116	117	118	120
5.6 Media	466	470	360	371	382
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.007	2.912	2.937	3.028	3.122
Totaal begroot voor inzet reserves	**5.555**	**5.673**	**5.487**	**5.012**	**5.139**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve onttrekkingen	**-466**	**-404**	**-574**	**-87**	**-87**
BR: Reserve Sociaal Domein	-17	-25	-27	0	0
BR: Renovatie Voebalvelden	-353	-283	-459	-66	-66
BR: Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	-21	-29	-29	0	0
BR: Frictiekosten personeel zwembad	-46	-30	-21	-21	-21
BR: Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	-28	-38	-38	0	0
Totaal inzet reserves	**-466**	**-404**	**-574**	**-87**	**-87**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-1.345**	**-1.282**	**-1.332**	**-1.385**	**-1.434**
Lasten	**6.900**	**6.955**	**6.819**	**6.396**	**6.573**
Reserve onttrekkingen	**-466**	**-404**	**-574**	**-87**	**-87**
Totaal begroot na inzet reserves	**5.088**	**5.269**	**4.913**	**4.924**	**5.051**

6. Sociaal Domein

Inleiding

In gemeente Druten vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Of het nu gaat om wonen, werken, leren, ontmoeten, sporten of deelnemen aan het sociale leven: iedereen moet mee kunnen doen. We zetten ons in voor een samenleving waarin inwoners naar elkaar omkijken, elkaar ondersteunen en zo lang mogelijk zelfstandig en gezond kunnen leven.

Ontmoeting speelt daarbij een belangrijke rol. Daarom investeren we in sterke wijken en kernen, goede voorzieningen en initiatieven die inwoners met elkaar verbinden. Zo versterken we sociale netwerken, bevorderen we de leefbaarheid en voorkomen we dat mensen vereenzamen of buiten de samenleving komen te staan.

We zetten in op preventie en vroegsignalering, zodat problemen zoveel mogelijk worden voorkomen of in een vroeg stadium worden aangepakt. Jongeren willen we veilig laten opgroeien en de kans geven zich optimaal te ontwikkelen. Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, zorgen we voor passende hulp die dichtbij en toegankelijk is.

Samen met inwoners, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke partners werken we aan een gezonde, inclusieve en betrokken gemeenschap waarin iedereen mee kan doen en zich gezien voelt.

Speerpunten programma 6

6.1 Gezond en verbonden ouder worden

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Senioren vormen een steeds groter deel van onze samenleving. Wij vinden het belangrijk dat zij zo lang mogelijk gezond, zelfstandig en verbonden kunnen blijven leven in hun eigen wijk of kern. In deze bestuursperiode hebben we extra aandacht voor zowel de fysieke als de mentale gezondheid van senioren. We stimuleren een gezonde leefstijl door ontmoeting en beweging te ondersteunen, bijvoorbeeld via activiteiten in de wijk, verenigingen en ontmoetingsplekken.
Daarnaast zetten we ons actief in om eenzaamheid tegen te gaan. Samen met maatschappelijke partners, welzijnsorganisaties en vrijwilligers versterken we initiatieven die ontmoeting bevorderen en sociale netwerken ondersteunen. Zo dragen we bij aan een samenleving waarin iedereen zich gezien voelt en mee kan blijven doen.

Doelstelling

Eenzaamheid onder inwoners stabiliseert of neemt af, met bijzondere aandacht voor senioren, jeugd en jongeren en andere kwetsbare groepen.

Wat gaan we doen?

Er wordt een plan van aanpak ter besluitvorming voorgelegd.

Opgestart, nog niet afgerond

6.2 Jongeren en preventie dichtbij

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We evalueren de inzet van straatcoaches en bekijken in hoeverre deze aanpak bijdraagt het maken van verbinding en het voorkomen van overlast. Daarnaast starten we een pilot om het jongerenwerk te versterken, in nauwe samenwerking met onze welzijnspartner. We zetten daarbij stevig in op preventie, (sportieve) ontmoetingsplekken en het vergroten van de (mentale) weerbaarheid van jongeren in hun eigen omgeving. Daarbij hebben we ook aandacht voor het voorkomen van eenzaamheid en somberheid onder jongeren. Door ontmoeting te stimuleren, signalen tijdig op te vangen en samen te werken met partners dragen we bij aan een gezonde ontwikkeling van jongeren.

Doelstelling

De inzet van straatcoaches en jongerenwerk draagt aantoonbaar bij aan het bereiken van jongeren, het versterken van de verbinding en het voorkomen of verminderen van jongerenoverlast.

Wat gaan we doen?

Uiterlijk in 2027 ontvangt de raad de evaluatie van de straatcoaches. Op basis hiervan wordt besloten over voortzetting of aanpassing van de inzet.

Opgestart, nog niet afgerond

6.3 Zorg en ondersteuning voor wie het nodig heeft

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Ons armoedebeleid blijft ongewijzigd van kracht. We blijven ons inzetten voor inwoners in sociale kwetsbaarheid en hebben daarbij specifiek aandacht voor mensen die tussen wal en schip vallen: inwoners die werken en net niet in aanmerking komen voor regelingen, maar wel ondersteuning nodig hebben. Onze inzet is helder: iedereen moet kunnen meedoen.

We stimuleren samen met de welzijnsorganisaties de uitbreiding van de voorzorgcirkels en respijtzorg. Hiermee willen we mantelzorgers ontlasten, de onderlinge verbondenheid versterken en eenzaamheid tegengaan. We zijn ons bewust van het belang van goede zorg in de nabijheid. Daarom denken we mee in huisvesting van huisartsen.

Doelstelling

Inwoners in een financieel kwetsbare positie kunnen blijven meedoen en ervaren minder armoede. Ons armoedebeleid heeft bijzondere aandacht voor werkenden met een minimuminkomen en inwoners die net buiten bestaande regelingen vallen.

Wat gaan we doen?

Deze bestuursperiode wordt het huidige armoedebeleid voortgezet. Waar nodig worden verbeteringen opgenomen. Het budget loopt tot en met 2027. Uiterlijk eind 2027 ontvangt de raad een voorstel voor het armoedebeleid vanaf 2028.

Bestaand beleid

Doelstelling

Mantelzorgers worden tijdig en passend ondersteund, zodat overbelasting wordt voorkomen en zij hun zorgtaken kunnen blijven combineren met hun eigen leven.

Wat gaan we doen?

Medio 2028 evalueert Welzijnsorganisatie Meervoormekaar de voorzorgcirkels.

Er is extra aandacht voor respijt voor mantelzorgers.

6.4 Dorpshuizen en wijkcentra als ontmoetingsplekken

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Dorpshuizen en wijkcentra spelen een sleutelrol in ontmoeting en samenleven. We werken toe naar uniform en toekomstbestendig beleid voor deze voorzieningen, zodat er helderheid is over hun rol, functie en ondersteuning in de verschillende kernen. Hierbij nemen we de eerder geleverde input van het Platform Gemeenschapshuizen mee.

Op basis van deze input, urgentie en mogelijkheden voor subsidie, geven we deze bestuursperiode prioriteit aan de vernieuwing van dorpshuis De Horst. Daarbij bouwen we voort op het reeds door het bestuur van De Horst, in samenwerking met een architect, opgestelde uitvoeringsplan. We toetsen dit plan op haalbaarheid, uitvoerbaarheid en financiële onderbouwing, zodat een realistisch en toekomstbestendig plan ontstaat. In 2027 wordt de gemeenteraad een concreet uitvoerings- en

investeringsvoorstel voorgelegd ter besluit vorming. We reserveren hiervoor de benodigde financiële middelen. Uitgangspunt is dat de uitvoering uiterlijk in 2028 van start gaat. Ook gaan we aan de slag met de opgaven die spelen bij andere gemeenschapshuizen in onze gemeente, waaronder opname in het Meerjaren Onderhoudsplan.

Doelstelling
Dorpshuizen, wijkcentra en andere gemeenschapshuizen hebben een duidelijke en toekomstbestendige positie, met een uniform en uitlegbaar kader voor hun maatschappelijke functie en gemeentelijke ondersteuning bij beheer, exploitatie, onderhoud en ondersteuning bij verduurzaming van de accommodaties.

Wat gaan we doen?
Deze bestuursperiode wordt aan de gemeenteraad een integraal accommodatiebeleid voorgelegd.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Doelstelling
De vernieuwing van dorpshuis de Horst is haalbaar en financieel onderbouwd en draagt bij aan een toekmotbestendige ontmoetingsvoorzienig voor Horssen.

Wat gaan we doen?
In 2027 ontvangt de gemeenteraad een concreet uitvoerings- en investeringsvoorstel voor De Horst inclusief planning en financiële onderbouwing.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
Z/24/256634	Beleidsplan Samen voor een gezonde toekomst 2025-2028
Z/23/105531	Beleidsplan Geldzorgen, Armoede en Schulden
Z/23/138868	Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord
	Uitvoeringsplan WMO

Wat kost het?

Het Programma Sociaal domein bestaat uit de volgende taakvelden:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, zoals dorp- en wijkcentra en leefbaarheidsgroepen.

6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo; Onder dit taakveld vallen toegang- en eerstelijnsvoorzieningen die kunnen worden uitgesplitst naar Wmo.

6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd; Onder dit taakveld vallen toegang- en eerstelijnsvoorzieningen die kunnen worden uitgeplitst naar Jeugd.

6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal; Onder dit taakveld vallen toegang- en eerstelijnsvoorzieningen die niet kunnen worden uitgesplitst naar Wmo en Jeugd

6.3 Inkomensregelingen; Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen, zoals bijstandsverlening, het besluit bijstandsverlening zelfstandigen en de bijzondere bijstand.

6.4 WSW en beschut werk; Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals de sociale werkvoorziening, die de MGR voor Druten uitvoert.

6.5 Arbeidsparticipatie; Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, die de MGR voor Druten uitvoert.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo); Tot dit taakveld behoren hulpmiddelen en diensten om zelfstandig te kunnen functioneren voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking worden verstrekt.

6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo); Hulp bij het huishouden en eigen bijdragen die vallen onder het abonnementstarief.

6.712 Begeleiding (Wmo); Begeleiding, Persoonlijke verzorging, Kortdurend verblijf, Overige ondersteuning gericht op het individu of huishouden/gezin.

6.713 Dagbesteding (Wmo); Dagbesteding en Overige groepsgerichte ondersteuning.

6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo); Baten en lasten van overige maatwerkarrangementen moeten op dit taakveld worden geboekt als ze niet kunnen worden toebedeeld aan de taakvelden 6.711, 6.712 of 6.713.

6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal; Dit taakveld omvat lokaal ingekochte jeugdhulp (alleen eigen gemeente) en subregionaal ingekochte jeugdhulp (waarbij een deel, maar niet alle gemeenten uit de regio samen inkopen). Ambulante zorg in natura betreft vormen van jeugdhulp waarbij een jongere thuis woont, dus niet bij de aanbieder.

6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal; In dit taakveld gaat het om op regionaal niveau ingekochte ambulante zorg: vormen van jeugdhulp waarbij een jongere thuis woont, dus niet bij de aanbieder. Bij dit taakveld wordt de hulp met de volledige jeugdzorgregio ingekocht, maar niet landelijk. Daarmee omvat dit taakveld ook bovenregionale ingekochte zorg (meerdere regio's gezamenlijk).

6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk; In dit taakveld gaat het om op landelijk niveau ingekochte ambulante zorg in natura, ook bekend als de Landelijke Transitie Arrangementen (LTA). Bij ambulante hulp woont een jongere thuis, dus niet bij de aanbieder.

6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal; In dit taakveld gaat het om op lokaal niveau ingekochte jeugdhulp met verblijf: de jongere verblijft formeel niet thuis in het eigen gezin, maar overnacht ergens anders.

6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal; In dit taakveld gaat het om op regionaal niveau jeugdhulp met verblijf: de jongere verblijft formeel niet thuis in het eigen gezin, maar overnacht ergens anders.

6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk; In dit taakveld gaat het om op landelijk niveau ingekochte jeugdhulp met verblijf, ook bekend als de Landelijke Transitie Arrangementen (LTA). De jongere verblijft formeel niet thuis in het eigen gezin, maar overnacht ergens anders.

6.791 PGB Wmo; Op dit taakveld staan alle PGB's (persoonsgebonden budgetten) die worden verstrekt op grond van de Wmo 2015. Cliënten kunnen met een door de gemeente verstrekte PGB zelf de maatwerkvoorziening inkopen.

6.792 PGB Jeugd; Op deze functie staan alle PGB's (persoonsgebonden budgetten) die worden verstrekt op grond van de Jeugdwet. Cliënten kunnen met een door de gemeente verstrekte PGB zelf de maatwerkvoorziening inkopen.

6.811 Beschermd wonen (Wmo); dagbesteding voor mensen die in Beschermd Wonen verblijven, lasten die betrekking hebben op het pakket Beschermd Thuis.

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo); Opvang, spoedopvang, overige beschermd wonen en opvang.

6.821 Jeugdbescherming; Dit taakveld betreft de baten en lasten die een gemeente heeft voor de jeugdbescherming. Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt door de rechter dwingend opgelegd. Het doel van de jeugdbeschermingsmaatregel is het opheffen van de bedreiging voor de ontwikkeling van het kind.

6.822 Jeugdreclassering; Dit taakveld betreft de baten en lasten die een gemeente heeft voor de jeugdreclassering. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.

6.91 Coördinatie en beleid Wmo; Op dit taakfeld staan baten en lasten die betrekking hebben op maatwerkvoorzieningen Wmo, maar die niet zijn toe te rekenen aan één of enkele maatwerkvoorzieningen Wmo.

6.92 Coördinatie en beleid Jeugd; Op dit taakveld staan baten en lasten die betrekking hebben op maatwerkvoorzieningen Jeugd, maar die niet zijn toe te rekenen aan één of enkele maatwerkvoorzieningen Jeugd.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-12.615**	**-13.700**	**-14.302**	**-14.429**	**-9.277**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-6.129	-7.191	-7.410	-7.558	-2.238
6.21 Wijkteams	-251	-126	-193	-10	-10
6.3 Inkomensregelingen	-6.016	-6.166	-6.321	-6.479	-6.641
6.5 Arbeidsparticipatie	-37	-31	0	0	0
6711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-182	-186	-192	-197	-202
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	-186	-186	-186
Lasten	**37.602**	**38.570**	**39.132**	**39.034**	**34.474**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.426	9.082	9.318	9.430	4.152
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	565	584	528	626	460
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	333	375	377	393	410
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	208	386	568	650	676
6.3 Inkomensregelingen	8.436	8.724	9.036	9.329	9.602
6.4 WSW en beschut werk	1.873	1.593	1.451	1.297	1.192
6.5 Arbeidsparticipatie	1.472	1.629	1.683	1.789	1.911
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.574	1.703	1.777	1.855	1.938
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	3.448	3.683	3.903	3.228	3.433
6.712 Begeleiding (WMO)	1.820	1.848	1.802	1.718	1.747
6.713 Dagbesteding (WMO)	902	935	962	988	1.015
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	114	84	86	90	94
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	1.014	790	425	385	395
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	4.126	4.291	4.275	4.235	4.344
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	607	225	231	237	244
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	11	19	20	21	21
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.322	1.173	1.207	1.238	1.271
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	23	23	24	25	26
6.791 PGB WMO	159	168	172	177	182
6.792 PGB Jeugd	146	154	158	163	168
6.811 Beschermd wonen (WMO)	37	34	34	36	37
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	30	26	27	28	29
6.821 Jeugdbescherming	480	507	517	533	551
6.822 Jeugdreclassering	59	67	69	71	73
6.91 Coördinatie en beleid WMO	4	10	10	10	11
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	415	457	469	481	494
Totaal begroot voor inzet reserves	**24.987**	**24.869**	**24.830**	**24.605**	**25.198**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve onttrekkingen	**-643**	**-324**	**-208**	**-8**	**0**
Algemene reserve	-75	0	0	0	0
BR: Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	-35	-48	-48	0	0
BR: Reserve Sociaal Domein	-15	-248	-136	0	0
BR: Reserve Sociaal Domein	-3	-8	-8	-8	0
BR: Reserve Sociaal Domein	-265	-21	-17	0	0
BR: Reserve Sociaal Domein	-250	0	0	0	0
Totaal inzet reserves	**-643**	**-324**	**-208**	**-8**	**0**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-12.615**	**-13.700**	**-14.302**	**-14.429**	**-9.277**
Lasten	**37.602**	**38.570**	**39.132**	**39.034**	**34.474**
Reserve onttrekkingen	**-643**	**-324**	**-208**	**-8**	**0**
Totaal begroot na inzet reserves	**24.344**	**24.545**	**24.621**	**24.597**	**25.198**

7. Volksgezondheid en Milieu

Inleiding

Een gezonde, duurzame en aantrekkelijke leefomgeving is van grote waarde voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Daarom zetten we in op het behoud en de versterking van de omgevingskwaliteit, met aandacht voor gezondheid, natuur, landschap, klimaat en duurzaamheid.

Gemeente Druten kent een aantrekkelijk en afwisselend landschap waarin wonen, werken en recreëren samenkomen. Groen draagt bij aan gezondheid, ontmoeting en welzijn en vormt een belangrijke basis voor een prettige leefomgeving. Tegelijkertijd staan we voor uitdagingen op het gebied van klimaatverandering, biodiversiteit, duurzaamheid en de energietransitie. Daarbij zoeken we steeds naar een evenwicht tussen natuur- en landschapsbehoud en ontwikkelingen zoals woningbouw, economie, infrastructuur en landbouw.

We werken toe naar een energieneutrale en circulaire gemeente in 2040. Daarbij kiezen we voor oplossingen die bijdragen aan een duurzame én gezonde leefomgeving. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan maatregelen die uitvoerbaar, zichtbaar en passend zijn bij de behoeften van onze wijken en kernen.

Speerpunten programma 7

7.1 Klimaatbestendige wijken en kernen

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We richten onze openbare ruimte zo in dat deze beter bestand is tegen extreme weersomstandigheden. In onze wijken en kernen zetten we in op meer groen, schaduw en ruimte voor wateropvang, zoals wadi's en groene bermen. Dit vermindert wateroverlast en hittestress en maakt de leefomgeving aantrekkelijker om te verblijven en elkaar te ontmoeten.

Doelstelling

Nieuwe ontwikkelingen en werkzaamheden in de openbare ruimte vergroten de kwetsbaarheid voor wateroverlast, hitte en droogte niet en dragen waar mogelijk bij aan een klimaatbestendige leefomgeving.

Wat gaan we doen?

Bij ruimtelijke voorstellen aan de raad wordt inzichtelijk gemaakt hoe klimaatadaptief de plannen zijn.

Bestaand beleid

Doelstelling

Het is voor de gemeenteraad duidelijk wat er gedaan wordt aan klimaatbestendigheid bij ontwerp en uitvoering.

Wat gaan we doen?

In 2028 wordt gerapporteerd over de klimaatadaptieve maatregelen die binnen gemeentelijke projecten zijn gerealiseerd en over eventuele projecten waarbij gemotiveerd van de gemeentelijke uitgangspunten is afgeweken.

Opgestart, maar nog niet afgerond

7.2 Energie en warmte: zorgvuldig en samen

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We houden vast aan de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. We zetten in op energiebesparing, slimme opwekking, energieopslag en duurzame warmteoplossingen, in samenwerking met onze regio en netbeheerders. Windmolens maken geen onderdeel uit van onze energiemix en worden de komende vier jaar niet in planvorming of beleid opgenomen.

Doelstelling

Het energieverbruik van woningen verminderen door inwoners te stimuleren isolatiemaatregelen te nemen. Om inwoners te ondersteunen, realiseren we een laagdrempelig energieloket waar zij terechtkunnen voor advies en praktische ondersteuning.

Wat gaan we doen?
In 2027 verkennen we de mogelijkheden om een regionaal energiehuis met lokale steunpunten op te zetten. Indien positief starten ook de voorbereidingen en wordt het energieloket in 2027 of 2028 operationeel. De zon- en windvisie is aangehouden en zal opnieuw worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Doelstelling
Het aantal aardgasvrije woningen vergroten door de regie te nemen op de warmtetransitie.

Wat gaan we doen?
In 2027 ontwikkelen we een warmteprogramma en organiseren hierbij een participatietraject.
In 2027 werken we verder aan de ontwikkeling van een warmtenet voor Druten-noord.

Bestaand beleid

Doelstelling
Het energieverbruik van bedrijven verminderen door hen te informeren en adviseren over energiebesparende maatregelen.

Wat gaan we doen?
We verkennen in 2027 of we de informatievoorziening voor MKB kunnen onderbrengen in een energiehuis.
We informeren bedrijven over de Label-C verplichting en doen controles op de Label-C verplichting en de Lijst Energiebesparende Maatregelen.

Bestaand beleid

Doelstelling
Het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie verminderen door onze gebouwen en het gebruik ervan te verduurzamen en gemeentelijke processen te verduurzamen.

Wat gaan we doen?
We gaan door met het analyseren en verminderen de CO2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie aan de hand van de CO2-prestatieladder.
We stellen in 2027 een plan op om het vastgoed in gemeentelijk eigendom te verduurzamen.

Bestaand beleid

Doelstelling
Meer duurzame energie opwekken.

Wat gaan we doen?
We verkennen alternatieve manieren om energie op te wekken binnen de gemeente. Indien kansrijk, ontwikkelen of stimuleren we minimaal 1 pilot in 2027 of 2028.

Bestaand beleid

Doelstelling
Lokaal opgewekte energie meer lokaal benutten.

Wat gaan we doen?
We verkennen manieren om het net te ontlasten en de zonne-energie in Druten beter te benutten en ontwikkelen. Indien kansrijk, ontwikkelen of stimuleren minimaal 1 pilot in 2027 of 2028.

Bestaand beleid

7.3 Circulariteit

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
Een circulaire aanpak als nieuwe norm

Doelstelling
We willen minder afhankelijk zijn van nieuwe, schaarse grondstoffen en stimuleren slim ontwerpen, hergebruik en recycling.

Wat gaan we doen?
We kopen als gemeente zo lokaal en duurzaam mogelijk in. We volgen hierbij de CO2-prestatieladder en vullen dit aan met eisen op het gebied van circulariteit.

Bestaand beleid

Wat gaan we doen?
We verkennen waar er kansen zijn om meer circulair en biobased te bouwen en indien kansrijk selecteren en starten we enkele voorbeeldprojecten waar we een stapje extra zetten.

Opgestart, maar nog niet afgerond

7.4 Aandacht voor dieren

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
We hebben aandacht voor het welzijn van dieren en een zorgvuldige omgang met dieren in onze gemeente. We hebben een beleidsplan Dierenwelzijn en gaan aan de slag met een uitvoeringsagenda. Ook continueren we de aanpak om roekenoverlast te verminderen.

Doelstelling
Het welzijn van dieren wordt beter geborgd en dieren binnen de gemeente worden zorgvuldig en verantwoord behandeld.

Wat gaan we doen?
We informeren de raad in 2027 over de stand van zaken van de uitvoeringsagenda Dierenwelzijn met benodigde investeringsbudget voor de uitvoering van de agenda.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Doelstelling
Roekenoverlast wordt zoveel mogelijk verminderd binnen de wettelijke en ecologische mogelijkheden.

Wat gaan we doen?
In 2027 ontvangt de raad een beoordeling van de bestaande aanpak van roekenoverlast en het benodigde uitvoeringsbudget voor het vervolg.

Opgestart, maar nog niet afgerond

Relevante besluiten

Nummer besluitBeleidsnota	
Z/19/023108	Visie op zonne-energie Druten Wijchen
Z/20/048207	TransitieVisie Warmte Druten
Z/23/123607	Duurzame Warmte-plan Druten
Z/23/134106	Routes voor de Lokale Energie Strategie
Z/25/320235	Lokale Energiestrategie (LES) Druten en Uitvoeringsprogramma Energietransitie Druten
Z/26/368302	Inwonerparticipatie bij warmteprogramma

Wat kost het?

Het Programma Volksgezondheid en milieu bestaat uit de volgende taakvelden:

7.1 Volksgezondheid; Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen, zoals de GGD, schoollogopedie en lokaal gezondheidsbeleid.

7.2 Riolering; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.

7.3 Afval; Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.

7.4 Milieubeheer; Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder klimaatbeleid, waterbeleid, milieubeleid, MARN (Milieu en Afval Regio Nijmegen) en geluidsonderzoek.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria; Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging en onderhoud van begraafplaatsen/crematoria.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-5.518**	**-5.497**	**-6.082**	**-6.299**	**-6.058**
7.1 Volksgezondheid	-194	-256	-308	-356	0
7.2 Riolering	-2.426	-2.507	-2.569	-2.672	-2.717
7.3 Afval	-2.474	-2.542	-2.609	-2.671	-2.738
7.4 Milieubeheer	-391	-159	-562	-565	-568
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-32	-33	-34	-35	-35
Lasten	**7.136**	**7.146**	**7.044**	**7.327**	**7.166**
7.1 Volksgezondheid	1.278	1.409	1.503	1.596	1.288
7.2 Riolering	1.845	1.909	1.951	2.032	2.064
7.3 Afval	1.975	1.979	2.029	2.079	2.131
7.4 Milieubeheer	1.983	1.794	1.505	1.562	1.623
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	54	56	57	59	61
Totaal begroot voor inzet reserves	**1.619**	**1.649**	**963**	**1.028**	**1.107**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve onttrekkingen	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**
BR: Kwelbeheersingssysteem ADW	-16	-16	-16	-16	-16
Totaal inzet reserves	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-5.518**	**-5.497**	**-6.082**	**-6.299**	**-6.058**
Lasten	**7.136**	**7.146**	**7.044**	**7.327**	**7.166**
Reserve onttrekkingen	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**	**-16**
Totaal begroot na inzet reserves	**1.603**	**1.634**	**947**	**1.013**	**1.092**

8. Wonen en Bouwen

Inleiding

Gemeente Druten wil een aantrekkelijke gemeente zijn waar inwoners zich thuis voelen en prettig kunnen wonen, nu en in de toekomst. We zetten in op aantrekkelijke woonomgevingen met goede voorzieningen en ruimte voor ontmoeting.

De samenstelling van onze bevolking verandert. We worden gemiddeld ouder, huishoudens worden kleiner en woonwensen ontwikkelen zich. Daarom werken we aan een woningvoorraad die aansluit bij de behoeften van onze inwoners. Daarbij hebben we aandacht voor verschillende doelgroepen en zorgen we voor voldoende passende en betaalbare woningen.

Woningbouw draagt niet alleen bij aan het oplossen van de woningbehoefte, maar ook aan het versterken van de leefbaarheid van onze wijken en kernen. Daarom brengen we woningbouw, voorzieningen, bereikbaarheid en omgevingskwaliteit met elkaar in balans. Zo werken we aan een gemeente waarin inwoners in iedere levensfase prettig kunnen wonen en zich verbonden voelen met hun kern.

Speerpunten programma 8

8.1 Bouwen voor eigen inwoners

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

We zorgen voor voldoende en passende woningen in onze kernen, afgestemd op de behoeften van onze inwoners. Dit doen we gedoseerd. De Omgevingsvisie, de Woonvisie en de Woon-/Zorgvisie zijn hierbij leidend.

Doelstelling

Starters en senioren hebben betere toegang tot passende woningen, waaronder levensloopbestendige en collectieve woonvormen zoals knarrenhofjes.

Wat gaan we doen?

Deze bestuursperiode is bestuurlijk duidelijk of en onder welke voorwaarden op bijvoorbeeld locatie Mulders een knarrenhofje met voldoende openbaar groen kan worden gerealiseerd.

Opgestart, nog niet afgerond

Doelstelling

De locatie Pax Christi draagt, indien ruimtelijk en financieel haalbaar, bij aan de realisatie van passende grondgebonden woningen.

Wat gaan we doen?

In 2028 ontvangt de gemeenteraad een onderbouwd voorstel woningbouw op de locatie Pax Christi/Meester van Coothstraat.

Nog niet opgestart

Doelstelling

Koopwoningen blijven binnen de wettelijke mogelijkheden zoveel mogelijk bereikbaar voor inwoners met een lokale binding.

Wat gaan we doen?

We onderzoeken nut en noodzaak van een lokale voorrangsregeling en leggen in 2027 een voorstel voor aan de gemeenteraad.

Opgestart, nog niet afgerond

8.2 Regie op ruimte en kwaliteit

Soort speerpunt

Coalitieakkoord

Ambitie

Wij houden ons aan de afspraken uit de Omgevingsvisie. Dat geldt ook voor gebieden die vooral bedoeld zijn voor recreatie en natuur, zoals de Uivermeertjes. Functies die hier niet bij passen, staan

wij niet toe voor zover verenigbaar met eerdere besluitvorming. We willen grip houden op meer woningen en hoge gebouwen. Daarom stellen we een hoogtevisie op. Ook vervangen we de planstop door een planfilter. Zo bieden we ruimte aan plannen die kwalitatief goed en betaalbaar zijn en passen binnen ons woonbeleid.

Doelstelling
Nieuwe woningbouw en hoogbouw passen bij de schaal, identiteit en ruimtelijke kwaliteit van Druten.

Wat gaan we doen?
In 2027 wordt een hoogtevisie aan de gemeenteraad voorgelegd, met duidelijke en toepasbare kaders voor de hoogte en ruimtelijke inpassing van nieuwe ontwikkelingen.

Nog niet opgestart

Doelstelling
Kwalitatief goede en betaalbare woningbouwinitiatieven die aansluiten op het gemeentelijke woonbeleid krijgen ruimte voor ontwikkeling.

Wat gaan we doen?
Deze periode wordt de planstop vervangen door een nieuw toetsingskader voor woningbouwinitiatieven.

Nog niet opgestart

8.3 Slimmer benutten van de woningvoorraad

Soort speerpunt
Coalitieakkoord

Ambitie
We benutten de bestaande woningvoorraad beter door woningsplitsing te stimuleren waar dat ruimtelijk en kwalitatief verantwoord is. Daarbij gaan we in gesprek met Woonwaarts en De Kernen en bekijken we waar regelaanpassingen, zoals parkeernormen, ruimte bieden voor maatwerk. Ons uitgangspunt is: ja, mits, in plaats van nee, tenzij.

Doelstelling
De bestaande woningvoorraad levert meer passende woonruimte op door woningsplitsing en woningdelen mogelijk te maken, met behoud van ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.

Wat gaan we doen?
Bij de eerstvolgende wijziging van het omgevingsplan wordt aan de gemeenteraad een voorstel voorgelegd met duidelijke voorwaarden voor woningsplitsing en woningdelen.
Bestaand beleid

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
Z/19/040539	Vaststellen begrenzing Bestaand Stedelijk Gebied
Z/19/037423	Visie centrumgebied Horssen
Z/20/054700	Instrumentarium behoud goedkope huur- en koopwoningen
Z/20/053408	Integrale Aanpak Deest
Z/22/098659	Woondeal 2.0 regio Arnhem-Nijmegen
Z/23/133495	Woonvisie gemeente Druten 2023-2027
Z/23/104181	Integrale Aanpak Puiflijk
Z/24/244952	Nieuw toetsingskader kleinschalige woningbouwinitiatieven

Wat kost het?

Het Programma Wonen en bouwen bestaat uit de volgende taakvelden:

8.1 Ruimtelijke ordening; Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals het bijstellen en actualiseren van bestemmingsplannen en de vergoedingen planschade.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen); Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitaties.

8.3 Wonen en bouwen; Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening, waaronder ook de bouwleges.

Baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-5.692**	**-4.533**	**-4.423**	**-4.364**	**-4.348**
8.1 Ruimte en leefomgeving	-375	-171	-173	-176	-178
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.203	-3.060	-3.154	-3.201	-3.164
8.3 Wonen en bouwen	-2.115	-1.302	-1.096	-988	-1.005
Lasten	**5.050**	**5.221**	**5.275**	**5.384**	**5.443**
8.1 Ruimte en leefomgeving	824	892	877	915	954
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.722	3.100	3.195	3.243	3.218
8.3 Wonen en bouwen	1.504	1.229	1.203	1.226	1.271
Totaal begroot voor inzet reserves	**-642**	**688**	**851**	**1.020**	**1.095**

Inzet reserves (x € 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve dotaties	**1.767**	**193**	**186**	**60**	**60**
BR: Stadsuitleg	175	60	60	60	60
BR: Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	500	0	0	0	0
BR: Woonfonds	1.092	133	126	0	0
Reserve onttrekkingen	**0**	**-55**	**0**	**0**	**0**
BR: Woonfonds	0	-55	0	0	0
Totaal inzet reserves	**1.767**	**138**	**186**	**60**	**60**

Totaal programma (x € 1.000)

TV	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-5.692**	**-4.533**	**-4.423**	**-4.364**	**-4.348**
Lasten	**5.050**	**5.221**	**5.275**	**5.384**	**5.443**
Reserve dotaties	**1.767**	**193**	**186**	**60**	**60**
Reserve onttrekkingen	**0**	**-55**	**0**	**0**	**0**
Totaal begroot na inzet reserves	**1.125**	**826**	**1.037**	**1.080**	**1.155**

Paragrafen

Overhead, dekkingsmiddelen, baten en lasten

Inleiding

In deze paragraaf geven we meer inzicht in de posten overhead, algemene dekkingsmiddelen en overige baten en lasten, welke in programma 0 zijn opgenomen.

Overhead

De kosten van overhead hebben betrekking op het deel van het personeel dat zich niet rechtstreeks bezighoudt met de producten, maar dat ondersteunend is in het proces. Ook personeel gerelateerde kosten als opleidingen en BHV vallen hieronder. Daarnaast worden hier de kosten voor huisvesting en ICT verantwoord. Per 2018 is de werkorganisatie Druten Wijchen in werking getreden. Hierin is de overhead grotendeels primair ondergebracht. Wat binnen overhead achter is gebleven in Druten zijn de kosten voor de gemeentesecretaris en een deel van de huisvestingskosten.

Bedragen x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Personeels gerelateerd	5.433	6.112	6.192	6.379	6.615
ICT	1.939	1.971	1.992	2.027	2.076
Huisvesting	777	767	776	784	794
Totaal Overhead taakveld 0.4	**8.149**	**8.850**	**8.960**	**9.190**	**9.485**
Inzet reserves	56	76	96	0	0
Totaal Overhead inclusief reserves	**8.093**	**8.774**	**8.864**	**9.190**	**9.485**

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen presenteren we in onderstaande tabel. De OZB en de uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn de grootste onderdelen daarvan. Deze middelen kennen, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De (wettelijk) niet vrij besteedbare heffingen, evenals de specifieke uitkeringen, worden in de programma's, waarvan ze voor een deel de kosten dekken, verantwoord onder de baten. Onvoorzien ramen we niet specifiek, maar we gebruiken hiervoor het begrotingssaldo.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Dekkingsmiddelen	2026	2027	2028	2029	2030
0.5	Treasury - resultaat financieringen	297	280	253	199	156
0.5	Treasury - Dividend	16	20	20	20	20
0.61	OZB Woningen	4.881	4.356	4.451	4.716	4.900
0.62	OZB niet woningen	1.837	2.115	2.117	2.231	2.289
0.64	Belastingen overig	254	261	268	274	280
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	43.897	45.984	45.136	45.346	46.928
	Onvoorzien	10	10	10	10	10
Totaal		**51.192**	**53.027**	**52.405**	**52.795**	**54.584**

0.5 Treasury
Het taakveld Treasury is in bovenstaande tabel gesplitst in het financieringsresultaat en dividend. Het financieringsresultaat betreft het renteresultaat op aangetrokken en uitgezette leningen, zie paragraaf Financiering voor de specificatie.

0.61/0.62/0.64 Lokale heffingen
In de paragraaf “Lokale heffingen” van de programmabegroting wordt nader ingegaan op het algemeen beleid van de lokale heffingen en de belastingcapaciteit van de gemeente Druten. De onderstaande lokale heffingen zijn daar opgenomen.

·Onroerend Zaak Belasting (OZB)*,

·Toeristenbelasting*,

·Hondenbelasting,

·Rioolrechten,

·Afvalstoffenheffing/ reinigingsrechten,

·Reclamebelasting

·Precariobelasting*

De met * gemarkeerde belastingen zijn vrij besteedbaar.

0.7 Gemeentefonds (algemene uitkering)
De omvang van de inkomsten uit het Gemeentefonds is herleid uit de septembercirculaire 2026.

Onvoorzien
Er is, conform wettelijk voorschrift een bedrag opgenomen voor onvoorzien ter hoogte van € 10.000

Baten en lasten

Binnen het taakveld 0.8 overige baten lasten worden de stelposten en bijzondere baten en lasten verantwoord. De stelposten bestaan uit de stelpost nieuw beleid coalitieakkoord en een stelpost voor de indexatie van de budgetten op basis van de septembercirculaire 2026.

Weergave taakveld overige baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
0.8 Overige baten	0	0	0	0	0
0.8 Overige lasten	34	363	413	413	413

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting (VPB) betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Voor de gemeente Druten komen slechts beperkte activiteiten in aanmerking voor dividendbelasting. Het financieel belang is beperkt tot zo'n € 5k per jaar.

Weergave van vennootschapsbelasting

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
0.9 Vennootschapsbelasting	5	6	6	6	6

Lokale heffingen

Inleiding

De onroerendezaakbelasting (OZB) is in omvang de belangrijkste gemeentelijke heffing. Ook is de gemeente in principe vrij om te bepalen waarvoor de OZB-opbrengsten worden gebruikt. Daarom rekenen we de OZB tot de algemene dekkingsmiddelen.

De riool- en afvalstoffenheffing worden geheven voor een tegenprestatie van de gemeente en leggen beslag op het huishoudbudget van nagenoeg elke inwoner. Daarom zijn deze heffingen interessant om in het overzicht van lokale heffingen te betrekken.

De belastingdruk als gevolg van de lokale heffingen kan voor sommige bewoners te hoog zijn. Daarom hanteert de gemeente een kwijtscheldingsbeleid. Op basis van wettelijke normen mag de gemeente aanslagen (deels) kwijtschelden afhankelijk van de draagkracht van de belastingplichtige.

Gemeentelijk beleidskader

Het uitgangspunt van beleid is dat we de tarieven, heffingen en belastingen elk jaar aanpassen aan het inflatieniveau. Verder dienen de tarieven en heffingen per saldo kostendekkend te zijn.

De raad stelt de definitieve tarieven voor 2027 vast in zijn vergadering van 17 december 2026.

Beleidskader 2027

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bevat de volgende belastingen/heffingen die gebaseerd zijn op een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening:

- onroerendezaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- rioolheffing;
- hondenbelasting;
- lijkbezorgingsrechten;
- leges;
- marktgelden;
- reclamebelasting;
- toeristenbelasting.

Overgang belastingtaken van Munitax naar de BSR

De toetredingsprocedure is afgerond, zodat met ingang van 1 januari 2027 de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen over gaan van Munitax naar de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR). Via social media zijn de inwoners hier over geïnformeerd en begin 2027 zal de BSR de communicatie richting alle inwoners van de deelnemende gemeenten verder oppakken.

Onroerende zaakbelasting

Omvang inkomsten

De gemeente heft onroerendezaakbelastingen (OZB) over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken. Het gaat om twee directe belastingen: een eigenarenbelasting van degene die van een onroerende zaak het genot heeft door eigendom, bezit of beperkt recht en een gebruikersbelasting van degene die een onroerende zaak gebruikt die niet als woning dient.

De OZB-opbrengst in voorliggende begroting bedraagt voor 2027 afgerond € 6.471.000. Deze is gebaseerd op de verwachte opbrengst voor 2026 en die is vervolgens verhoogd met 2,5% inflatie en een extra verhoging met 5,2%. Daarnaast is rekening gehouden met een toename van het aantal woningen als gevolg van nieuwbouw.

Hierbij kan nog worden opgemerkt dat we bij de begroting van 2026 uitgingen van een geleidelijke verhoging van de gemeentelijke belastingdruk in Druten. Het doel was om het niveau gelijk te maken aan het gemiddelde van de regiogemeenten.

Zoals we bij de Perspectiefnota 2026 hebben gemeld, blijkt uit de cijfers van Coelo over 2026 dat de gemeente Druten in 2026 al bijna op het regionale gemiddelde zit. Daarbij hebben we afgesproken de extra OZB-verhoging van 5,2% in 2027 toch door te laten gaan om daarmee een bestendig gemiddeld regionaal niveau te behouden. Vanaf 2028 is het verder aan uw raad om zo nodig een dergelijke afspraak te continueren dit mede tegen het licht van het meerjarenbeeld van de gemeente Druten.

Volledigheidshalve zijn hieronder de tariefverhogingen weergegeven zoals die in voorliggende programmabegroting t.a.v. de OZB-opbrengsten zijn verwerkt. Daarbij zijn zowel het inflatiepercentage als het groeipercentage afzonderlijk zichtbaar gemaakt. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat we de inflatiepercentages hebben geactualiseerd aan de hand van de Meicirculaire 2026. In de Perspectiefnota 2026 waren deze nog ontleend aan Meicirculaire 2025.

Tabel 1: Verhoging OZB i.v.m. inflatie *

Categorie	2027	2028	2029	2030
Eigenaar woning	2,50%	2,90%	2,50%	2,60%
Eigenaar Niet woning	2,50%	2,90%	2,50%	2,60%
Gebruiker Niet woning	2,50%	2,90%	2,50%	2,60%

* o.b.v. Mei-circulaire 2026

Tabel 2: Extra verhoging OZB

Categorie	2027	2028	2029	2030
Eigenaar woning	5,20%	0%	0%	0%
Eigenaar Niet woning	5,20%	0%	0%	0%
Gebruiker Niet woning	5,20%	0%	0%	0%

Tabel 3: Verhoging OZB totaal

Categorie	2027	2028	2029	2030
Eigenaar woning	7,70%	2,90%	2,50%	2,60%
Eigenaar Niet woning	7,70%	2,90%	2.,50%	2,60%
Gebruiker Niet woning	7,70%	2,90%	2,50%	2,60%

Waardebepaling en hoogte tarieven
De OZB-tarieven worden uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. De gemeente waardeert jaarlijks alle onroerende zaken en er wordt rekening gehouden met een eventuele waardedaling of -stijging. Als uitgangspunt geldt, dat bij de tariefbepaling rekening wordt gehouden met die waardeontwikkeling. In de huidige gepresenteerde OZB-tarieven voor 2027 (zie tabel verder in deze paragraaf) is nog geen rekening gehouden met een verwachte waardeontwikkeling. Bij de vaststelling van de tarieven in december 2026 bestaat hier duidelijkheid over. Als dan blijkt dat de gemiddelde waardeontwikkeling anders uitkomt en er daardoor meer of minder OZB geheven zou

kunnen worden, dan worden de tarieven daarop bijgesteld. Kortom de in deze begroting gepresenteerde OZB tarieven moeten dan ook als voorlopig worden beschouwd.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

De reinigingsrechten worden alleen geheven van objecten waar bedrijfsafval ontstaat. Afvalstoffenheffing wordt van huishoudens geheven, waarbij het niet uitmaakt of er daadwerkelijk afval aan de straat wordt gezet

De tarieven voor 2027 worden ten opzichte van 2026 verhoogd met 3,4%. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door inflatie en hogere kosten uit de dienstverleningsovereenkomst met DAR. Daar staat tegenover dat de doorbelasting van overhead afneemt als gevolg van lagere kosten bij BSR ten opzichte van Munitax.

Voor de begroting 2027 worden de tarieven voor éénpersoonshuishoudens € 188,17 en voor meerpersoonshuishoudens en reinigingsrechten € 266,20. De prijs voor het ledigen in de ondergrondse container wordt € 1,24 per keer.

De ramingen van de opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn volgens bestaand beleid voor 100% gerelateerd aan de ramingen van de lasten voor vuilafvoer en verwerking. De gemeente hanteert een voorziening om te voorkomen dat er te sterke schommelingen in de tarieven ontstaan.

Kostendekkendheid tarief afvalstoffenheffing/reinigingsrecht
De gemeente heeft een wettelijke inzamelingplicht voor het afval van huishoudens.
De kostendekkendheid van het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt berekend door te bepalen welke kosten hiermee samenhangen. De kosten zitten vooral in het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijke afval. Ook het scheiden van afval en het recyclen ervan vallen hieronder.

Verder wordt de overhead naar rato berekend over de productieve uren en als opslag meegenomen. Daarnaast wordt over een deel van de kosten de BTW doorberekend. Bij de bepaling van de tariefstelling is het toegestaan om de compensabele BTW als kostenpost op te nemen, omdat gemeenten hiervoor gekort zijn in het gemeentefonds. Daarnaast worden de kosten voor het heffen van het reinigingsrecht en de afvalstoffenheffing (BSR) doorbelast. Als laatste rekenen we ook 1/3 deel van de kosten voor straatreiniging en zwerfafval toe aan het aan de totale kosten voor afvalinzameling en –verwerking.

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	(x € 1000)
Directe kosten taakveld 7.3 afval	2.048
Directe inkomsten taakveld 7.3 afval exclusief heffingen	-343
Netto kosten taakveld afval	**1.705**
Toe te rekenen kosten en opbrengsten:	
Taakveld 0.4: Overhead	50
Taakveld 6.2: Kwijtschelding	40
Taakveld 2.1: Straatreiniging 1/3 deel	71
Taakveld 2.1: Zwerfafval 1/3 deel	48
Doorbelasting kosten BSR	120
Compensabele BTW	260
Mutatie met de voorziening	0
Totale te dekken saldo	**2.294**
Opbrengst heffingen	-2.294
Tekort/overschot	**0**
Dekking	**100%**

Rioolheffing

Elke eigenaar van een onroerende zaak die direct of indirect is aangesloten op de riolering betaalt rioolheffing. Het uitgangspunt daarbij is een tarief dat 100% kostendekkend is. Om de kosten te dekken, dient het tarief voor 2027 te worden verhoogd met € 3,00 naar € 276,00 per aansluiting (was € 273,00 voor 2026).

Kostendekkendheid tarief rioolheffing

De kostendekkendheid van het tarief voor rioolheffing wordt berekend door te bepalen welke kosten samenhangen met de instandhouding van het gemeentelijk rioolnetwerk. Hiervoor wordt geïnvesteerd in aanleg en vervanging en worden uitgaven gedaan voor het onderhoud. Dit beheer van rioleringen wordt risico-gericht uitgevoerd. Dat houdt in dat op hoofdlijnen planmatig wordt bepaald wanneer vervanging en onderhoud plaatsvindt, maar dat de daadwerkelijke uitvoering van het plan afhankelijk is van de noodzaak daartoe.

Naast de kosten voor onderhoud en vervanging worden ook kosten voor overhead aan de rioolheffing toegerekend. Dat gebeurt door een opslag op de toe te rekenen ambtelijke uren. Daarnaast wordt 1/3 deel van de kosten voor het vegen van straten en pleinen aan de rioolheffing toegerekend. Dit omdat dat deel als bijdrage wordt gezien aan het schoonhouden van de rioleringen.
Ook wordt over een gedeelte van de kosten de BTW doorberekend. De reden dat deze BTW toch mag worden toegerekend is dat deze extra bijdrage/heffing als compensatie dient voor een daarmee samenhangende onttrekking aan het gemeentefonds. Dit laatste gebeurt overigens al sinds 2003, zijnde het jaar waarin het Btw-compensatiefonds is ingevoerd. De kosten voor het heffen van de rioolheffing belasten we, zoals eerder aangegeven met ingang van 2025, ook door in de heffing.

Berekening kostendekkendheid van de rioolheffing	(x € 1000)
Directe kosten taakveld 7.2 riolering	1.889
Directe inkomsten taakveld 7.2 riolering exclusief heffingen	0
Netto kosten taakveld riolering	**1.889**
Toe te rekenen kosten:	
Taakveld 0.4: Overhead	80
Taakveld 2.1: Straatreiniging 1/3 deel	118
Kosten BSR (heffing en inning)	128
BTW	275
Mutatie met de voorziening	0
Totaal per saldo af te dekken kosten	**2.490**
Opbrengst heffingen	-2.490
Tekort/overschot	**0**
Dekking	**100%**

Op grond van bovenstaande berekening is de conclusie dat de rioolheffing 2027 de kosten voor 100% dekt.

Hondenbelasting

Elke houder van een hond dient zich, na aanschaf, te melden, waarna een aanslag hondenbelasting volgt. Voor 2027 zijn de tarieven ten opzichte van 2026 verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,50%. Op basis daarvan bedragen de tarieven voor 2027 voor het houden van één hond € 100,08, voor elke volgende hond € 138,48 en voor een kennel € 466,56.

Lijkbezorgingsrechten

Voor 2027 wordt volstaan met een inflatoire aanpassing van de tarieven lijkbezorgingsrechten met 2,50%.

Legesverordening

Algemeen

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de Legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Globaal onderscheiden we een drietal hoofdstukken:

Hoofdstuk 1. Algemene dienstverlening, waaronder burgerlijke stand, reisdocumenten, verkeer en vervoer;

Hoofdstuk 2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning, waaronder bouwactiviteiten, welstand en bestemmingswijzigingen;

Hoofdstuk 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn, waaronder horecavergunning, evenementenvergunning en kinderopvang.

Kostendekkendheid tarieven leges

De kostendekkendheid van de leges stellen we volgens de Gemeentewet vast op basis van de geraamde baten en lasten in de begroting 2027. De geraamde baten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Anders gezegd mogen we over de gehele legesverordening geen ‘winst’ maken op de diensten en producten die wij aanbieden. Dit geldt niet voor de leges waar in de dienstverlening ook een rijksdeelcomponent van toepassing is. De verhoging van rijksleges wordt dan volledig vertaald in de tariefstelling. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief

voor paspoorten en rijbewijzen. Voor 2027 stijgen de legestarieven met de inflatiecorrectie van 2,5%.
In de tabel hieronder is de kostendekkendheid van de leges per hoofdstuk nader uitgesplitst. Voor de diensten en producten waarvoor geen baten zijn geraamd in de begroting 2027, is geen kostendekkendheidspercentage vastgesteld en deze zijn weggelaten uit de tabel.
Voor hoofdstuk 2, bouw, is ervoor gekozen het promillage aan te laten sluiten bij het regionale gemiddelde. Het promillage wordt verhoogd met 0,1 promille naar 2,9 promille. Mede door deze verhoging komt de totale kostendekkendheid van de leges uit op 88,83%.

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	21.923	9.024	7.617	15.178	39,36%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	172.598	111.284	93.939	338.767	89,66%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	27.715	72.805	46.599	122.616	83,35%
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	6.625	1.094	923	3.937	45,56%
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten		118.201	101.951	178.409	81,04%
Totaal hoofdstuk 1	**228.860**	**312.408**	**251.029**	**658.907**	**83,16%**
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2.2 - Voorfase		15.577	11.062	22.529	84,57%
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	70.044	685.884	442.816	1.076.985	89,84%
Paragraaf 2.4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed		920	653	942	59,89%
Paragraaf 2.7 - Aanlegactiviteiten		2.998	2.129	2.530	49,33%
Paragraaf 2.8 - Overige activiteiten		221	157	262	69,31%
Paragraaf 2.12 - Modaliteiten		7.359	5.226	46.980	373,30%
Totaal hoofdstuk 2	**70.044**	**712.959**	**462.043**	**1.150.228**	**92,38%**
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca		1.592	1.259	2.245	78,77%
Paragraaf 3.4 - Organiseren evenement of markt		503	379	824	93,32%
Paragraaf 3.7 - In dit hoofdstuk niet benoemd besluit		1.163	923	2.663	127,66%
Totaal hoofdstuk 3		**3.258**	**2.561**	**5.732**	**98,50%**
Totaal	**298.904**	**1.028.625**	**715.633**	**1.814.867**	**88,83%**

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	**228.860**	**312.408**	**251.029**	**658.907**	**83,16%**
Kostendekking Hoofdstuk 2	**70.044**	**712.959**	**462.043**	**1.150.228**	**92,38%**
Kostendekking Hoofdstuk 3		**3.258**	**2.561**	**5.732**	**98,50%**
Kostendekking totale tarieventabel	**298.904**	**1.028.625**	**715.633**	**1.814.867**	**88,83%**

Marktgelden

De tarieven zijn verhoogd met een prijsindex van 2,5%, Dit is het percentage dat we ook in de kostenontwikkeling hebben opgenomen. Daarbij is rekening gehouden met de mate van kostendekkendheid van de marktgelden.

Marktgelden	2026	2027
Vaste standplaatsen per strekkende meter per kwartaal	€ 26,00	€ 26,65
Standwerkersplaatsen per marktdag (of een gedeelte)	€ 14,20	€ 14,55
Aansluiting op elektra, per marktdag:		
8 Ampère	€ 2,45	€ 2,50
16 Ampère	€ 4,85	€ 4,95
32 Ampère	€ 16,60	€ 17,00

Reclamebelasting

De gemeenteraad stelt ieder jaar de verordening reclamebelasting vast, waardoor het heffen van reclamebelasting in het afgebakende centrumgebied (werkgebied van Stichting Ondernemersfonds Druten Centrum, vastgelegd op het kaartbeeld horende bij de vastgestelde Verordening) mogelijk wordt. De belastingopbrengsten minus de (perceptie-)kosten gaan in de vorm van een subsidie naar de Stichting Ondernemersfonds Druten Centrum (SODC).In afwachting van de definitieve subsidie-aanvraag voor 2027 is in deze begroting uitgegaan van een subsidie aan SODC die gebaseerd is op de gerealiseerde belastingopbrengsten uit voorgaande jaren zijnde afgerond € 33.000.

De reclamebelastingtarieven voor 2027 zijn vooralsnog ten opzichte van 2026 niet aangepast. Hierover vindt nog afstemming plaats met SODC.

Op grond van het bovenstaande worden voor 2027 voorlopig de navolgende tarieven voorgesteld:
1. Het vaste bedrag voor de reclamebelasting bedraagt per onroerend zaak € 150,00.
2. Voor zover de waarde van de onroerende zaak meer bedraagt dan € 76.000,00 wordt het in het vorige lid genoemde bedrag vermeerderd met een bedrag per € 1.000,00 waarde van € 1,80.
3. De reclamebelasting bedraagt maximaal per onroerende zaak € 475,00.

De raad zal uiteindelijk in zijn vergadering van 17 december 2026 de definitieve tarieven voor 2027 ter vaststelling voorgelegd krijgen.

Toeristenbelasting

Zoals uw raad op 27 juni 2024 heeft besloten, is met ingang van 2025 in de gemeente Druten de toeristenbelasting ingevoerd.

De opbrengsten uit deze belasting worden gerekend tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De heffing geschiedt op basis van aangifte. Conform het besluit van uw raad hebben wij de tarieven gelijkgesteld aan die van de gemeente Wijchen.
Vanuit praktisch oogpunt en om te voorkomen dat de toeristenbelasting maar met een paar centen per jaar verhoogd gaat worden, stellen we net als vorig jaar voor om de tarieven ééns in de vijf jaar en dan voor het eerst weer met ingang van 2029 te verhogen. Dit op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product over de alsdan verstreken jaren.
Op grond van het bovenstaande worden de navolgende toeristenbelastingtarieven met ingang van 2027 voorgesteld:

per persoon per overnachting	€ 2,00
per persoon per overnachting op vaste standplaats	€ 1,00
per persoon per overnachting bij festivals	€ 2,00

Tabel vergelijking tarieven 2027-2026

De volgende tabel geeft voor de belangrijkste belastingsoorten indicatief aan hoe de tarieven voor het begrotingsjaar 2027 zich verhouden ten opzichte van 2026.

Belastingsoort	Tarieven		Verhoging/verlaging in %
	2026	2027	
Onroerendezaakbelastingen:			
- eigenaren woningen	0,1076%	0,1158% *	7,6%
- eigenaren niet-woningen	0,2857%	0,3077% *	7,7%
- gebruikers niet-woningen	0,2225%	0,2396% *	7,7%
Hondenbelasting:			
- voor een eerste hond	€ 97,68	€ 100,08	2,5%
- voor een tweede hond	€ 135,12	€ 138,48	2,5%
- voor een kennel	€ 455,28	€ 466,56	2,5%
Rioolheffing:			
- per aansluiting	€ 273,00	€ 276,00	1,1%
Reinigingsheffingen:			
- éénpersoons huishouden	€ 181,96	€ 188,17	3,4%
- meerpersoons huishouden	€ 257,42	€ 266,20	3,4%
- reinigingsrechten	€ 257,42	€ 266,20	3,4%
- lediging in ondergrondse container	€ 1,20	€ 1,24	3,3%

* OZB tarieven zijn voorlopig. Er is nog geen rekening is gehouden met de waarde-ontwikkeling van de WOZ. Zie ook de toelichting bij de paragraaf van de onroerendezaakbelastingen.

Gemeentelijke lastendruk

Hieronder is indicatief de gemiddelde lastendruk voor 2026 en 2027 weergegeven. Dit voor een meer-persoonshuishouden en op basis van een gemiddelde woningwaarde van € 496.000.

	Huurder Geen eigen woning.		Eigenaar Met eigen woning met waarde van € 496.000	Eigenaar Met eigen woning met waarde van € 496.000
	2026	2027	2026	2027
Afvalstoffenheffing	€ 257,42	€ 266,20	€ 257,42	€ 266,20
20 vuilniszakken/ ledigingen	€ 24,00	€ 24,80	€ 24,00	€ 24,80
Rioolheffing	-	-	€ 273,00	€ 276,00
OZB eigenaar	-	-	€ 533,70	€ 574,37
Totaal	€ 281,42	€291,00	€ 1.088,12	€ 1.141,37

Op grond van bovenstaand overzicht kan worden geconcludeerd dat de lastendruk voor een huurder in 2027 ten opzichte van 2026 toe neemt met afgerond € 10,00 (+ 3,4%). De lastendruk voor een eigenaar met een eigen woning van € 496.000 neemt toe met afgerond € 53,00 (+ 4,9%).

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet in staat is om de belastingaanslag te betalen kan onder bepaalde voorwaarden (afhankelijk van het netto besteedbaar (gezins-)inkomen en persoonlijke omstandigheden) (gedeeltelijke) kwijtschelding worden verleend. Dat kan alleen als het een aanslag betreft voor onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing en hondenbelasting. De gemeente voert een actief beleid op het gebied van kwijtscheldingen. Burgers, aan wie structureel kwijtschelding wordt verleend, komen in aanmerking voor een vereenvoudigde kwijtscheldingsprocedure.

Weerstandsvermogen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de verplichting opgenomen om deze paragraaf in de begroting en de jaarrekening op te nemen. Wij vinden het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Op die manier is er voldoende ruimte en tijd om de risico’s van nu te beheersen en om voor eventuele toekomstige risico’s tijdig maatregelen te treffen.

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico’s op te vangen. Het vooraf inschatten van de risico’s en daarmee omgaan is belangrijk voor de sturing van de organisatie en de verantwoording die we verschuldigd zijn aan onze inwoners.

Om inzicht in de risico’s van de gemeente te krijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico- inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico’s is het weerstandsvermogen berekend. Dat is het vermogen van de gemeente om toekomstige financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de normale bedrijfsvoering wordt aangetast.

Kengetallen

Bij ministeriële regeling zijn een aantal kengetallen vastgesteld. Doel van deze kengetallen is om te kunnen beoordelen hoe we als gemeente Druten het in financiële zin doen. De kengetallen geven de mogelijkheid om het financiële beleid te beoordelen en indien nodig aan te passen.

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles. De kengetallen moeten in samenhang en dus in relatie tot elkaar beoordeeld worden. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld geven, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente onder druk staat en dat er dus maatregelen moeten worden getroffen.

De hiernavolgende tabel geeft inzicht in de financiële positie afgeleid uit het jaarverslag 2025, de begroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028-2030.

Kengetallen (in %)	Verslag 2025	Begr.2026	Begr.2027	MJR 2028	MJR 2029	MJR 2030
1. Netto schuldquote	49	76	76	98	133	139
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	37	64	65	87	123	129
3. Solvabiliteitsratio	34	25	24	20	15	15
4. Structurele exploitatieruimte	6,9	0,2	0,4	-0,7	-1,5	-2,1
5. Grondexploitatie	2	5	3	6	3	0
6. Belastingcapaciteit	95	102	104	104	104	104

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist voorzichtig moet zijn met investeren. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn, waardoor er minder geld over blijft voor onverwachte uitgaven.

Dit kengetal is het totaal van onze schulden (aangegane leningen en crediteuren) minus de beschikbare financiële activa gedeeld door de inkomsten (totale baten).

Volgens de provincie is een netto schuldquote lager dan 90% voldoende.

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Een hoge netto schuldquote hoeft niet altijd een probleem te zijn. Een oorzaak van een hoge netto schuldquote kan zijn dat veel van de geleende gelden worden doorgeleend. De rente en aflossingen worden dan voldaan door degenen aan wie deze leningen zijn verstrekt. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote ook zonder de door de gemeente verstrekte leningen berekend. Daarmee ontstaat inzicht in het deel van de leningen waarvan de rentelasten en aflossingen direct drukken op de eigen begroting.

Zoals te zien is, hebben de verstrekte de verstrekte leningen een aanzienlijke invloed op de netto schuldquote.

3. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft aan welk deel van onze bezittingen is betaald met spaargeld. In vaktermen is dat het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen. Een hoog aandeel van het eigen vermogen geeft aan dat de gemeente financieel gezond en flexibel is. Volgens de provincie Gelderland ligt onze solvabiliteit met een ratio van 24 net binnen de norm middelmatig (tussen 20-50%). Een redelijk gedeelte van onze bezittingen is betaald met eigen geld. Maar het grootste gedeelte van onze bezittingen is betaald met geleend geld.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of er financieel nog ruimte is voor nieuw beleid. Zolang op lange termijn de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven, blijft er ruimte over, de zogenaamde structurele exploitatieruimte. Incidentele baten, maar ook incidentele lasten worden bij deze berekening dus buiten beschouwing gelaten. Dat geldt in principe ook voor de stortingen en onttrekkingen aan reserves, tenzij deze van structurele aard zijn.

Volgens de begroting 2027 is de gemeente Druten voldoende (norm provincie Gelderland > 0%) in staat om financiële tegenvallers op te vangen. Vanaf 2028 daalt dit percentage met de kennis van nu onder 0.

5. Grondexploitatie

Als een gemeente veel geld heeft geïnvesteerd in de aankoop van gronden, kan dat risico's opleveren. Alle kosten van de grond moeten – in basis – worden terugverdiend via verkoop. Hoe langer het duurt voor de gronden worden verkocht, hoe groter de risico's zijn. Het kengetal geeft aan welk gedeelte van onze totale inkomsten is vastgezet in grondexploitatie.

Ons aandeel in grondexploitatie neemt toe. Dit heeft onder andere te maken met de toename van jaarlijks € 500.000 wat beschikbaar is ten behoeve van strategische aankopen. Daarnaast wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. De komende jaren is voorzien dat het aandeel van de grondexploitatie weinig risico's oplevert voor de financiële positie van onze gemeente (norm provincie Gelderland < 20%).

6. Belastingcapaciteit

Een gemeente heeft de ruimte om belastingen te verhogen. Deze belastingen zijn voor onze inwoners woonlasten. Het gaat om de OZB (onroerende zaakbelasting), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Daarbij is de OZB voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst. Het kengetal geeft aan hoeveel procent van het landelijke gemiddelde de woonlasten van de gemeente Druten zijn.

De gemeente Druten scoort iets boven de 100%. Dat betekent dat onze inwoners in 2027 net iets meer belasting betalen dan het landelijk gemiddelde van 2026.

Kengetallen provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft de kengetallen opgenomen in een databank en er zijn in overleg met het Ministerie van BZK en de andere provincies signaleringswaarden vastgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. Daarbij kan categorie A als minst en categorie C als meest risicovol worden bestempeld. In onderstaand overzicht zijn de kengetallen en categorieën inzichtelijk gemaakt.

Kengetallen (in %)	Begroting 2027	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	76	<90	90 - 130	> 130
Netto schuldquote gecorrigeerd	65	<90	90 - 130	> 130
Solvabiliteitsratio	24	> 50	20 - 50	< 20
Structurele exploitatieruimte	0,4	>0	0	< 0
Grondexploitatie	3	<20	20 - 35	> 35
Belastingcapaciteit woonlasten	104	< 95	95 - 105	> 105

Zoals de tabel laat zien, is de gemeente Druten nog financieel gezond. Echter het meerjarenperspectief staat onder druk. Ratio's verslechteren gezien onze exploitatietekorten en geplande grote investeringen in het meerjarenperspectief. Als meerdere kengetallen in de meest risicovolle categorie vallen, kan dit wijzen op een zwakke financiële positie.

Het weerstandsvermogen geeft aan dat we nog uitstekend in staat zijn om toekomstige risico's af te dekken.

Met de belastinginkomsten komt de gemeente Druten licht boven het landelijk gemiddelde. In samenhang met de onbenutte belastingcapaciteit, zoals benoemd bij de beschikbare weerstandscapaciteit, er nog ruimte is voor het genereren van inkomsten.

Weerstandsvermogen

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel financiële middelen de gemeente nodig heeft om de risico's op te vangen.

Uit de risicomatrix volgt dat dat we op basis van de ingeschatte risico en de kans dat dit zich voor gaat doen, een weerstandsvermogen van € 3.792.000 nodig hebben.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van alle middelen waarover de gemeente Druten beschikt als zich niet begrote kosten voordoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Schatting stand 1-1-2027
Algemene reserve	15.783
Reserve grondbedrijf	1.392
Bestemmingsreserve (vrij aanwendbaar)	9.120
Saldo onvoorzien	10
Totale beschikbare weerstandscapaciteit	**26.295**

De algemene reserve en de reserve grondbedrijf zijn vrij aanwendbaar. Dat betekent dat er niet van tevoren vaststaat waar we het geld aan uitgeven. Omdat de risico's van het grondbedrijf worden meegenomen in het risicoprofiel, wordt de reserve grondbedrijf meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
Van het totale bedrag aan bestemmingsreserves van € 10.879.000 wordt een bedrag van € 9.120.000 als vrij aanwendbaar aangemerkt. Na goedkeuring van de raad kunnen deze reserves worden ingezet voor het opvangen van risico's. Uitgangspunt is dat de reserves legaat van Cooth, conversie aandelen Vitens, kwelbeheersingssysteem, frictiekosten zwembad, implementatie BSR, calamiteiten / bedrijfsvoering en de afschrijvingsreserves Horssen en HOV knoop niet vrij aanwendbaar zijn. Hiervan weten we al dat er toekomstige uitgaven komen.

Saldo onvoorzien
De gemeente kiest ervoor om € 10.000 in de begroting aan te houden als buffer voor eenmalig onvoorziene uitgaven. Deze uitgaven moeten onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om toekomstige risico's op te vangen. Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, wordt de relatie gelegd tussen de financiële gevolgen van de risico's (gewenste weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het is de taak van het bestuur om te zorgen voor voldoende weerstandsvermogen. Dat vraagt om duidelijke en toetsbare kaders voor concrete vragen zoals: hoeveel geld leggen wij opzij voor het opvangen van mogelijke financiële verliezen?

Is ons weerstandsvermogen voldoende?
Om te bepalen of ons weerstandsvermogen voldoende is, kijken we naar hoeveel financiële middelen nodig zijn en hoeveel er beschikbaar is. De uitkomst van die deelsom is het weerstandsvermogen.

Berekening ratio weerstandsvermogen	**Bedrag**
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 26.295.000
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 3.792.000
Ratio weerstandsvermogen	**6,93**

In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is bepaald dat de gemeente Druten voor de ratio weerstandsvermogen minimaal een waarderingscode “C” wil scoren.

Dat komt neer op minimaal voldoende weerstandsvermogen. De hiernavolgende normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het geeft een waardering van de berekende ratio.

Waarderingscijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio van de gemeente Druten valt in klasse A. Dat betekent dat ons weerstandsvermogen in 2027 uitstekend is.

Conclusie weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit valt lager uit dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Dat betekent dat de Gemeente Druten over voldoende reserves beschikt om met zekerheid de risico’s af te dekken.

In het hiernavolgende overzicht zijn de ratio’s van het weerstandsvermogen van de afgelopen jaren opgenomen. Het weerstandsvermogen is voldoende op peil.

Rapportagemoment	**Verslag 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Ratio weerstandsvermogen	7,78	6,54	6,93

Reservepositie

Er zijn twee mogelijkheden om het weerstandsvermogen te beïnvloeden, namelijk door maatregelen te nemen voor die risico's en dus door die risico's te verminderen, dan wel door de reserve te vergroten (en dus te sparen). Het verloop van de algemene reserve ziet er als volgt uit:

Verloop Algemene reserve	2027	2028	2029	2030
Stand algemene reserve per 1-1	17.175	16.131	16.169	15.699
Saldo exploitatie voorgaand jaar	-1.044	38	-469	-1.149
Stand algemene reserve na verrekening saldo meerjarenbegroting	16.131	16.169	15.699	14.550

De tabel geeft aan dat ons weerstandsvermogen gaat dalen indien het begrotingssaldo vanaf 2028 een tekort laat zien.

Risicomanagement

Een gemeente loopt, net als elke andere organisatie, risico's in de uitvoering van haar taken. Van een aantal risico's is bekend welke financiële gevolgen deze hebben en is het vrijwel zeker dat het feit zich zal voordoen (of voorgedaan heeft). De gemeente moet daarvoor voorzieningen treffen (artikel 44 BBV).

Bij een risico is het onbekend of het feit zich zal voordoen. In de ambtelijke organisatie is een inventarisatie gedaan van de mogelijke risico's die zich voor kunnen doen. Bij die inventarisatie zijn in totaal 72 risico's met financiële gevolgen benoemd.

Van elk risico is een inschatting gemaakt voor het mogelijke financiële nadelige effect en de kans dat dit risico optreedt. Hierbij wordt de opmerking geplaatst dat het risicoprofiel een momentopname is. In een veranderende omgeving veranderen ook steeds de risico's. In de hiernavolgende tabel worden de risico's met de grootse financiële impact, alsmede het totaal van alle overige risico's in beeld gebracht.

Risico	Gevolg	Gewogen effect
Loonstijging CAO gemeenten 2027	Loonstijging van nieuwe CAO valt hoger uit dan begroot	375.000
Renteomslagpercentage stijging	Door mogelijk verder oplopende marktrente zal het rent omslagpercentage geleidelijk kunnen toenemen. In de begroting 2027-2030 is rekening gehouden met een rente omslagpercentage van 1,5%. Het risicobedrag is beoordeeld op basis van een stijging van de omslagrente met 0,5% tot 2% (0,5%*boekwaarde 1 januari 2028 activa excl. Gelenberg).	297.000
Algemene uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot	De algemene uitkering wordt eerst twee jaar na aflloop van het boekjaar definitief. De maatstaven die gebruikt worden bij de berekening van de algemene uitkering kunnen dus nog fluctueren.	175.000
Het tijdig uitvoeren van onderhoud aan wegen blijft achterwege	Grotere schade en vervanging moet eerder, dan wel wordt duurder. Meer risico op aansprakelijkheidsstelling	245.000
Uitlekken van vertrouwelijke informatie cyber risico	Claims in verband met misbruik, alsmede imagoschade	216.000
Overtreding AVG	Autoriteit persoonsgegevens legt na onderzoek een boete op	160.000
Budget re-integratie is uitgeput	Vertraging / stagnatie - Lopende trajecten kunnen niet verder; Financieel - Minder uitstroom uit uitkering; uittreding gemeenschappelijke regeling (liquidatiekosten); Imago - Geen nieuwe re-integratietrajecten mogelijk	137.500
Kosten jeugdzorg	Kosten zijn hoger dan begroot.	180.000
Aanbesteding openbaar groen	Mogelijk pakt de aanbesteding financieel ongunstig uit voor Druten	126.000
Crisissituatie (ramp)	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden	100.000
Grote calamiteit bij een bedrijf	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden	100.000
Niet rechtmatig inkopen	Schadeclaims, vertraging / stagnatie, overeenkomst	87.500

Risico	Gevolg	Gewogen effect
	wordt ontbonden, opnieuw aanbesteden	
Middelgrote calamiteit bij een bedrijf	Juridische aansprakelijkheid, claims, inhuur specialisten voor onderzoek e.d.	87.500
Energielasten	Onzekerheid op de energiemarkt, met stijgende prijzen (budgetoverschrijding)	80.000
WMO open-einde regeling	Risico op stijging aantal gebruikers van de WMO regelingen.	80.000
Stelpost: Ruimte onder BCF plafond in algemene uitkering	Druten heeft bij de berekening van de algemene uitkering rekening gehouden met een structurele stelpost voor onderschrijding van het BCF-plafond als algemeen dekkingsmiddel. We houden rekening met een onderschrijding van 75% van deze ruimte. Dit correspondeert met een bedrag van € 152.000 en wordt hier als risico benoemd.	76.000
Milieu calamiteiten	Milieu - Gezondheid omgeving; Vertraging / stagnatie - Brengt veel werk met zich mee; Financieel - Juridische aansprakelijkheid, claims, inhuur specialisten voor onderzoek e.d.	63.000
Prijsconcurrentie jeugdaanbieders	Financieel - Financiële tekorten, aanbod staakt	75.000
Rekenrente wethouderpensioenen	Fluctuatie op de rekenrente voor de berekening van de pensioenen wethouders kan leiden tot benodigde extra dotatie aan de voorziening.	75.000
Diverse kleinere risico's	Schade, tekort in de begroting, claims, etc.	1.056.000
Totaal ingeschat financieel risico		**3.792.000**

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Druten is ca 4.250 hectare groot, waarvan een groot deel bij de gemeente als openbare ruimte in beheer is. Openbare ruimte is veel meer dan alleen fysieke ruimte tussen de gebouwen en woningen in. Het geeft zowel ruimte aan praktische zaken zoals mobiliteit, wonen, werken, spelen en recreëren. Maar draagt ook bij aan de sociale samenhang en ontmoeting in de wijk. Voor het beheer en behoud zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, spelen, openbaar groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het beheer en onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van de gemeente Druten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- Beleidsplan water en riolering 2023-2027, vastgesteld in 2022;
- IBor-plan 2025-2028, vastgesteld in 2023;
- Beleidsnota Openbare Verlichting, vastgesteld in 2009;
- Beleidsplan Natuur en biodiversiteit, vastgesteld in 2022;
- Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen, laatst herzien in 2024;
- Reserves en voorzieningen, jaarlijks geactualiseerd bij de begroting.

IBOR

Afspraken over het beheer van de openbare ruimte en de te behalen beeldkwaliteit zijn vastgelegd in het vastgestelde IBOR-beleidsplan 2025 t/m 2028. In onderstaande tabel staan per discipline de beheerniveaus (beeldkwaliteit) weergegeven voor de zichtbare openbare ruimte.

Beheercategorie	Centrum	Bedrijventerrein	Buitengebied	Woongebied	Ontsluitingswegen
Bomen	B	C	C	C	C
Groen	B	C	C	B	C
Gazon	B	C	C	B	C
Grasbermen	B	C	C	C	C
Verharding	B	C	C	B	B
Meubilair	B	C	C	B	B
Reiniging	B	C	C	B	C
Onkruid op verh.	B	B	B	B	B
Rioleringen Water	B	C	C	B	C
Kunstwerken	B	C	C	B	C

Onderstaand een korte beschrijven wat er verstaan wordt onder een bepaald kwaliteitsniveau:

A+= Intensief: netjes, visitekaartje, perfecte uitstraling, veilig en veel gebruiksgemak

A= Aandacht: netjes, hoge beeldkwaliteit en functioneel

B= Normaal: netjes, functioneel, veilig en voldoende gebruiksgemak

C= Extensief: functionaliteit staat voorop, instandhouding, waarborging veiligheid en afscherming

* Afspraak is dat grotendeels het machinale groenonderhoud op niveau C wordt onderhouden. Afwijkend hierop is het handmatig groenonderhoud, dat we zelf met inzet van de eigen medewerkers uitvoeren, op niveau B onderhouden. Naast het vastgestelde IBor-plan wordt er ook hard gewerkt aan het opstellen van geactualiseerde beheerplannen voor de diverse disciplines met

daarin actuele overzichten van de arealen en kosten. In 2023 is hiervan het beleids-/beheerplan Water en riool afgerond.

Beleidsindicatoren

Indicator	Werkelijk 2024	Werkelijk 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Klanttevredenheidsonderzoek	Start in 2026	Start in 2026	6,4	7
Aantal klachten	2.500	3.839	4.855	4.855
Aantal burgerparticipatiecontacten	29	28	23	30
Afhandeling meldingen buiten normtijd	38%	27%	34%	34%

Financiële aspecten /Uitvoeringsprogramma
De gemeente stelt het onderhoudsprogramma op basis van de technische levensduur, uitgevoerde inspecties, meldingen en risicoanalyses. De gemeente werkt daarbij zoveel mogelijk volgens een integrale aanpak. De gemeente stemt het onderhoud en de vervangingen van alle onderdelen van de openbare ruimte op elkaar af.

Dit betekent dat de gemeente binnen een plangebied alle onderdelen van de openbare ruimte bekijkt. Het eerder beschikbare budget vormt mede de basis voor de keuzes in het programma. De gemeente kijkt hierbij ook naar mogelijke toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Alles bij elkaar leidt dit tot het integrale uitvoeringsprogramma dat hieronder staat.

Vervangings- en verbeterprojecten + groot onderhoud 2027

STRAAT	KERN	WERKZAAMHEDEN
Vervangings- en verbeterprojecten		
Munnikhofsestraat (einde rijbaan elementenverhardingen)	Deest	Vervangen verharding
Van Gelderstraat	Deest	Vervangen verharding
Hooistraat	Druten	Vervangen riolering (Brouwerstraat/Horst) Vervangen verharding gehele rijbaan
Molenhoek	Druten	Vervangen verharding
Aspert	Horssen	Vervangen verharding
Groot onderhoud		
Van Heemstraweg (Deestersteeg-gemeentegrens)	Deest	Vervangen asfaltdeklaag
Van Heemstraweg	Druten	Vervangen asfaltdeklaag
Sportlaan	Horssen	Vervangen asfaltdeklaag
Vissert	Puiflijk	Vervangen asfaltdeklaag
Zevent (voorheen Veldstraat)	Puiflijk	Vervangen asfaltdeklaag
Diverse		Kleinschalige asfaltreparaties op diverse locaties in de gemeente

Wegen

In de gemeente Druten ligt een totaal oppervlak van circa 1,36 miljoen m² aan verhardingen. Van het totale areaal bestaat 52,7% uit asfaltverharding, 46,5% uit elementenverharding (klinkers, tegels, etc.), 0,4% uit betonverharding en 0,4% uit overige verhardingen (met name onverhard en semi-verharding).

Beleidskader

Het doel van de totale onderhoudsstrategie is om verhardingen in een redelijke tot goede onderhoudstoestand te brengen en te houden, dusdanig dat geen enkele verharding in een onderhoudstoestand 'onvoldoende' verkeert of komt te verkeren. Hiermee wordt tevens voorkomen dat weggebruikers onveilige situaties tegenkomen. Het is de taak van de wegbeheerder om de veiligheid van de wegen te bewaken, zodat de kans op ongelukken geminimaliseerd wordt. Een goede staat van het wegennet is immers van belang voor zowel de duurzaamheid als voor de veiligheid.

Tweejaarlijks wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen in kaart gebracht door middel van een Globale Visuele Inspectie, conform de wegbeheersystematiek van het C.R.O.W. Dit betekent dat alle wegvakonderdelen van asfalt, elementen en beton worden beoordeeld op ernst en omvang van alle schadebeelden. Op basis van de inspectiegegevens wordt de kwaliteit van het Wegenareaal ingedeeld conform de C.R.O.W.

Zowel de levensduur als de uitkomsten van de bovengenoemde inspecties zijn de input voor het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsprogramma.

Financiële aspecten

Voor de instandhouding van wegen is circa € 1,3 miljoen aan onderhoudsbudget en € 1,5 miljoen aan investeringsbudget beschikbaar.

Investeringen in wegen betreffen maatschappelijk nut en worden geactiveerd en afgeschreven in 68 jaar voor wegen met riolering en in 90 jaar voor wegen zonder riolering. Naast de reguliere onderhoudsbudgetten is er een egalisatiereserve voor wegen en civiele kunstwerken, waarmee schommelingen in onderhoudslasten tussen de jaren kunnen worden opgevangen.

Onderhoud wegen

Tweejaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. De laatste inspectie dateert uit 2025. Hieruit is gebleken dat met name wegen van elementen onderhoud nodig hebben. Voor de komende jaren zullen hier diverse vervangingsprojecten worden ingepland. In 2027 wordt de nieuwe inspectie uitgevoerd.

Wij verwachten de komende paar jaar groot onderhoud op grote wegvakken uit te gaan voeren. Dit zal niet binnen het jaarlijkse onderhoudsbudget passen. Daarom zal een deel van de reserve wegen hiervoor te gebruiken. Dit loopt via de perspectiefnota. In 2026 is hier al mee begonnen bij de van Heemstraweg.

Civiele kunstwerken

Vanaf 2025 is het onderhoud aan de kunstwerken conform het vastgestelde kwaliteitsplan (IBor) uitgevoerd. Dit is het gevolg van de inspecties en keuringen die wij doen.

Financiële aspecten
Voor de instandhouding van civiele kunstwerken is circa € 31.000 beschikbaar voor beheer en onderhoud. Daarnaast is binnen het investeringsbudget IBOR circa € 70.000 opgenomen.

Investeringen in civiele kunstwerken worden geactiveerd en overeenkomstig de geldende afschrijvingstermijnen afgeschreven. Naast de reguliere onderhoudsbudgetten is er een egalisatiereserve voor wegen en civiele kunstwerken, waarmee schommelingen in onderhoudslasten tussen de jaren kunnen worden opgevangen.

Achterstallig onderhoud
Er is sprake van achterstallig onderhoud op m.n. de vissteigers. In 2026 zijn we gestart met de vervanging hiervan. In het regulier onderhoud worden er geen bijzonderheden verwacht. In 2027 zijn er geen grote vervangingen. Er zijn momenteel geen achterstanden in beeld en we gaan in 2027 een nieuwe inspectie laten uitvoeren.

Openbare Verlichting

Nieuw beleids- en beheerplan
Het beleids- en beheerplan voor de openbare verlichting is nog niet geactualiseerd. Voor de actualisatie wordt gebruikgemaakt van een recent ontwikkeld beleidskader voor openbare verlichting. Na vaststelling wordt dit beleidskader aangepast aan de specifieke ambities, opgaven en beheerdoelstellingen van de gemeente Druten.

Vervanging van lampen
Conventionele lichtbronnen worden sinds 2023 niet meer geproduceerd. Om de continuïteit van de verlichting te waarborgen, is een extra voorraad aangelegd. Hiermee kunnen de bestaande installaties naar verwachting tot en met 2027 in bedrijf worden gehouden.

Vervanging van armaturen en masten
De vervanging van verouderde armaturen en lichtmasten wordt voortgezet. Eind 2026 wordt een nieuw onderhoudscontract aanbesteed. De financiële gevolgen daarvan zijn op dit moment nog niet bekend. De uitvoering van het nieuwe contract start in 2027.

Financiële aspecten
Voor de instandhouding van de openbare verlichting is in 2027 vanuit de reguliere IBOR-onderhoudsbudgetten circa € 96.000 beschikbaar, waarvan € 35.000 wordt ingezet voor vervangingswerkzaamheden. Daarnaast bedraagt het investeringsbudget binnen IBOR € 216.000.

De definitieve onderhoudslasten zijn op dit moment nog inzichtelijk, omdat het nieuwe onderhoudscontract nog moet worden aanbesteed. Daarnaast wordt een afzonderlijk voorstel opgesteld voor de versnelde vervanging van conventionele verlichting door ledverlichting, omdat conventionele lampen steeds minder beschikbaar zijn.

Achterstallig onderhoud
Binnen de openbare verlichting is sprake van achterstallig onderhoud en uitgestelde vervangingen. In samenhang met het nieuwe beleidsplan wordt een beheerplan opgesteld waarmee deze achterstanden planmatig kunnen worden weggewerkt. Hierdoor wordt toegewerkt naar een toekomstbestendige en beheersbare openbare verlichtingsinstallatie.

Openbaar Groen

Beleidskader
Voor onderhoud en vervanging van openbaar groen zijn het beleidsplan Natuur en biodiversiteit

(2021) samen met de groenstructuurplannen de leidraad voor renovaties van het openbaar groen. De voorbereidende werkzaamheden voor het ecologisch beheer en onderhoud zijn, conform het vastgestelde Ecologisch groenbeheerplan, van start gegaan in 2024. Verzoeken voor grondverkoop of –verhuur en ontwikkelingsplannen worden ook beoordeeld aan de hand van deze plannen.

Burgerparticipatie groen
Wijkbeheer voert, op verzoek van bewoners uit de wijken, kleine vervangingen van beplanting uit. Ook zetten we in op het participeren in onderhoud van de openbare ruimte.

Groenonderhoud
Eind 2026 wordt het bestek Machinaal onderhoud Openbare Ruimte opnieuw aanbesteed voor de periode van ca 4 jaar. Dit omvat werkzaamheden zoals maaien bermen, gazons en sloten; het goten vegen langs verhardingen en onkruidbestrijding op verhardingen. Het te leveren beeldkwaliteitsniveau is vastgesteld in het IBOR-beleidsplan. Ook bij dit beheer- en onderhoud blijft de biodiversiteitsopgave onder de aandacht. Gewijzigde wetgeving vereist een andere aanpak in het beheer van onze grasarealen. De aanbesteding zal uitwijzen hoe de markt hierop inspeelt met betrekking tot beschikbaarheid machines en mankracht. De verwachting is dat dit een structurele verhoging in uitvoeringskosten met zich mee brengt.

Drutens bosje
In het kader van bewonersparticipatie zet de aannemer bij het onderhoud van het bosje vrijwilligers in. Deze groep voert incidenteel enkele lichte onderhoudswerkzaamheden uit. Ook in 2026 is er wederom uitval van essen geconstateerd in verband met essentaksterfte. De boomsoort Es is na jaren van aantastingen nagenoeg geheel verdwenen uit het bos. Nieuwe aanplant van bosplantsoen voor een toekomst- en klimaatbestendig bosbeheer is een onderdeel van de jaarlijkse werkzaamheden.

Bomenbestand
Incidenteel kappen we planmatig bomen die bekend staan als bomen met verhoogd risico. We zetten in op een duurzaam bomenareaal. Voor het verhogen van biodiversiteit en het verminderen van klimaatstress, streven we naar een gevarieerd en duurzaam bomen bestand, zowel in boomsoort als leeftijd. De normen in Handboek Bomen vormt het handvat voor de mate van renovaties en keuzes van inrichtingen van het openbaar groen. Na realisatie van Programma Leefomgeving, waarin oa. nieuwe groenbeleidskaders vorm krijgen, kan een integraal boombeheerplan opgesteld worden. Inzicht in de benodigde vervangingen voor de komende jaren zal daarin een plek krijgen. Daarnaast vraagt het continue bijsturen vanwege ziekten en plagen om ad-hoc oplossingen. Met name uitval door Essentaksterfte en Kastanjebloedingsziekte vraagt om sturing buiten de planning om.

Onderhoudstoestand bomen
Voor het dagelijks beheer van de bomen zijn in het IBOR randvoorwaarden gesteld. Het vastgesteld CROW-beeldkwaliteitsniveau bepaald de onderhoudstoestand. Eind 2025 heeft de aanbesteding plaats gevonden voor het onderhoud van de bomen tot en met 2031. We maken grote stappen, maar op dit moment is er nog steeds sprake van achterstallig onderhoud. Vanaf 2026 wordt daar een verbeterslag in uitgevoerd en een inhaalslag gelopen. In 2029 zijn we bij.

Financiële aspecten
In 2027 zetten we de reguliere IBOR-budgetten in voor het onderhoud van het openbaar groen. Hiervoor is circa € 1,34 miljoen beschikbaar. Een deel hiervan, circa € 231.000, wordt ingezet voor de vervanging van groenvoorzieningen.

Riolering

De gemeente Druten heeft circa 118 kilometer vrijverval riolering in beheer. Verder heeft de gemeente onder andere ca. 46 km drukrioleringsleiding, ca. 10 km drainage, ca. 240 drukrioleringsunits, 9 bergbezinkvoorzieningen, ca. 8.350 stuks straat- en trottoirkolken, 27 stuks rioolgemalen, 6 vuilafscheider en 3 IBA's in beheer.

In 2022 is een geactualiseerd Beleidsplan water en riolering (BWR) vastgesteld door de gemeenteraad. In dit plan zijn per waterzorgplicht (afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater) de beleidsuitgangspunten vastgelegd. Een van de uitgangspunten in dit plan is om het beleid ten aanzien van riolering en water zoveel mogelijk gelijk te schakelen met de gemeente Wijchen. Daarnaast werken we aan het verder implementeren van risico bewust beheer. Deze methode wordt verder uitgewerkt en doorgevoerd in de diverse operationele plannen.

Koppeling wegen- en rioolbeheer

Om onderhoudswerkzaamheden aan de wegen en de riolering integraal uit te kunnen voeren, dient constant een interactie plaats te vinden tussen het wegbeheer, rioolbeheer en andere ontwikkelingen in de openbare ruimte. Dit om kapitaalvernietiging tegen te gaan. Zo kan het zijn dat herbestratingen in tijd naar voren worden gehaald of uitgesteld om deze werkzaamheden in combinatie met rioolvervangingen uit te voeren. Dit geldt ook voor vervangingswerkzaamheden van het riool. Alle onderhoudsplannen worden opgesteld aan de hand van uitgevoerde inspecties. De onderhoudsmaatregelen worden, zoals eerder aangegeven, geformuleerd in lijn met het risico bewust beheer.

Begin 2027 starten we met het actualiseren van het rioolbeheerplan inclusief het baggerplan. Het rioolbeheerplan geeft weer wat de beheertoestand van de riolering is en wat de beheerkosten zijn op lange en op korte termijn. Het gaat hierbij uitsluitend om de staat van de objecten. Er wordt niet gesproken over (de kwaliteit van) het af te voeren water. Ook het hydraulisch functioneren van het stelsel blijft buiten beschouwing omdat dit uitgebreid wordt beschreven in het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW)

Financiële aspecten

Voor de instandhouding van riolering is circa € 632.000 beschikbaar voor onderhoud. Daarnaast is binnen het investeringsbudget BWR circa € 160.000 opgenomen.

Gebouwen

Onderhoud gemeentelijk vastgoed

Voor het gemeentelijke vastgoed wordt periodiek een Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) opgesteld. Dit MJOP geeft inzicht in het te verwachten onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het gemeentelijk vastgoed. Op 27 juni 2024 heeft de gemeenteraad van Druten ingestemd met het herijkte “MJOP gemeentelijk vastgoed 2024 – 2029” en zijn de financiële middelen daarvoor gereserveerd.

De gebouwen worden conform de NEN2767 in onderhoudsconditie 3 (redelijke onderhoudstoestand) gehouden, dit betekent als een gebouwdeel op conditie 4 (matige onderhoudstoestand) wordt aangetroffen dat er actie wordt ondernomen om dit te herstellen.

Naast de gebouwen is team Beheer Gemeentelijk Vastgoed ook verantwoordelijk voor het in stand houden van de diverse kunstobjecten verspreid over de gemeente. Deze kunstobjecten zijn onderdeel van het MJOP.

Onderhoud in 2027

Ieder jaar wordt er geschouwd of de geplande onderhoudsactiviteiten ook daadwerkelijk

noodzakelijk zijn. Zijn de onderhoudsactiviteiten niet direct noodzakelijk, dan worden de activiteiten doorgeschoven. Omgekeerd komt het ook voor dat onderhoudsactiviteiten eerder uitgevoerd moeten worden. Om de overlast voor de gebruikers te beperken, worden zoveel mogelijk onderhoudsactiviteiten gebundeld en tegelijkertijd uitgevoerd, eventueel met andere benodigde aanpassingen. Op deze manier wordt er voor ieder jaar een jaarplan gemaakt. In Q4 2026 wordt het jaarplan voor 2027 gemaakt.

Verduurzaming
Het vastgoed van gemeenten valt onder de doelen uit het Klimaatakkoord voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving. De vereiste CO2-reductie voor ons gemeentelijk vastgoed bedraagt 49% in 2030 en 95% in 2050. Het gemeentelijk vastgoed van Druten verduurzamen we zoveel mogelijk op natuurlijke momenten. Bij onderhoud aan een pand of installatie, proberen we gelijk duurzame alternatieven te installeren. Denk hierbij aan de installatie van driedubbel glas zodra ruiten vervangen moeten worden, of aan het aanbrengen van extra isolatie bij de vervanging van het dak. Dit leggen we vast in ons MJOP (Meerjaren Onderhoudsplan).

Financiering

Algemeen

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het bevorderen en transparant maken van het financieringsbeleid. De belangrijkste middelen om die transparantie te bevorderen zijn het opstellen van een treasurystatuut en het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening. In de begroting worden de plannen op het gebied van financiering en treasury toegelicht en in de jaarrekening wordt ingegaan op de bereikte resultaten. Hieruit zal ook moeten blijken dat de financieringsactiviteiten zijn uitgevoerd conform het treasurystatuut en de Wet Fido.

Doelstellingen treasurybeleid

De belangrijkste doelstellingen van het treasurybeleid zoals deze zijn vastgelegd in het Treasurystatuut zijn:

- Het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities (financierings- en beleggingsfunctie);
- Het zoveel mogelijk beschermen van de gemeentelijke vermogens en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico´s, zoals rente-, koers-, krediet-, valuta- en liquiditeitsrisico (risicomanagementfunctie);
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheersen van de geldstromen en financiële posities;
- Het opzetten en onderhouden van een goede en efficiënte financiële infrastructuur voor het beheer van de geldstromen en posities;

Middels het vaststellen van de begroting geeft de gemeenteraad een mandaat af aan het college van burgemeester en wethouders om de in de financieringsparagraaf voorgestelde transacties ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Het college mandateert de functionarissen van het domein Bedrijfsvoering met inachtneming van het bepaalde in het treasurystatuut om binnen de kaders van de financieringsparagraaf in de begroting en eventuele bijstellingen over te gaan tot het afsluiten van de feitelijke transacties.

Uitgangspunten Risicobeheer

Voor risicobeheer gelden als algemene uitgangspunten:

- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen.
- Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij de schatkist van het Rijk.

Ontwikkelingen 2027

BBV rentetoerekening

De Commissie BBV heeft een “notitie rente” geschreven met bepalingen en richtlijnen. In de notitie wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van de notitie is het bevorderen van een eenduidige handelswijze over rente door gemeenten. De commissie BBV adviseert het renteschema uit deze notitie op te nemen. De werkelijke rentekosten in 2027 die centraal op taakveld 0.5 (Treasury) vermeld staan worden met behulp van een renteomslag van 1,5% toegerekend aan de betreffende taakvelden. Er wordt jaarlijks met een vaste omslagrente gerekend voor alle activa op basis van de werkelijke rentelasten. Dit vaste omslagrentepercentage mag niet hoger zijn dan de rente die wordt betaald over externe financiering, met een afwijking van maximaal 0,5%. Voor de begroting 2027 is het omslagrentepercentage bepaald op 1,5%.(2026: 1,50%).

Renteomslag percentage
De marktrente van de afgelopen jaren komt tot uitdrukking in het te hanteren renteomslag percentage voor de begroting 2027. Het te hanteren renteomslag percentage in 2027 is gelijk gebleven aan het percentage wat voor 2026 geldt en bedraagt 1,5%. Dit is mede afhankelijk van de te betalen rente in 2027 op onze langlopende financieringsbehoefte. Thans is onze financieringsportefeuille van € 36,233 miljoen tegen een gemiddelde rentelast van 1,51% gefinancierd.

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening in onze begroting 2027.

Schema rentetoerekening 2027		**2027**
a. Rentelasten over de korte en lange financiering		1.067.058
b. Externe rentebaten		-54.284
Totaal door te rekenen externe rente		**1.012.773**
c1. Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-60.184	
c2. Rente projectfinanciering	n.v.t	
Subtotaal		-60.184
Saldo door te berekenen externe rente		**952.589**
d1. Rente toegerekend aan het eigen vermogen (n.v.t.)		0
d2. Rente toegerekend aan voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		**952.589**
e. Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente(renteomslag 1,50%)		1.130.781
f. Renteresultaat Taakveld Treasury		**178.192**

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren voor decentrale overheden is sinds 2013 wettelijk verplicht. Dit betekent dat decentrale overheden hun tegoeden verplicht moeten aanhouden in de Nederlandse schatkist. De redenen voor deze maatregel zijn het verminderen van de risico's van uitzettingen van overtollige middelen door decentrale overheden en het verlagen van de EMU-schuld van Nederland. Met ingang van 1 juli 2021 is de hoogte van het minimale drempelbedrag wat buiten de schatkist mag worden aangehouden, aangepast naar € 1.000.000. Dagelijks worden in Druten aan het einde van de dag alle overtollige middelen boven het intern aangehouden drempelbedrag van € 500.000 automatisch afgeroomd en gestort in de schatkist. De rentevergoeding voor overtollige middelen bij de schatkist bedraagt medio augustus 2026 2,15%.

Toekomstige financieringsbehoefte
Onze financieringspositie wordt in 2027 met name beïnvloed door investeringen die plaats vinden. Voor een nadere toelichting op het investeringsvolume dat in de begroting 2027-2030 is opgenomen verwijzen wij u naar de investeringslijst in de bijlage.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is 8,5% van de totale begroting. Een gemeente mag tot de kasgeldlimiet met kortlopende leningen (< 1 jaar) gefinancierd zijn. De kasgeldlimiet is door het Rijk ingevoerd om risico's te beperken bij het aantrekken van geld op korte termijn. Voor Druten bedraagt de kasgeldlimiet in 2027 afgerond € 6.000.000. De liquiditeitenontwikkeling wordt voortdurend gevolgd. Indien de kasgeldlimiet in 2027 structureel dreigt te worden overschreden, worden aanvullende maatregelen genomen door het aantrekken van liquiditeiten met een looptijd langer dan één jaar. Zolang de kortlopende rente lager is dan de rente voor langlopende leningen, streven we naar maximale benutting van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm
Via de renterisiconorm worden de renterisico's op de vaste schuld ingekaderd. De renterisiconorm is wettelijk vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm houdt in dat de aflossingen en renteherzieningen van leningen met een looptijd langer dan 1 jaar samen maximaal 20% van het begrotingstotaal mogen zijn. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. Als gevolg van deze norm werkt een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk en geleidelijk door in te betalen rentelasten over de vaste schuld.

Onderstaande tabel geeft aan dat de gemeente Druten ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Positie t.o.v. renterisiconorm				
1. Te betalen aflossingen	6.533	5.433	5.433	4.633
Renterisiconorm				
Stand van het begrotingstotaal				
2. per 1-1-27 e.v.	80.876	81.409	82.188	79.061
3. Het vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (2) x (3)	16.175	16.282	16.438	15.812
Toets renterisiconorm				
Renterisiconorm	16.175	16.282	16.438	15.812
Te betalen aflossingen	6.533	5.433	5.433	4.633
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	9.642	10.849	11.005	11.179

Rentevisie en economisch beeld (medio september 2026)
De treasury-activiteiten staan bloot aan zowel interne als externe ontwikkelingen. De interne ontwikkelingen bestaan met name uit investeringsplannen. De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt. Het voorspellen van de renteontwikkeling is echter een lastige opgaaf, zeker op de lange termijn.

Volgens de rentevisie van de grootbanken (eind augustus 2026) zullen de lange rentetarieven in alle looptijden naar verwachting licht gaan stijgen. In de begroting 2027 wordt voor de financieringsbehoefte in 2027 (af te sluiten geldleningen > 1 jaar) rekening gehouden met een rentepercentage van 3,00%.

Leningenportefeuille
Het schuldrestant van onze leningenportefeuille bedraagt begin 2027 € 36,2 miljoen. Medio september 2026 heeft de gemeente 8 langlopende leningen met looptijden van 5 t/m 20 jaar. De leningenportefeuille bestaat volledig uit lineaire leningen waarbij geen tussentijdse renteaanpassingen zijn toegestaan. De leningen zijn afgesloten bij de BNG en NWB

Liquiditeitenbeheer en financieringsbehoefte
De financieringsbehoefte baseren we op een liquiditeitsplanning. Hiermee wordt geprobeerd de benodigde liquiditeiten op een bepaald moment te berekenen. Voor wat betreft de gemeentelijke inkomsten is dit redelijk in beeld te brengen, zo is bekend wanneer de rijksuitkeringen en de

belastingen ontvangen worden. De grootste onzekere factor bij de opbrengsten is de opbrengst van de diverse bouwgrondexploitaties.

In een normale rentestructuur is kort geld (< 1 jaar) goedkoper dan lang geld; daarom is onze strategie erop gericht zoveel en zolang mogelijk te financieren met kort geld. Indien we de kasgeldlimiet benaderen, oriënteren we ons op de mogelijkheden kort geld te vervangen door lang geld. Het daadwerkelijke tijdstip voor aantrekken van lang geld bepalen we uiteindelijk mede op grond van de liquiditeitsbehoefte, rentestanden en andere relevante ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt.

In 2027 hebben we een financieringstekort van € 21.228.700. Het betreft een momentopname tijdens het opmaken van de begroting. Hierbij is rekening gehouden met de boekwaarden van de activa, eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) en de vaste opgenomen geldleningen per medio september 2026.

Relatiebeheer
Met de huisbankier Bank Nederlandse gemeenten is een financieringsovereenkomst gesloten. De Bank Nederlandse Gemeenten is de huisbankier van de gemeente Druten. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid. Tevens zijn basisafspraken vastgelegd over de te ontvangen respectievelijk te betalen rente en de daarbij behorende tarieven. Daarnaast vervult de plaatselijke Rabobank een rol in het beperkte (contante) betalingsverkeer.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering. Deze ontwikkelingen ondersteunen de ambities, programma's, taken en processen van de gemeente. De uitvoering vindt plaats vanuit de ambtelijke Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW), een gemeenschappelijke regeling die in 2018 is opgericht.

De meerwaarde van de WDW is vertaald in vijf strategische doelstellingen, de zogenoemde 5 K's. Deze geven richting aan een doelmatige en doeltreffende uitvoering van gemeentelijke en regionale taken:

1. Verhogen van de Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
2. Versterken van de bestuurlijke Kracht in de regio;
3. Verminderen van de Kwetsbaarheid van de organisatie;
4. Vergroten van Kansen voor medewerkers;
5. Verminderen en beheersen van Kosten.

Ad 1. Verhogen van de Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering
Met de Agenda Dienstverlening verbeteren we onze dienstverlening en bedrijfsvoering. De Agenda is in 2025 vernieuwd waarbij een aantal nieuwe deelprojecten staan benoemd die we de komende jaren uitvoeren. Hiermee zetten we de eerder ingezette beleidslijn uit de Agenda Dienstverlening 2021 voort.

Voor 2027 e.v. zijn de volgende deelprojecten benoemd:

1. Procesoptimalisatie op basis van klantreizen
2. Nieuw digitaal portaal voor laatste stand van zaken bij aanvragen
3. Sneller en beter antwoord o.a. door KCC doordat informatie op inhoud en medewerkers actueel is
4. Betere dienstverlening op basis van klantsignalen
5. Inwonerspanel met representatieve afvaardiging per gemeente
6. Slimmere en efficiënte dienstverlening met AI instrumenten
7. Vervolgtraject dienstverleningsprincipes met o.a. communicatie en trainingen
8. Vervolgtraject Participatie en cocreatie met o.a. nieuwe invulling wijk- en kerngericht werken in Wijchen en nieuw participatie-en ontmoeten beleid in Druten

Ad 2. Versterken van de bestuurlijke Kracht in de regio
Het versterken van de bestuurlijke kracht in de regio blijft ook in 2027 belangrijk. Op de thema's waar er belangrijke belangen voor de gemeente Druten en gemeente Wijchen spelen, zijn we actief. We voeren hierin pro-actief het gesprek, nemen actief deel in samenwerkingsverbanden en met gerichte lobby en public affairs brengen we onze belangen en ideeën onder aandacht in de regio, bij provincie, rijk of andere partners. Daarbij is het de komende periode belangrijk om ook op dit vlak meer projectmatig- en opgavengericht te werken waarbij er duidelijke afspraken worden gemaakt over de gewenste resultaten en de benodigde tijdsinvestering. Zo weten we ook als opdrachtgever en opdrachtnemer beter wat er nodig is qua benodigde capaciteit en wat de impact hiervan is.

Met de Groene Metropool Regio werken we aan de regioagenda 2024-2028 en de vijf opgaven. Daarbij focussen we ons in 2027 o.a. op het Groene Mantel-plan, de Verstedelijkingsstrategie en het gebiedsprogramma Rijk van Nijmegen.

Naast het gebiedsprogramma in Rijk van Nijmegen werken we in 2027 in het Rijk van Nijmegen verder aan de uitvoeringsagenda van VSA op ruimte, economie en sociaal; zie onderstaand:

Ad 3. Verminderen van de Kwetsbaarheid van de organisatie
Het jaar 2027 zal vooral in het teken staan van de uitvoering en inrichting van het uitvoeringsplan doorontwikkeling WDW. Zie hiervoor de tekst bij het volgende hoofdstuk Organisatieontwikkeling.

Ad 4. Vergroten van Kansen voor medewerkers
We geven uitvoering aan het strategisch personeelsbeleid door onder meer FIT-gesprekken (Functioneren, Inzetbaarheid & Talent), talentschouw, loopbaanbegeleiding en maatwerk in training en opleiding via de WDW-academie of externe aanbieders. Het lukt ons steeds beter om medewerkers te laten doorstromen op interne vacatures. Hier geven wij in 2027 een vervolg aan. Tevens geven wij opvolging aan het uitvoeringsplan Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit met aandacht voor onderwerpen als meer bewegen, persoonlijke gezondsheidscheck en adviezen. Op het thema diversiteit en inclusie werken we nauw samen met het werkbedrijf en laten wij vluchtelingen werkervaring opdoen binnen bedrijfsvoering en bieden wij kansen aan arbeidsmigranten bij ruimtelijk beheer.

Ad 5. Verminderen en beheersen van Kosten
Thema's die in 2025 en 2026 zijn opgepakt en doorlopen in 2027:

Zero Based Budgeting (ZBB)
Eind 2025 zijn we gestart met de voorbereiding op de gefaseerde invoering van Zero-Based Budgeting, ook wel een 0-begroting genoemd. Met als doel dat we nog scherper koersen op onze ambities, doelstellingen en activiteiten. In 2026 is de pilot ZBB voor de gemeente Druten succesvol afgerond. Beleidsmedewerkers en financieel beleid ervaren dat ZBB een intuïtieve methode is die bijdraagt aan een betere afstemming tussen ambities, doelstellingen, activiteiten en beschikbare

middelen. Terwijl de directe kostenwinst voor de vier taakvelden van de pilot beperkt bleef tot ca. € 23.000, gaf de pilot inzicht in waar budgetten te laag of te hoog zijn en waar mogelijke bestuurlijke keuzes gewenst zijn. Aandachtspunten zijn het arbeidsintensieve karakter van de methode en de mogelijk beperkte directe kostenbesparing, in elk geval voor de vier taakvelden uit de pilot.

Concluderend zijn de resultaten van de pilot positief, met name als het gaat om het verbeteren van de bestuurlijke en financiële beheersing. Daarom heeft het college besloten om ZBB integraal en gefaseerd in te voeren, met als doel een begroting voor 2028 die is opgebouwd volgens de ZBB-methode.

Om dit te realiseren, worden in de periode november tot en met december 2026 gespreksleiders en budgethouders getraind in het werken volgens ZBB. Aansluitend worden in de periode januari tot en met april 2027 de begrotingen van alle taakvelden opgebouwd volgens ZBB. Het resultaat is een volgens ZBB opgebouwde begroting voor 2028.

In deze begroting is dit al terug te zien in een eerste structurele besparing bij programma 2, ter hoogte van € 126.000. We verwachten dat ZBB bijdraagt aan het realiseren van verdere besparingen. Maar we realiseren ons ook dat het de tekorten vanaf 2028 niet volledig kan dekken.

Verduurzaming gemeentelijke huisvesting
We werken verder aan de verduurzaming van de gemeentekantoren, in lijn met de ambitie om in 2050 als overheidsinstantie CO_2-neutraal vastgoed te bezitten. Facilitair en vastgoedbeheer trekken hierin gezamenlijk op en werken aan verdere planvorming;

CO_2-Prestatieladder
De WDW is sinds 2024 gecertificeerd voor de CO_2-Prestatieladder. Ook in 2027 blijven we voldoen aan de vereiste normen. Daarbij zetten we onder meer in op energiebesparing, duurzaam gebruik van materialen, duurzame energie, betrokkenheid van leveranciers en bewustwording bij medewerkers.

WDW

Begroting WDW

De WDW heeft haar Begroting 2027 in juli 2026 vastgesteld, rekening houdend met de ingediende zienswijzen van de beide gemeenten. Deze begroting is technisch van aard en volledig opgezet vanuit het bestaande beleid. De financiële effecten hiervan zijn verwerkt in de Perspectiefnota.

Kostenverdeling & verdeelsleutel

De beide colleges hebben op 12 maart 2024 een besluit genomen over de evaluatie en herijking van de kostenverdeelsleutel. Dit besluit passen we toe in deze begroting.
Dit betekent concreet het volgende:

- De kosten tot € 33,9 miljoen verdelen we op basis van de originele verdeelsleutel (35,2% Druten en 64,8% Wijchen);
- De kosten boven dit bedrag verdelen we op basis van inwoneraantallen. Voor 2027 gaan we uit van het aantal inwoners per 1-1-2025. Dat leidt tot een verhouding 32,2% Druten en 67,8% Wijchen.

Uitdagingen

De komende coalitieperiode, het financiële ravijn van de gemeenten vanaf 2028 en de onzekere situatie over of het Rijk extra middelen beschikbaar stelt aan de gemeenten, maakt dat de WDW

haar begroting binnen het bestaande financieel kader, rekening houdend met de indexering en de vastgestelde formatie opstelt. Dit zorgt voor een beleidsarme begroting binnen het huidige takenpakket, zoals dat in 2025/2026 gold. Consequenties als gevolg van bezuinigingen op de gemeentelijke begrotingen 2028 – 2030 zijn op verslagdatum nog niet bekend en zijn dus niet vertaald in deze begroting. Om het huidige takenpakket en bijbehorende ambities te realiseren, zal de WDW sowieso de zeilen moeten bijzetten om alle uitdagingen te realiseren. Dit vraagt om focus en het maken van heldere strategische keuzes. Keuzes maken over wat wel en niet kan, of op zoek gaan naar eventuele creatieve oplossingen. Denk hierbij aan nieuw beleid vervangen door oud, of het meer in samenhang en samenwerking oppakken van bestaande taken, zoals regionale samenwerkingsverbanden.

De arbeidsmarkt blijft een uitdaging. Bij de reguliere functies zien we een toename van reacties als er een vacature wordt geplaatst. Helaas geldt dat nog niet voor hele specifieke functies zoals juristen, veiligheidsadviseurs of planeconomen. Naast uitdagingen biedt dit ook kansen op andere gebieden, zoals het vaker inzetten van afstudeerders en schoolverlaters, het starten van pilots met ketenpartners of het meeliften op de ontwikkeling van een buurgemeente. In 2026 zijn AI-pilots gestart. In 2027 zullen de resultaten hiervan bekend zijn en kunnen we gericht keuzes maken om deze inzet te vergroten en/of specifiek inzetten. Eventuele kosten kan de WDW dragen vanuit het kwaliteitsfonds.

Organisatieontwikkeling WDW

De maatschappelijke opgaven waarvoor de gemeenten Druten en Wijchen zich gesteld zien, vragen om een organisatie die bestuurlijke ambities weet te verbinden met uitvoerbaarheid in de praktijk. De meerjarige organisatieontwikkeling van de Werkorganisatie Druten Wijchen is erop gericht de bestuurlijke slagkracht, uitvoeringskracht en wendbaarheid van de organisatie duurzaam te versterken. Hiermee wordt gebouwd aan een toekomstbestendige organisatie die maatschappelijke opgaven, bestuurlijke ambities en beschikbare uitvoeringskracht duurzaam met elkaar weet te verbinden.
De organisatieontwikkeling wordt uitgevoerd langs drie samenhangende ontwikkelsporen. Gezamenlijk dragen deze bij aan een organisatie die beter in staat is richting te geven aan maatschappelijke opgaven, beschikbare capaciteit doelmatig in te zetten en veranderingen duurzaam te verankeren.

Versterken van sturing en prioritering *(Spoor A)*
In 2027 wordt de implementatie van Project Portfolio Management (PPM) verder vormgegeven als organisatiebrede werkwijze voor integrale sturing en prioritering. Hiermee worden bestuurlijke ambities, maatschappelijke opgaven, beschikbare capaciteit en financiële middelen in onderlinge samenhang afgewogen. Daarnaast wordt PPM verbonden met de planning- en controlcyclus en het projectmatig en opgavegericht werken, waardoor bestuur, directie en management beter kunnen sturen op prioriteiten, uitvoerbaarheid en voortgang.
De uitvoering van dit ontwikkelspoor vraagt incidentele investeringen. Deze uitvoeringskosten worden gedekt vanuit het Kwaliteitsfonds.

Toekomstbestendige organisatie-inrichting *(Spoor B)*
In 2027 wordt de toekomstige organisatie-inrichting verder uitgewerkt. Daarbij worden de organisatorische, personele, juridische en financiële consequenties integraal in beeld gebracht en vertaald naar een implementatie- en transitieaanpak. Op basis hiervan wordt een besluitrijp voorstel voorbereid voor het bestuur van de Werkorganisatie Druten Wijchen.
De eventuele structurele financiële consequenties die voortvloeien uit de nieuwe organisatie-inrichting maken geen onderdeel uit van deze begroting. Deze worden, na behandeling

van de zienswijzen van de gemeenteraden van Druten en Wijchen en besluitvorming door het bestuur van de Werkorganisatie Druten Wijchen, verwerkt in de begroting.

Leiderschap en professioneel handelen *(Spoor C)*
In 2027 wordt verder geïnvesteerd in de ontwikkeling van leiderschap, professioneel handelen en strategische personeelsontwikkeling. De organisatiebrede implementatie van de HR-gesprekscyclus, de verdere ontwikkeling van het leiderschapskader en de eerste cyclus van Strategische Personeelsplanning dragen bij aan een organisatie waarin leidinggevenden en medewerkers vanuit gedeelde uitgangspunten samenwerken aan de maatschappelijke opgaven van beide gemeenten. Hiermee worden de veranderingen uit de overige ontwikkelsporen duurzaam verankerd in houding, gedrag en samenwerking.
De uitvoering van dit ontwikkelspoor vraagt incidentele investeringen. Deze uitvoeringskosten worden gedekt vanuit het Kwaliteitsfonds.

Meerjarige ontwikkelopgave
De organisatieontwikkeling is een meerjarige ontwikkelopgave waarbij de drie ontwikkelsporen in onderlinge samenhang worden gerealiseerd. De voortgang wordt periodiek gevolgd binnen de reguliere planning- en controlcyclus, zodat het bestuur kan sturen op de realisatie van de beoogde resultaten, de samenhang tussen de ontwikkelsporen en een beheerste uitvoering van de ontwikkelagenda.
Met de uitvoering van deze ontwikkelagenda investeert de Werkorganisatie Druten Wijchen in een toekomstbestendige organisatie die bestuurlijke ambities en maatschappelijke opgaven duurzaam weet te verbinden met uitvoerbare keuzes, professioneel leiderschap en een passende organisatie-inrichting. Daarmee wordt een stevig fundament gelegd voor een slagvaardige, wendbare en toekomstbestendige organisatie die de gemeenten Druten en Wijchen ook op langere termijn effectief ondersteunt bij de uitvoering van hun maatschappelijke opgaven.

Fraude
Fraude, integriteitsschendingen, misbruik en oneigenlijk gebruik kunnen leiden tot financiële schade en reputatieschade voor de gemeente. Het college is verantwoordelijk voor het voorkomen en beheersen van deze risico’s, het naleven van wet- en regelgeving en het bevorderen van een cultuur van integriteit. Externe partijen moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente Druten en haar medewerkers betrouwbaar, eerlijk en zorgvuldig handelen.

Daarom is in april 2026 het beleid Fraude, Integriteit, Misbruik en Oneigenlijk gebruik vastgesteld. Dit beleid richt zich op bewustwording, duidelijke verantwoordelijkheden en passende beheersmaatregelen. De werking en naleving van het beleid worden periodiek besproken in het college, het bestuur van de WDW en het management van de WDW. De monitoring hierop wordt meegenomen in de verbijzonderde interne controle (VIC). Daarbij ligt de nadruk op de beheersing van risicovolle processen, met aandacht voor functiescheiding, naleving van interne richtlijnen en het tijdig opvolgen van verbeteracties.

Openbaarheid

Wet Open Overheid (WOO)

Gemeente Druten

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet heeft als doel de transparantie van de overheid te vergroten en vraagt om een cultuurverandering in de wijze waarop wordt omgegaan met overheidsinformatie. Naast het afhandelen van informatieverzoeken, die voorheen onder de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vielen, introduceert de Woo ook verplichtingen op het gebied van actieve openbaarmaking van informatie.

De Woo bestaat uit drie delen: de actieve openbaarmaking, de passieve openbaarmaking (Woo verzoeken) en het op orde krijgen van de informatiehuishouding van de gemeente. Deze onderdelen hangen nauw met elkaar samen. Een goede informatiehuishouding is immers een randvoorwaarde voor zowel tijdige openbaarmaking als een zorgvuldige afhandeling van de Woo-verzoeken.

De invoering van de Woo raakt een groot aantal werkprocessen binnen de Gemeente Druten. Het vraagt niet alleen om passende IT-voorzieningen en ondersteunende systemen, maar ook om bewustwording van de gevolgen van de wet voor zowel ambtenaren als bestuurders. De Woo heeft daarmee invloed op het dagelijks handelen van een groot deel van de organisatie en zal de komende jaren een belangrijke impact hebben op de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Actieve openbaarmaking

Op 1 november 2024 is de eerste tranche van de verplichte actieve openbaarmaking onder de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De gemeente Druten en de Werkorganisatie Druten Wijchen voldoen aan deze verplichtingen. Daarnaast wordt, vanuit de inspanningsverplichting van de Woo, ook aanvullende informatie actief openbaar gemaakt. Zo worden bijvoorbeeld alle behandelde Woo-verzoeken vanaf 2025 gepubliceerd, evenals openbare vergaderstukken van de gemeenteraad.

Voor de tweede en daaropvolgende tranches van de verplichte actieve openbaarmaking is op landelijk niveau vertraging ontstaan. Hierdoor is de invoering uitgesteld en wordt momenteel verwacht dat deze informatiecategorieën vanaf het derde kwartaal van 2027 moeten zijn geïmplementeerd. Het projectteam volgt de landelijke ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende verplichtingen nauwlettend.

Om tijdig aan toekomstige openbaarmakingsverplichtingen te kunnen voldoen, is een projectteam ingericht. Dit team onderzoekt hoe nieuwe informatiecategorieën, vooruitlopend op de verplichte invoering, al vanuit de inspanningsverplichting openbaar kunnen worden gemaakt en hoe medewerkers hierbij optimaal kunnen worden ondersteund. Daarbij wordt ingezet op bewustwording binnen de organisatie, het in kaart brengen van informatiestromen en het verder professionaliseren van de informatiehuishouding.

De vertraging in de landelijke invoering biedt de organisatie daarnaast de gelegenheid om de informatiehuishouding verder op orde te brengen. Deze extra implementatieruimte wordt benut om processen, systemen en verantwoordelijkheden zodanig in te richten dat ook toekomstige Woo-verplichtingen duurzaam kunnen worden uitgevoerd.

Passieve openbaarmaking
Het aantal WOO-verzoeken neemt de afgelopen jaren toe en dat doet een toenemend beroep op de organisatie. In 2025 ontving de gemeente Druten 29 Woo-verzoeken. Tot op heden (augustus 2026) staat dit aantal voor dit jaar op 21 Woo-verzoeken. Naast de toename in aantallen worden verzoeken ook steeds omvangrijker en complexer, waardoor de benodigde behandeltijd en de druk op de organisatie toenemen.

Om de afhandeling van Woo-verzoeken in goede banen te leiden is sinds februari 2026 een Woo-coördinator aangesteld. Deze coördineert het proces, bewaakt de wettelijke termijn en de voortgang van de behandeling en ondersteunt betrokken medewerkers daarbij. Hierdoor ontstaat meer grip op de behandeling van Woo-verzoeken en wordt de kwaliteit, uniformiteit en tijdigheid van de afhandeling verder versterkt.

Informatiehuishouding op orde
De gemeente werkt met het programma Informatie op Orde aan de verdere professionalisering van het informatielandschap. Een goed ingerichte informatiehuishouding vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van de Woo. Door informatiestromen, werkprocessen en zaaksystemen/informatiesystemen te verbeteren, wordt informatie beter vindbaar. Dit draagt bij aan een tijdige en zorgvuldige afhandeling van toekomstige Woo-verzoeken en maakt het mogelijk om informatie actief openbaar te maken.

Verbonden Partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn organisaties waarbij sprake is van zowel een bestuurlijk als financieel belang. In deze paragraaf hebben we onderscheid gemaakt in gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen. Bij iedere partij wordt aangegeven welk openbare belang zij behartigen en welke ontwikkelingen in 2027 worden verwacht. Afsluitend presenteren we een financiële tabel met onder andere de Drutense bijdrage in de totaalomzet van de verbonden partijen.

In 2021 heeft de gemeenteraad de nota "verbonden partijen" vastgesteld. In deze nota is vastgesteld op welke wijze we de verbonden partijen vormen, monitoren en eventueel beëindigen. de verbonden partijen zijn in toezicht arrangementen geplaatst variërend van basis -, basis tot basis +. De basis + partijen worden nauwlettender gemonitord in vergelijking met de basis - partijen.

Overzicht Verbonden Partijen
Gemeenschappelijke regelingen

Werkorganisatie Druten Wijchen

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt
Op 30 maart 2017 namen de gemeenteraden van de gemeenten Druten en Wijchen met de oprichting van de Werkorganisatie Druten Wijchen het besluit om te komen tot een ambtelijke fusie. Deze fusie is formeel ingegaan op 1 januari 2018 en daadwerkelijk gestart met de nieuwe teams op 1 mei 2018.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Druten en Wijchen. In het bestuur van de Werkorganisatie hebben de beide burgemeesters en de beide wethouders Financiën zitting. Bij deze samenwerking blijven de beide gemeenten politiek-bestuurlijk helemaal zelfstandig. Iedere gemeente houdt de eigen gemeenteraad, griffie, college van B&W en gemeentesecretaris. De gemeenten blijven ook hun eigen beleid bepalen en de dienstverlening aan de inwoners blijft lokaal.

Algemene doelstelling
De WDW verzorgt voor beide gemeenten de bestuursondersteuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De begroting omvat daarom de budgetten voor de personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om haar werk uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen.

De meerwaarde van de WDW is vervat in vijf strategische doelstellingen (5k's):

1. Verhogen van Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
2. Verbeteren van de bestuurlijke Kracht in de regio;
3. Verminderen van de Kwetsbaarheid;
4. Verbeteren van Kansen voor medewerkers;
5. Verminderen en beheersen van Kosten.

Ontwikkelingen 2027
Doorontwikkeling Werkorganisatie Druten Wijchen
In 2026 heeft het bestuur van de Werkorganisatie Druten Wijchen het uitvoeringsplan voor de doorontwikkeling van de organisatie vastgesteld. Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan het advies over de verdere ontwikkeling van de werkorganisatie.

De doorontwikkeling richt zich op drie samenhangende ontwikkellijnen: het versterken van sturing en prioritering, het versterken van leiderschap en professioneel handelen en het aanpassen van de organisatiestructuur.

Agenda dienstverlening
In 2027 geven we uitvoering aan de nieuwe Agenda Dienstverlening die begin 2026 is vastgesteld. De nieuwe Agenda Dienstverlening helpt ons te prioriteren en gericht onze dienstverlening te verbeteren. De koers is vertaald naar acht projecten en deelprojecten die aansluiten bij de (toekomstige) behoefte van inwoners, ondernemers en partners en de ontwikkelingen van deze tijd.

BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen DRAN

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

Druten heeft samen met de andere 18 deelnemende gemeenten in regio Arnhem-Nijmegen een samenwerking op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer, vervoer voor inwoners die geen of niet altijd gebruik kunnen maken van regulier openbaar vervoer. Deze samenwerking is vormgegeven in een bedrijfsvoering organisatie, de DRAN (Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen). De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer zijn overgedragen aan de DRAN.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling.

In het bestuur van de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen zitten 18 personen; uit elke gemeente één. Vanuit Druten is wethouder R. Zwartkruis bestuurslid en wethouder K. van Aanholt plaatsvervangend bestuurslid

Algemene doelstelling

Bij het nemen van dit besluit is uitgegaan van de verwachtingen (gewenste effecten) dat:
-samenwerking de kwaliteit van dienstverlening naar zowel de eigen organisaties als de inwoners zal vergroten.
-samenwerking ook zal leiden tot kostenbesparingen en een verhoging van de efficiency.

Ontwikkelingen 2027

BVO DRAN blijft het doelgroepenvervoer uitvoeren conform de uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kaderbrief 2027 BVO DRAN.

IBO Instituut Bijzonder Onderzoek

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt
Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van sociale zekerheidswetgeving, de WMO en de Jeugdwet.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang
Het IBO is een gemeenschappelijke Regeling voor de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Berg en Dal en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (=centrumgemeente) belast. Verantwoordelijk wethouder is mevrouw N. Huntink.

Algemene doelstelling
Dit betreft onderzoek naar misbruik en oneigenlijk gebruik en andere misstanden van de sociale zekerheid (bijstand e.d.), de WMO en de jeugdzorg. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek.

Ontwikkelingen 2027
De colleges van B&W in Gelderland Zuid hebben maatregelen ten aanzien van de bestrijding van zorgfraude genomen. De sociaal rechercheurs van IBO werken samen met het ROB en de andere sociaal rechercheursdiensten in Gelderland Zuid in de bestrijding van zorgfraude. Vanuit de regio neemt het aantal verzoeken aan IBO voor ondersteuning en onderzoek naar zorgfraude toe.

Groene Metropoolregio

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De Groene Metropoolregio is op 1 januari 2021 van start gegaan, als opvolger van het Georganiseerd overleg Arnhem Nijmegen (GO). In de conceptbegroting zijn de kosten opgenomen van het regiobureau, de jaarlijkse bijdrage aan de Stichting The Economic Board en de financiële uitwerking van de vijf centrale opgaven uit de regionale agenda. De opgaven zijn “verbonden regio”, “productieve regio”, “circulaire regio”, “ontspannen regio” en “groene groei regio”.
In 2024 is het samenwerkingsverband geëvalueerd en zijn er naar aanleiding daarvan verbeteringen aangebracht zoals de Integrale tafel die de integrale besluitvorming ten goede moet komen. Verder zal de nieuwe Regioagenda 2025-2028 geeffectueerd worden inclusief de nieuwe begroting.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, (Beuningen), Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling.

Algemeen bestuur: burgemeester
Dagelijks bestuur: geen deelname

Algemene doelstelling

Als gemeente streven we naar een goede en opgavegerichte samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en partners in de regio om zo een wezenlijke bijdrage aan het realiseren van de gezamenlijke ambities te kunnen leveren. De opgaven en ambities zijn vastgelegd in de Regionale Agenda 2025-2028 en worden jaarlijks uitgewerkt in een programma.

Hierbij wordt samengewerkt met The Economic Board (TEB), een zogenaamde triple helix-organisatie. TEB is een netwerk van ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties. Zij stimuleert samenwerking voor een gezond en duurzaam leven onder de merknaam Lifeport. De gemeente Druten subsidieert The Economic Board (TEB) via de GMR.

Ontwikkelingen 2027

De regionale agenda 2025-2028 vormt het fundament voor de ambities en samenwerking binnen de GMR in 2027. Deze vierjaarlijkse agenda bevat de gezamenlijke ambities van de regio op het gebied van economie, leefomgeving, woningbouw, mobiliteit en circulariteit.

De samenwerking in 2027 bevindt zich nadrukkelijk in de uitvoeringsfase. Dit houdt concreet in dat de gemeente Druten samen met andere partners binnen de opgave 'Groene groeiregio' werkt aan het verder versterken en uitwerken van het Gebiedsprogramma Rijk van Nijmegen. Daarnaast wordt in het kader van de Woondeal verder uitvoering gegeven aan het versnellen van de woningbouw.

Op het gebied van economie (productieve regio) ligt de focus op de afspraken uit het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). In dit kader wordt in het bijzonder aandacht besteed aan herstructurering en intensivering van bestaande werklocaties.

Binnen de opgave 'Ontspannen Regio' zetten we in 2027 in op het verder versterken van het groen-blauw raamwerk, het landelijk gebied, recreatie, toerisme en cultuur. Zo wordt in 2027 de uitvoeringsagenda voor het groen-blauw raamwerk en landelijk gebied voortgezet en waar nodig

geactualiseerd en wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de regionale verhaallijnen binnen recreatie en toerisme, waarbij ook de kwaliteit van het wandelroutenetwerk wordt versterkt.

Op het gebied van mobiliteit ligt de focus op het versterken van de bereikbaarheid van de zuidflank in het Rijk van Nijmegen te waarborgen wordt ingezet op aanvullende investeringen van het Rijk in het regionale fietsnetwerk.

Binnen de opgave 'Circulaire regio' wordt in 2027 onder andere verder invulling gegeven aan de Regionale Energiestrategie (RES) en de regionale warmtestrategie.

MGR Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en IRvN

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

Het WerkBedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het WerkBedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineen geslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt, waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband, omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt door vertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Op 1 januari 2016 is de tweede module gestart: ICT Rijk van Nijmegen (iRvN). De ICTsamenwerking is de basis voor verdere samenwerking op dit onderwerp in de regio Rijk van Nijmegen. Een samenwerking op de ‘harde’ ICT is de eerste focus. De huidige gemeentelijke netwerken zijn inmiddels, via glasvezelverbindingen, gekoppeld tot één netwerk dat centraal beheerd wordt.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen zijn de deelnemers aan deze regeling.

Algemeen bestuur MGR: burgemeester en wethouder N. Huntink
Dagelijks bestuur: geen deelname
Lid Bestuurscommissie Werk: wethouder N. Huntink
Lid Gemeenschappelijke raadsadviescommissie: raadslid de heer E. Moerenhout

Algemene doelstelling

Het doel van deelname aan de module WerkBedrijf is het in regionaal verband uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van arbeidsbemiddeling. Voor een effectieve dienstverlening op het gebied van arbeidsbemiddeling, zijn de werkgevers in de regio van groot belang. We willen 'één gezicht' naar deze werkgevers hebben. In plaats van meerdere gemeenten, een SW-bedrijf, UWV en aanbieders van dagbesteding, heeft een werkgever te maken met één organisatie: WerkBedrijf. Arbeidsbemiddeling is niet aan gemeentegrenzen gebonden; door deel te nemen aan de verbonden partij WerkBedrijf, kunnen we regionaal werken. We sluiten op deze manier ook aan op de (landelijke) indeling van arbeidsmarktregio's. Dit maakt de samenwerking met UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties en partners vanuit het onderwijs gemakkelijker.

Met deelname aan deze verbonden partij willen we het volgende bereiken:
- Zo hoog mogelijke uitstroom naar werk vanuit een uitkering op grond van de Participatiewet ('bijstand').
- Zo veel mogelijk kansen op werk bieden aan mensen met een arbeidsbeperking.
- Werk bieden aan mensen met een SW-dienstverband, met daarbij als doel om de kosten en opbrengsten van het SW-bedrijf zo veel mogelijk in evenwicht te brengen (zodat de gemeentelijke aanvulling op de rijkssubsidie zo laag mogelijk is.)

Ontwikkelingen 2027

Voor 2026 zijn er voor WerkBedrijf geen extra landelijke kortingen, naast de 1,2 miljoen bezuiniging die vanaf 2024 op basis van het beleidskader “Klaar voor nieuwe kansen!” geldt. Evenals in 2025 houdt WerkBedrijf oog voor een meer kandidaatsgerichte dienstverlening om de mismatch op de arbeidsmarkt (gevraagde competenties in vacatures passen niet of minder bij die van de kandidaten) te temperen. In 2026 krijgt de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur zijn beslag, o.a. in een versterkte

samenwerking in de vorm van een Werkcentrum voor de arbeidsmarktregio. In 2026 ontplooit WerkBedrijf ook nadere initiatieven op basis van de extra “impulsgelden” die het Rijk (meerjarig) beschikbaar heeft gesteld aan de centrumgemeenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Tot slot zullen in de loop van 2026 de gevolgen van de Participatiewet in balans scherper worden voor WerkBedrijf.

De iRvN en deelnemers werken samen aan een regionale strategische i-agenda. Deze projecten kennen een grote onderlinge afhankelijkheid en daarmee ook risico’s. Om die reden vragen ze om nauwe regionale samenwerking. Als onderdeel van deze agenda vinden in 2027 de volgende grote projecten plaats:

- Verdere implementatie van Microsoft 365. Met name het in gebruik nemen van MS Teams als centrale digitale samenwerkingsplatform in de cloud, inclusief het werken met documenten. Dit ter vervanging van de fysieke netwerkschijven van iRvN.
- Uitvoering van projecten uit het meerjarige programma voor informatiebeveiliging.
- Uitvoeren van het gezamenlijke cloud beleid, waarbij iRvN en deelnemers geleidelijk steeds meer overstappen naar Software as a Service (SaaS) contracten met leveranciers. In plaats van gebruik te maken van on premise software gefaciliteerd via de Citrix oplossing van iRvN.
- Nadere uitwerking van het gezamenlijke beleid voor Mobile Device Management (MDM). Om meer grip te krijgen op de beveiliging van alle apparaten die door werknemers worden gebruikt.
- Nadere uitwerking regionale samenwerking op het gebied van datagedreven werken.

Daarnaast wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de regionale samenwerking tussen de gemeenten en iRvN. We onderzoeken een nieuw scenario voor de samenwerking om op regionale schaal meer slagkracht te krijgen voor de i-opgaven.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gld-Z

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De GGD Gelderland-Zuid draagt bij aan de bewaking, bescherming en de bevordering van de gezondheid van onze inwoners. Deze taak voert zij uit op grond van de Wet publieke gezondheid 2008. De belangrijkste taken zijn de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten bestrijding, algemene gezondheidsbevordering en uitvoering van het meldpunt bijzondere zorg en van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De colleges van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel nemen deel aan de regeling.

Algemeen bestuur: wethouder R. Zwartkruis

Algemene doelstelling

Op basis van de Wet Publieke Gezondheid is een gemeente verplicht om een gemeentelijke gezondheidsdienst in te stellen en in stand te houden. Het komt de efficiëntie en kwaliteit ten goede wanneer een gezondheidsdienst een bepaalde omvang heeft. Taken zoals infectieziektebestrijding, medische milieukunde, dienstverlening in het kader van Veilig Thuis zijn niet lokaal specifiek. Om die reden is er een gemeenschappelijke regeling voor een gezondheidsdienst met een regionale functie in plaats van een eigen gemeentelijke gezondheidsdienst voor de gemeente Druten. Binnen de afspraken met de GGD maken wij lokaal specifieke afspraken indien de lokale situatie dat vereist.

Ontwikkelingen 2027

De complexiteit van de opgaven en taken van de GGD nemen toe. Dit betekent dat zij voorbereid moeten zijn op 'sneller, complexer en op schaarste van mensen en middelen'. We blijven werken aan een verbeterd samenspel tussen opdrachtgevers (gemeenten) en GGD én als opdrachtgevers onderling om zo tot een betere sturing te komen. In 2027 wordt de bedrijfsvoering van de GGD en VRGZ van elkaar gescheiden en bouwt de GGD aan een eigen bedrijfsvoering. We verwachten hierdoor vanaf 2027 een structurele kostenuitzetting van maximaal €25.000 voor de gemeente Druten. Hiervoor ontvangen we in maart 2027 een aangepaste begroting van de GGD waar u als raad een zienswijze op kan geven.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ) is een samenwerkingsverband dat sinds 1 januari 2004 bestaat uit de volgende drie onderdelen: de regionale brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). Ook zijn het veiligheidsbureau en de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) hier ondergebracht. De wettelijke grondslag ten aanzien van bovengenoemde taken ligt in de Wet op de Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorgvoorzieningen.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel nemen deel in deze regeling.

Algemeen bestuur: burgemeester
Dagelijks bestuur: geen deelname

Algemene doelstelling

Artikel 2 van de Wet Veiligheidsregio's belast het College van B&W met de organisatie van de brandweerzorg, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio moet garant staan voor een organisatie die kwalitatief goede dienstverlening biedt. De inwoners en gemeenten dienen ervan op aan te kunnen dat de operationele dienstverlening op de terreinen van ambulancezorg, brandweer en de voorbereiding en bestrijding van rampen en crises betrouwbaar en adequaat is.

Ontwikkelingen 2027

De beleidsdoelstellingen uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 zijn vertaald naar activiteiten voor deze periode. Dit zijn: een sterk netwerk, een weerbare organisatie en informatiemanagement. Voor 2027 zet de VRGZ in op het ontwikkelen van een IV-architectuur die continuïteit, stabiliteit, wendbaarheid en informatieveiligheid centraal stelt en daarmee de continuïteit van onze dienstverlening waarborgt. Dit alles om beter te anticiperen op nieuwe risico's en onvoorspelbare veiligheidsrisico's.

MARN

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

Het deelnemen in het aandelenkapitaal van ARN B.V. of haar rechtsopvolger. MARN sluit met de ARN B.V. een vuilverwerkingsovereenkomst af. Hierin is geregeld: de aanbiedingsplicht van de deelnemende gemeenten van de door of vanwege hen opgehaalde afvalstoffen, de acceptatieplicht van de aangeboden afvalstoffen door de verwerkingsinrichting en het in rekening brengen van de verwerkingskosten door ARN B.V. aan de deelnemende gemeenten.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen zijn deelnemers aan de regeling.

Algemeen bestuur: wethouder K. van Aanholt
Dagelijks bestuur: wethouder K. van Aanholt

Algemene doelstelling

Een groot deel van het huishoudelijke afval wordt door of via ARN verwerkt. De MARN, waarin de gemeente Druten en regiogemeenten zijn verenigd, is aandeelhouder in ARN bv en heeft als belangrijke rol om namens de regiogemeenten onze belangen in de ARN te behartigen, te weten:
- een doelmatige en milieu hygiënisch verantwoorde verwerking van afvalstoffen;
- het toezien op de continuïteit in de afvalverwerking.

Verder kan ARN bv via het aandeelhouderschap van de MARN een belangrijke partner-rol vervullen in de transitie naar een circulaire economie door de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

Ontwikkelingen 2027

Geen nieuwe ontwikkelingen.

Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM)

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) is een gemeenschappelijke regeling van de colleges van burgemeester en wethouders van meerdere gemeenten en provincie Gelderland.

De ODGM heeft als visie om als onafhankelijke en deskundige partner samen met gemeenten en provincie te werken aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Kernwaarden zijn betrouwbaarheid, bevlogenheid en verantwoordelijkheid.

De omgevingsdienst doet dit door namens de gemeenten taken uit te voeren, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu.

Algemene doelstelling

De ODGM verleent milieuvergunningen, controleert of bedrijven zich aan de milieuregels houden en grijpt in bij overtredingen. Ook voert de ODGM bepaalde asbesttaken uit voor onze gemeente. Verder voert de ODGM taken uit voor Seveso-bedrijven in Gelderland en Overijssel en geeft zij gemeenten en de provincie advies over milieuzaken.

Ontwikkelingen 2027

De ODGM is een relatief nieuwe organisatie. Zij is ontstaan op 1 januari 2026 uit de samenvoeging van twee omgevingsdiensten. De aankomende jaren staan daarom nog veel in het teken van het verder samenvoegen van de organisaties. Zo worden de manier van financieren, de werkprocessen, werkafspraken en programma’s verder op elkaar afgestemd. Tegelijkertijd blijft de ODGM haar werkzaamheden uitvoeren en vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) verzorgen voor alle deelnemende gemeenten en de provincie.

Euregio Rijn-Waal

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam op basis van het Verdrag van Anholt, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten. De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergieeffecten.

Betrokkenen/ Bestuurlijk belang

De Euregio Rijn-Waal is een samenwerkingsverband met leden afkomstig uit de Nederlandse provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, de Duitse stad Duisburg en de Kreisen Kleve en Wesel. De leden zijn gemeenten, regionale overheden en andere publiekrechtelijke organisaties zoals de Kamer van Koophandel.

Het hoogste orgaan van de Euregio Rijn-Waal is de Euregioraad, die verantwoordelijk is voor alle activiteiten van de Euregio Rijn-Waal. Alle lid-organisaties zijn in de Euregioraad vertegenwoordigd. Druten wordt vertegenwoordigd door de burgemeester en een raadslid.

Algemene doelstelling

De Euregio Rijn-Waak is actief op veel maatschappelijke terreinen, zoals economie, onderwijs, arbeidsmarkt, infrastructuur, gezondheidszorg, veiligheid, recreatie en cultuur. Door deze brede inzet draagt de Euregio bij aan een sterke, goed verbonden grensregio. Daarnaast biedt de Euregio Rijn-Waal platforms voor samenwerking tussen verschillende groepen en instellingen. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

1. Platform Arbeidsmarkt,
2. Euregionaal Forum Gezondheidszorg,
3. Ronde Tafel Openbare Orde en Veiligheid.

Ook ondersteunt de Euregio Rijn-Waal tijdelijke werkgroepen die zich richten op actuele grensoverschrijdende thema's. Deze groepen kunnen snel inspelen op nieuwe ontwikkelingen en zorgen voor praktische oplossingen.

Ontwikkelingen 2027

In 2027 blijft de Euregio Rijn-Waal zich richten op het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking tussen Nederland en Duitsland. De focus ligt op het benutten van kansen voor duurzame economische groei en sociale ontwikkeling in de regio.

Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is de platformfunctie. De Euregio Rijn-Waal brengt publieke en private partijen samen, zodat zij gezamenlijk projecten kunnen starten die de regio als geheel versterken. Denk hierbij aan initiatieven op het gebied van weerbaarheid, onderwijs, mobiliteit en cultuur.

De gemeente Druten speelt een actieve rol door strategisch te kijken naar samenwerkingsmogelijkheden over de grens. Daarbij wordt ook onderzocht of projecten in aanmerking komen voor INTERREG-subsidie, een Europees programma dat grensoverschrijdende samenwerking ondersteunt.

Door voort te bouwen op bestaande structuren en samenwerkingen, willen we als gemeente binnen de Euregio Rijn-Waal in 2027 bijdragen aan een goed verbonden, toekomstbestendige regio waarin inwoners en organisaties optimaal kunnen profiteren van de mogelijkheden op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking.

Belastingsamenwerking Rivierenland

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De deelnemers van BSR zijn Avri, Waterschap Rivierenland en de gemeenten Culemborg, Gorinchem, IJsselstein, Maasdriel, Montfoort, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijk bij Duurstede.

Vanaf 1 januari 2027 sluiten naast de gemeente Druten, ook de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Wijchen, Heumen zich ook aan als deelnemende gemeenten aan bij BSR.

We werken samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Verantwoordelijk portefeuillehouder is Wethouder W. Brink.

Algemene doelstelling

BSR voert het lokale belastingbeleid uit. Dit is de wettelijke taak, volgens de Wet waardering onroerende zaken (WOZ), voor het jaarlijks taxeren van woningen, bedrijven en onroerende zaken en het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen volgens de gemeentelijke belastingverordeningen. Ook neemt de BSR bezwaren in behandeling.

Ontwikkelingen 2027

Vanaf 2027 voert de BSR de belastingoplegging uit voor de gemeente Druten. Samen met de andere gemeenten die voorheen bij Munitax waren aangesloten zijn we overgestapt. De BSR voert de oplegging conform onze verordeningen uit. Verder wikkelen we in 2027 zaken af die nog tot 1-1-2027 bij Munitax liepen, zoals invordering en beroepszaken.

Overige verbonden partijen

Stichting Regionaal Bureau Toerisme Arnhem Nijmegen Veluwe (RBT ANV)

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De Gemeenschappelijke regeling financiële grondslag Stichting RBT ANV is uitsluitend een publiekrechtelijke afspraak zonder bestuur en rechtspersoonlijkheid. Druten is geen deelnemer aan de GR, maar neemt volwaardig deel aan overleggen en volgt al jaren de gezamenlijk uitgestippelde regionale koers. De GR regelt de financiële ondersteuning van de Stichting RBT ANV. Het gaat hier om een gezamenlijk belang: het vermarkten van het Rijk van Nijmegen. Gemeente Druten is onderdeel van de promotie Rijk van Nijmegen. Daarnaast dragen we bij aan gastheerschap (zoals de Citystore en het Toeristisch Informatie Punt. De subsidieverlening is naar rato van het aantal inwoners.

Leidend zijn het jaarplan 2027 Rijk van Nijmegen en de uitvoeringsafspraken. De taak van TVAN is vooral de toeristische marketing van het Rijk van Nijmegen. Daarnaast ook destinatiemanagement en regionaal gastheerschap waarbij lokaal maatwerk wordt geleverd.

Algemene doelstelling

De doelstelling van TVAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling bezoekers te trekken en evenwichtig te spreiden. Met marketing- en productontwikkeling wil TVAN aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio Rijk van Nijmegen moet een “must see & must do” bestemming worden voor onze (regio) inwoners en bezoekers uit binnen- en buitenland. Communicatie via diverse marketingkanalen speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol.

Ontwikkelingen 2027

De gemeenten in het Rijk van Nijmegen zijn met TVAN in gesprek over de activiteiten voor 2027. De halvering van het regionaal totaalbudget in 2027 maakt dat we andere keuzes moeten maken. We kiezen voor specifieke producten die bijdragen aan een sterke merkuitstraling. Bovendien hebben de deelnemende gemeenten besloten dat de GR per 2028 eindigt en dat een andere opzet van samenwerken gewenst is voor het Rijk van Nijmegen. We onderzoeken welke andere opzet van samenwerken het beste past bij onze regionale wensen.

Dienst Afvalstoffen en Reiniging NV (DAR)

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

De gemeente Druten is voor onbepaalde tijd aandeelhouder van de DAR. Vanaf 1 januari 2011, zijn 5.114 aandelen (4,6%) overgenomen van de Gemeente Nijmegen. Daarna is de aandelenportefeuille diverse malen herijkt, voor het laatst met het toetreden van de gemeente Mook en Middelaar. De gemeente Druten heeft op dit moment een belang van 4,6% in Dar.

Doelstelling van de deelneming is o.a. het realiseren van verdergaande scheiding van afvalstromen en het realiseren van kostenvoordelen van schaalvergroting in de afvalverwijdering.

De gemeenten die een belang hebben in Dar zijn: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen.

Algemene doelstelling

Dar staat voor de toekomstbestendige regio die we door kunnen geven aan toekomstige generaties. Dit doet Dar door zich te richten op de circulaire, groene en schone leefomgeving. Hiermee zijn ze betrokken bij maatschappelijke thema's, zoals grondstoffenschaarste, biodiversiteit, klimaatadaptatie en een schone, hele en veilige leefomgeving voor onze inwoners.

De doelstelling van de gemeentelijke deelname in DAR NV is het bevorderen van met name een schone woon- en leefomgeving door het inzamelen en verwijderen van huishoudelijk afval. Met het aangaan van een jaarlijkse dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de afvalinzameling en de uitvoering hiervan door DAR NV voldoen we aan de zorgplicht op gebied van afvalinzameling. Door de deelname is het mogelijk om, ten opzichte van een externe partij, een betere regie te voeren op de inzameling van afval. Daardoor kunnen we de continuïteit en kwaliteit van afvalinzameling borgen.

Ontwikkelingen 2027

In januari 2027 wordt het afgeronde traject financiële contouren uitgevoerd. Gestart wordt met de nieuwe werkwijze, en met een aangepaste Dienstverleningsovereenkomst (DVO).

In 2027 start Dar ook met inzamelen van oud papier en het beheer van de milieustraten bij de nieuw toegetreden gemeente Gennep. Op termijn zal Dar ook de inzameling van de overige stromen gaan verzorgen.

Vitens

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt
Het doel van Vitens is de uitoefening van een publiek (drink-)waterbedrijf in de ruimste zin van het woord. Dat houdt onder meer in: winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en verder het verrichten van alles dat met de publieke watervoorziening verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.

Algemene doelstelling
Betrokkenen/ Bestuurlijk belang
De aandeelhouders hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Een Raad van Commissarissen houdt toezicht. De gemeente Druten heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering. Daarin wordt gestemd over nieuwe tariefvoorstellen en wordt het jaarverslag vastgesteld. Druten heeft 16.023 aandelen.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)
Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van de overheid en voor het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector.
Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Algemene doelstelling
Betrokkenen/ Bestuurlijk belang
De gemeente Druten heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de NV BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang.

Financieel belang
De gemeente heeft met 9.477 aandelen een financieel belang (nominale waarde € 23.692). Elk jaar keert de BNG een dividend uit.

Gelders Genootschap (welstand)
Visie, Algemene doelstelling en toelichting openbaar belang dat gediend wordt
Gelders Genootschap is een vereniging van 55 ledengemeenten. Namens de vereniging voert het bureau van het Gelders Genootschap de dagelijkse werkzaamheden uit. Vanaf de start in 1919 is de verenigingsgedachte altijd een katalysator geweest voor het gemeenschappelijk streven naar omgevingskwaliteit. Gemeenten onderschrijven als lid van de vereniging allemaal hetzelfde doel: het in standhouden en bevorderen van de schoonheid van stad en land. Bij deze ideële doelstelling past ook een non-profit opzet. Via de jaarlijkse Algemene ledenvergadering (ALV) hebben de leden zeggenschap over de koers en financieel beleid van het Gelders Genootschap. 126 De ALV beslist ook over de samenstelling van het dagelijks bestuur. Dit bestaat in totaal uit 6 personen: wethouders en burgemeesters van de aangesloten ledengemeenten en verder een bestuurlijk voorzitter.

Stichting Economic Board

Visie en toelichting openbaar belang dat gediend wordt

The Economic Board is een triplehelix-samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven in de regio Arnhem – Nijmegen, met Wageningen. Als innovatiemotor stimuleren en verbinden wij bedrijvigheid en innovaties in de topsectoren Food, Health en Energy en de cross-overs daartussen. Veertien gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen leveren een bijdrage aan de Stichting van € 1,11 per inwoner in 2027 . Deze bijdrage wordt via de Groene Metropoolregio aan de Stichting te gaan verstrekken. De Groene Metropool factureert deze bijdrage door aan de deelnemende gemeenten.

Algemene doelstelling

Doel van de gemeente is het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de crossovers daartussen om daarmee de economische slagkracht van de stad én de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten.

Ontwikkelingen 2027

In 2027 ligt de focus van de triple-helix samenwerking (ondernemers, kennisinstellingen en overheden) binnen The Economic Board op het realiseren van de ambities uit het strategisch plan 2026-2030. De inzet richt zich op vijf centrale opgaven, die bijdragen aan de verdere versteking van het innovatiepotentieel van de regio en het bevorderen van de brede welvaart:

1. Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken: TEB focust op de sterke regionale clusters Energy, Health, High Tech (met name semicon). Deze sectoren dragen bij aan maatschappelijke transities en brede welvaart. Thema's als duurzaamheid, digitalisering, duurzaamheid en arbeidsmarkt krijgen extra aandacht.
2. Financiering van mkb, startups en scale-ups: Het mkb, inclusief startups en scale-ups, is essentieel voor innovatie. TEB wil het mkb beter verbinden met het regionale triple-helix netwerk en gerichter ondersteunen bij financiering, talentontwikkeling en groei.
3. Arbeidsmarkt in balans: De vraag naar personeel blijft hoog, vooral in de genoemde clusters. TEB voert het Human Capital Akkoord uit, met focus op een leven lang ontwikkelen, het aantrekken en behouden van talent, en het benutten van onbenut arbeidspotentieel.
4. De triple-helix als hulpmonitor voor brede welvaart: Innovaties worden ingezet voor maatschappelijke impact. Naast de economische agenda werkt TEB aan sociale groei, waarbij investeringen van provincie, GMR en gemeenten strategisch worden ingezet voor brede welvaart.
5. Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen: TEB wil haar regierol versterken, de lobby professionaliseren en een internationale strategie ontwikkelen. Met publiek-private instrumenten zoals de Schaalsprong en het Lifeport Partnerfonds wordt ingezet op versnelling van innovatie en het behoud van talent. het Lifeport Partnerfonds is een privaat investeringsfonds van 204 miljoen euro over tien jaar dat de Schaalsprong en de Regionale Investeringsagenda (RIA) ondersteunt.

Financiën Verbonden partijen

X €1.000

Verbonden partij	Begroot resultaat	Bijdrage Druten	Eigen vermogen 31-12-2026	Eigen vermogen 31-12-2027	Vreemd vermogen 31-12-2026	Vreemd vermogen 31-12-2027
GGD	0	1.326	2.220	1.900	27.815	27.651
MGR Werkbedrijf	0	4.657	700	365	31.787	31.562
IBO	0	73	0	0	210	210
VRGZ	-1.548	1.732	7.809	5.863	77.550	98.371
BSR	0	380	116	68	11.651	11.484
GR Omgevingsdienst Groene Metropool	0	810	2.598	2.598	9.499	9.391
MARN	-65	-29	6.843	6.282	1.518	1.389
Werkorganisatie Druten Wijchen	0	19.375	1.169	760	8.844	9.160
BVO DRAN	0	912	0	0	12.000	13.000
Groene Metropool	258	202	100	100	6.354	6.354

Grondbeleid

Beleid

De gemeente Druten heeft geen vastgestelde Nota Grondbeleid. Basis is dat het grondbeleid zowel in juridisch als in financieel opzicht instrumenteel van aard is en volgend is ten aanzien van de doelstellingen die de gemeente heeft gesteld. Zodoende is het grondbeleid situationeel, passief/faciliterend (bijvoorbeeld Portier waar we anterieur contracteren) tot actief (bijvoorbeeld Woningbouw Deest – Zuid, waar we zelf gronden verwerven). Maar gelet op de expertise in combinatie met de economische situatie, past het de gemeente meer om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen derde partijen te faciliteren.

In 2025 is gestart met het opstellen van een Nota Grondbeleid. Daarmee wordt meer richting en duidelijkheid gegeven aan de algemene koers van het grondbeleid, hoewel deze altijd volgend is ten aanzien van ambities en beleidsdoelstellingen van de gemeente. Eind 2026 of begin 2027 zal een geactualiseerde nota grondbeleid worden vastgesteld.

Begin 2024 is de Beleidsnotitie kostenverhaal Druten vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Hierbij wordt de plankostenscan als basis gehanteerd voor kostenverhaal. Daarmee wordt het kostenverhaal bij anterieure overeenkomsten op een eenduidige manier toegepast. Het kostenverhaal zal in 2026 geactualiseerd worden vastgesteld.

Begin 2019 heeft de gemeenteraad de Nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld. Deze nota gaat over het kostenverhaal bij de aanleg van bovenwijkse openbare voorzieningen ten behoeve van bouwplannen. De nota geeft inzicht in de aan te leggen bovenwijkse voorzieningen en de bijdragen die bij bouwplannen worden gevraagd.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zal deze nota nog moeten worden geactualiseerd. Dit zal in 2026 worden opgepakt.

Voor grondbeleid gelden voorts de algemene financiële kaders die volgen uit het Besluit begroting en verantwoording (BBV), maar ook uit de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en Europese wetgeving ten aanzien van staatssteun. Deze algemene kaders zijn spelregels waaraan de gemeente zich altijd dient te houden.

Portier

Op 12 september 2023 is een anterieure overeenkomst gesloten tussen de ontwikkelaar en de gemeente voor de realisatie van het project, bestaande uit de bouw van 159 woningen en een parkeerhuis met 200 parkeerplaatsen. Aansluitend is op 28 september 2023 het bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is inmiddels onherroepelijk, evenals de omgevingsvergunningen voor de woningen en het parkeerhuis.

Het complex met 44 sociale huurappartementen is in juni 2025 opgeleverd. In mei 2025 is gestart met de bouw van de twee appartementengebouwen langs de Van Heemstraweg: 33 middeldure huurappartementen in een gebouw van 6 lagen en 40 koopappartementen in een gebouw van 10 lagen met een half verdiepte parkeerkelder met 43 parkeerplaatsen. Het zeslaagse gebouw is in juni 2026 bouwkundig opgeleverd en het tienlaagse gebouw wordt in december 2026 opgeleverd. De bouw van de 42 grondgebonden woningen is in april 2026 gestart met een voorziene oplevering vóór 1 juli 2027. De bouw van het parkeerhuis is in september 2025 gestart. In mei 2026 is dit gebouw opgeleverd.

Voor dit project heeft de gemeenteraad een voorbereidingskrediet van € 375.000,- beschikbaar gesteld. Hier staan opbrengsten uit grondverkoop aan en een exploitatiebijdrage van de

ontwikkelaar tegenover. Dit is vastgelegd in de gesloten anterieure overeenkomst. Omdat het een particuliere ontwikkeling betreft is er voor dit project geen grondexploitatie vastgesteld. Eind 2023 heeft de Minister van BZK een startbouwimpuls subsidie van € 1,2 miljoen toegekend aan het project. Dit bedrag is doorgesluisd naar de ontwikkelaar in de vorm van restitutie van de betaalde exploitatiebijdrage en een korting op de overeengekomen grondprijs. De businesscase van de ontwikkelaar was namelijk € 1,2 miljoen negatief, dus met deze subsidie kon de realisatie van het project op korte termijn starten. Het project sluit voor de gemeente naar verwachting minimaal budgettair neutraal.

Woningbouw Deest-Zuid

Op 16 november 2023 heeft de gemeenteraad het Masterplan samen met de Grondexploitatie Deest- Zuid unaniem vastgesteld. Het uiteindelijke doel van het Masterplan is om een aantrekkelijk woongebied te ontwerpen voor 355 woningen dat past bij en aansluit op de omgeving. Op basis van het Masterplan en de beschreven uitgangspunten ten aanzien van kosten en opbrengsten, is sprake van een sluitende grondexploitatie. Met het vaststellen van de grondexploitatie “Woningbouw Deest-Zuid” zijn de financiële kaders gesteld die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van de locatie. Per 28 juni 2024 is een toekenningsbeschikking WBI verleend door het ministerie BZK van € 2,48 miljoen aan de gemeente ten behoeve van dit project.

Op 12 september 2024 is het bestemmingsplan met bijbehorend exploitatieplan door de gemeenteraad vastgesteld. Hiertegen is beroep bij de RvS ingesteld. Uiteindelijk is op 25 augustus 2025 een uitspraak van de RvS ontvangen en is er sprake van een onherroepelijk bestemmingplan voor het woningbouwproject Deest-Zuid.

Op 21 oktober 2025 heeft het college de Tender met planselectie en verkooptraject vastgesteld voor de woningbouw Fase 1 (107 woningen). Vervolgens is de Tender gepubliceerd. Verwachting is eind 2026 de tender af te ronden met een winnaar/ontwikkelaar.

Op dit moment wordt gewerkt aan de voorbereidingen voor het Bouwrijp maken van fase 1. Volgens planning wordt met het plangebied van fase 1 eind 2026 gestart met bouwrijp gemaken en is de verwachting dat aansluitend de bouw van fase 1 medio 2027 kan starten.

Daarnaast wordt op dit moment het Waterhuishoudkundigplan en het Inrichtingsplan opgesteld en verder uitgewerkt voor het gehele plangebied Deest-Zuid.

In fase 2 zijn nog niet alle benodigde gronden door de gemeente aangekocht. Door de gemeente is met de eigenaren van de te onteigenen percelen in de afgelopen jaren overleg gevoerd, zijn biedingen uitgebracht en zijn redelijke pogingen ondernomen de gronden minnelijk te verwerven. Het is niet aannemelijk dat binnen afzienbare termijn alsnog overeenstemming kan worden bereikt over minnelijke verwerving en/of de bestemmingen in de vorm die de gemeente voor ogen staat kunnen worden gerealiseerd. Daarom ziet de gemeente zich genoodzaakt om tot onteigening over te gaan. Op 16 december 2025 heeft het college ingestemd met de onteigeningsprocedure. De gemeenteraad heeft op 12 maart 2026 de onteigeningsbeschikking vastgesteld. Vervolgens is de onteigeningsbeschikking bekrachtigd door de Rechtbank Arnhem. De belanghebbende hebben hiertegen bedenkingen ingediend. Op 19 november 2026 vindt de zitting plaats en vervolgens de uitspraak.

Financiële aspecten:
Van het verwachte grondexploitatieresultaat (eindwaarde) Deest-Zuid van circa € 3.9 miljoen zal circa € 1.7 miljoen worden aangewend om de toegerekende kosten aan de bestaande stad (bovenplanse infrastructuur en dotatie reserve Stadsuitleg) af te dekken.

Deze grondexploitatie is op 1 juli 2026 opnieuw doorgerekend. Hierbij is rekening gehouden met een hogere kostenstijging, veroorzaakt door de oorlog tussen de VS en Iran. De verwachting is dat de eerder gehanteerde kostenstijging van 3% moet worden verhoogd naar ca. 9%. De gevolgen hiervan nemen we mee bij de vaststelling van de grondexploitatie per 31-12-2026. (Jaarrekening 2026)

Voorzieningen

In 2024 is de laatste verliesgevende voorziening (Westerhout Zuid) vrijgevallen, er staat geen saldo meer op de balans.

Voor de onderbouwing van de geraamde kosten en opbrengsten wordt verwezen naar de MPG.

De reserve grondbedrijf bedraagt per 1 januari 2026 circa € 1.392 miljoen.

Grondprijzen

De tarieven grondprijzen 2026 zijn in december 2025 vastgesteld door de gemeenteraad en er volgt nog een grondprijzenherziening per 1 januari 2027.

Financiën

Uitgangspunten

Rekentechnische uitgangspunten

Op 21 mei heeft de gemeenteraad de financieel technische uitgangspunten vastgesteld, die als basis dienen voor deze begroting.

De volgende algemene uitgangspunten gelden voor de programmabegroting 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030:

- De programmabegroting moet voldoen aan wettelijke vereisten. De programmabegroting 2027 moet voldoen aan de algemene bepalingen zoals deze zijn opgenomen in het burgerlijk wetboek, en de meer specifiekere bepalingen zoals vermeld in het besluit begroting en verantwoording en de gemeentewet.
- De gemeenteraad moet op basis van de begroting gefundeerde besluiten kunnen nemen. Daarnaast is het van belang dat het college op basis van de Programmabegroting duidelijk wordt geautoriseerd tot het doen van uitgaven. Niet alleen moet duidelijk zijn hoeveel het college uit mag geven, ook moet duidelijk zijn welke maatschappelijke effecten de gemeenteraad nastreeft. Tot slot is de Programmabegroting van belang voor derden. De provincie toetst de begroting en de burgers kunnen in de begroting zien hoe de gemeente omgaat met de beschikbare middelen.
- De Programmabegroting 2027-2030 wordt opgesteld op basis van bestaand beleid. Dit wil zeggen dat de Programmabegroting 2026 inclusief de besluiten genomen tot en met de Perspectiefnota 2026 als startpunt dient voor de Programmabegroting 2027. Verder wordt binnen het bestaande beleid rekening gehouden met financiële ontwikkelingen die veroorzaakt worden door autonome groei (areaaluitbreiding), o.a. mutaties in de voorzieningen bijstand, WMO en leerlingenvervoer.

De raad dient te weten op welke basis de prognoses van de begroting berusten en dient de bijbehorende rekentechnische (financiële) uitgangspunten te bekrachtigen. De meest relevante rekentechnische factoren zijn de te ramen loon- en prijsstijging, inflatiecorrectie, rente en de mutaties van het aantal inwoners, woningen en uitkeringsgerechtigden.

Financieel-technische uitgangspunten opstellen programmabegroting 2027-2030
Vanuit de rijksoverheid en macro-economisch gezien zijn er ontwikkelingen die van belang zijn voor de begroting en het meerjarenperspectief. Deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds, zijn een gegeven. De effecten van de septembercirculaire zijn verwerkt in de begroting 2027.

a. Bestaand beleid
Bestaand beleid is dat structurele ramingen worden doorgezet en aangepast aan autonome ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld areaaluitbreidingen of contractueel afgesproken indexeringen. Aan deze autonome ontwikkelingen liggen dus geen beleidswijzigingen ten grondslag.

De bepaling van de nominale ontwikkelingen, in het bijzonder de verwachte loon- en prijsstijging, wordt gebaseerd op gegevens zoals die zijn opgenomen in de meicirculaire 2026.

Voor de samenstellingen van de ramingen 2027 en volgende jaren wordt voorgesteld de volgende uitgangspunten te hanteren.

b. Loonstijging
In de gemeentelijke bijdrage aan de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) is de loonwaarde van de ingebrachte formatie verwerkt. Bij de samenstelling van de begroting 2027 wordt uitgegaan van

de voor 2027 geraamde personele lasten van de WDW. In de gemeentelijke begroting wordt gerekend met de loonstijging zoals deze bekend is bij de samenstelling van de begroting 2027 van de WDW. Daarbij wordt voor het jaar 2027 rekening gehouden met een indexering van 5,1%.

c. Prijsstijging
Voor het saldo van prijsgevoelige uitgaven minus prijsgevoelige inkomsten, niet zijnde belastingen/heffingen/rechten, wordt prijscompensatie toegepast. De compensatie is gebaseerd op de prijsmutatie bruto binnenlands product (bbp) uit de meicirculaire 2026. De gemeente Druten hanteert bij de doorrekening voor de begroting 2026 vooralsnog een prijscompensatie van de hierin genoemde 2,5% voor jaarschijf 2027. De verhoging van de index wordt dan meegenomen in de berekening van de algemene uitkering(opbrengstenkant). Dit effect van de verhoogde index aan de kostenkant wordt verwerkt via de conceptbegroting 2027-2030. Omdat in de septembercirculaire de index is verhoogd naar 3,0, hebben we hier een stelpost voor opgenomen.

d. Loon- en prijsaanpassing gesubsidieerde instellingen/ gemeenschappelijke regelingen
Voorgesteld wordt om voor subsidies dezelfde prijsstijging te hanteren als onder punt c. (2,5%). Voor de subsidies aan de welzijnsorganisaties Stichting MeerVoormekaar, MEE, Sterker Sociaal Werk, WijkGGZ, Ixta Noa, RIBW en Pro-Persona Connect is vanaf 2025 aangesloten bij de regionale indexatie zoals het ROB (Regionaal Ondersteunings Bureau) deze in het derde kwartaal 2026 vaststelt voor 2027 voor alle regionaal gecontacteerde zorgaanbieders. Deze index is verwerkt in de begroting 2027-2030.

Voor de gemeenschappelijke regelingen zijn de financiële begrotingsrichtlijnen 2027 regio Nijmegen vastgesteld. De Portefeuillehouders Financiën uit de regio hebben besloten om: “De GR-en rekening te laten houden met een indexering van de gemeentelijke bijdragen voor de begroting 2027, zoals in de samenvatting van de BRN opgenomen percentages”.

Deze percentages zijn als volgt:

- GGD: 4,91%
- VRGZ: 1,05%
- ODRN: 4,13%
- MGR: 4,15%
- MARN: 4,15%

Op basis van de ingediende conceptbegrotingen 2027 van de diverse GR-en hebben we de financiële gevolgen verwerkt via de perspectiefnota 2026.

e. Inflatiecorrectie
In de bestaande methodiek worden belastingen/heffingen en rechten waardevast gehouden. We baseren ons hierbij op hetzelfde indexcijfer als voor de prijsstijging, zijnde 2,5%. Hierbij gaan we ook uit van het percentage zoals is genoemd in de meicirculaire 2026. We stellen voor om met dit indexcijfer uit de meicirculaire 2026 te rekenen voor het begrotingsjaar 2027. Voor de onroerendezaakbelasting (OZB) houden we, naast de jaarlijkse inflatiecorrectie, rekening met een geleidelijke OZB-verhoging tot en met 2027 naar het niveau van het gemiddelde in de regio.

f. Rente
Voor af te sluiten langlopende leningen wordt voor 2027 gerekend met een rentepercentage van 3,00%. Voor investeringen wordt voor 2027 het berekende omslagpercentage van 1,5% toegepast. Op basis van een doorrekening kan dit percentage ook de komende jaren worden gehanteerd. Op dit moment is het gewogen gemiddelde rentepercentage op onze langlopende leningenportefeuille 1,2%. Gezien onze huidige lopende leningenportefeuille is het verantwoord om het

rente-omslagpercentage van 1,5% eveneens in de begroting 2027-2030 te hanteren. Voor de rente op kortlopende leningen, m.n. kasgeld, wordt voorgesteld om voor de komende jaren een percentage te hanteren van 2,25%.

g. Netto-toename aantal woningen met woonfunctie
In 2025 is het aantal woningen met woonfunctie per saldo toegenomen met 97 (2024 was +261; 2023 was +568). De prognose voor 2025 was een toename van 130. We prognosticeren voor 2027 en verder een netto-toename van woningen met woonfunctie van gemiddeld 100 per jaar. Dit sluit aan bij de woningbouwafspraken conform Woondeal 2.0.

h. Aantal inwoners
Het (voorlopig) aantal inwoners per 1 januari 2026 bedraagt 20.015 (1 januari 2025:19.748). Dit betekent een bevolkingstoename van 267 inwoners. Gelet op de toename van het aantal woningen conform Woondeal 2.0 en de gemiddelde bevolkingsgroei van de afgelopen jaren wordt voorgesteld de jaarlijkse groei van het aantal inwoners hierop af te stemmen. Dit betekent een toename van 150 per jaar op het aantal inwoners.

i. Aantal uitkeringsgerechtigden
Tabel uitkeringsgerechtigden

Aantal uitkeringsgerechtigden	31-12-2025 werkelijk	31-12-26 prognose	31-12-27 prognose	31-12-28 prognose	31-12-29 prognose	31-12-30 prognose
Participatiewet	266	267	274	278	280	280
IOAW	10	7	6	4	2	2
IOAZ	0	0	0	0	0	0
Totaal	276	274	280	282	282	282

Meerjarenraming

In de Perspectiefnota 2026 is aan de raad een beeld geschetst van het meerjarenperspectief. Op grond van dat perspectief is deze begroting verder opgesteld. In de volgende tabellen worden de mutaties vanaf de begroting 2026, naar de Perspectiefnota, tot de Programmabegroting 2027-2030 weergegeven.

Hierbij maken we onderscheid in het structurele perspectief en het incidentele perspectief.

Ontwikkeling meerjarig Perspectief structureel

x € 1.000

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Begroting 2026	130	-649	-1.690	-1.750
Perspectiefnota 2026	98	-19	-501	-171
Startpositie begroting 2027	**228**	**-668**	**-2.191**	**-1.921**
Bestaand beleid				
Gemeentefonds sept.circ. 2026 vrij besteedbaar	210	236	365	395
Bijstelling OZB o.b.v. Munitax rapportage juli 2026	134	161	170	187
Kapitaallasten	134	321	121	-422
Vrijval stelpost IHP	0	0	750	750
Effect kostenverdeelstaat tarieven en leges	16	-52	-67	-166
Rente (paragraaf 6 financiering)	38	35	35	35
Indexaties overig	-13	-109	-99	-386
Overige mutaties bestaand beleid	-235	-390	-370	-198
Zero based budgeting ZBB	126	129	133	137
Totaal Bestaand beleid	**410**	**331**	**1.038**	**332**
Nieuw beleid				
Nieuw beleid coalitieakkoord	-53	0	0	0
Stelpost coalitieakkoord	53	0	0	0
Nieuw Beleid	-318	-264	-46	-31
Totaal Nieuw beleid	**-318**	**-264**	**-46**	**-31**
Totaal structureel saldo	**320**	**-601**	**-1.199**	**-1.620**

Saldo incidentele begroting

x € 1.000

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Bestaand beleid				
Saldo Perspectiefnota 2026	-172	-20	0	0
Programmabegroting bestaand beleid	43	50	50	50
Totaal Bestaand beleid	**-129**	**30**	**50**	**50**
Nieuw beleid				
Programmabegroting nieuw beleid	-153	102	0	0
Totaal nieuw beleid	**-153**	**102**	**0**	**0**
Totaal incidenteel saldo	**-282**	**132**	**50**	**50**

Totaal begrotingsresultaat

x € 1.000

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Structureel	**320**	**-601**	**-1.199**	**-1.620**
Begroting 2026	130	-649	-1.690	-1.750
Perspectiefnota 2026	98	-19	-501	-171
Gemeentefonds sept.circ. 2026 vrij besteedbaar	210	236	365	395
Bijstelling OZB o.b.v. Munitax rapportage juli 2026	134	161	170	187
Kapitaallasten	134	321	121	-422
Vrijval stelpost IHP	0	0	750	750
Effect kostenverdeelstaat tarieven en leges	16	-52	-67	-166
Rente (paragraaf 6 financiering)	38	35	35	35
Indexaties overig	-13	-109	-99	-386
Overige mutaties bestaand beleid	-235	-390	-370	-198
Zero based budgeting ZBB	126	129	133	137
Nieuw beleid coalitieakkoord	-53	0	0	0
Stelpost coalitieakkoord	53	0	0	0
Nieuw Beleid	-318	-264	-46	-31
Incidenteel	**-282**	**132**	**50**	**50**
Saldo Perspectiefnota 2026	-172	-20	0	0
Programmabegroting bestaand beleid	43	50	50	50
Programmabegroting nieuw beleid	-153	102	0	0
Totaal begrotingsresultaat	**38**	**-469**	**-1.149**	**-1.570**

Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Druten te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De provincie heeft het “Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader” vastgesteld, waarin de regels staan beschreven om in aanmerking te komen voor repressief toezicht. Te weten:

• De begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar ten minste de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor de begroting inclusief nieuw beleid. Dit neemt de provincie mee in de beoordeling. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2030) tot stand zal worden gebracht.

• De jaarrekening en begroting worden op tijd ingezonden. De jaarrekening vóór 15 juli en de begroting vóór 15 november.

• Er kan geen sprake zijn van opschuivend perspectief. Bij de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht, beoordeelt de provincie of er sprake is van een opschuivend perspectief. Daarmee wordt bedoeld, dat het niet is toegestaan om ieder jaar opnieuw een (meerjaren)begroting aan te bieden, waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf in evenwicht is. Is er in uw (meerjaren)begroting alleen evenwicht in de laatste jaarschijf (2030) van de meerjarenraming? Dan beoordeelt de provincie of er sprake is van opschuivend sluitend meerjarenperspectief. Dit is het geval als ook bij de begroting 2026 alleen de laatste jaarschijf (2029) structureel en reëel in evenwicht was. Als dat zo is, dan moeten bij de begroting 2026 minimaal de laatste twee jaarschijven structureel en reëel in evenwicht zijn (2029 en 2030).

We voldoen aan bovenstaande toets van de provincie.

In de begroting zijn verder ook geen bezuinigingsstelposten opgenomen.

Overzicht baten en lasten

In onderstaand overzicht presenteren we per programma de totale baten en lasten, inclusief mutaties met de reserves.
Overzicht baten en lasten (x € 1.000)

Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatie	**2.612**	**1.256**	**1.288**	**1.280**	**1.676**
Baten	**-76.907**	**-79.619**	**-80.121**	**-80.908**	**-77.386**
0 Bestuur en ondersteuning	-51.154	-53.928	-53.294	-53.737	-55.568
1 Veiligheid	-3	-3	-3	-3	-3
2 Verkeer en vervoer	-159	-279	-286	-296	-302
3 Economie	-42	-42	-43	-39	-39
4 Onderwijs	-379	-356	-356	-356	-356
5 Sport, cultuur en recreatie	-1.345	-1.282	-1.332	-1.385	-1.434
6 Sociaal domein	-12.615	-13.700	-14.302	-14.429	-9.277
7 Volksgezondheid en milieu	-5.518	-5.497	-6.082	-6.299	-6.058
8 Wonen en bouwen	-5.692	-4.533	-4.423	-4.364	-4.348
Lasten	**79.519**	**80.876**	**81.409**	**82.188**	**79.061**
0 Bestuur en ondersteuning	13.681	13.843	13.788	14.208	14.656
1 Veiligheid	2.227	2.627	2.825	2.948	3.075
2 Verkeer en vervoer	3.798	3.574	3.591	3.789	3.919
3 Economie	595	479	424	438	452
4 Onderwijs	2.529	2.462	2.512	2.663	3.304
5 Sport, cultuur en recreatie	6.900	6.955	6.819	6.396	6.573
6 Sociaal domein	37.602	38.570	39.132	39.034	34.474
7 Volksgezondheid en milieu	7.136	7.146	7.044	7.327	7.166
8 Wonen en bouwen	5.050	5.221	5.275	5.384	5.443
Reserve	**-1.568**	**-1.294**	**-818**	**-131**	**-105**
Dotaties	**1.508**	**221**	**215**	**90**	**90**
0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	-287	0	0	0	0
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	28	28	29	30	30
5 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	0
6 Sociaal domein	0	0	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0
8 Wonen en bouwen	1.767	193	186	60	60
Onttrekkingen	**-3.076**	**-1.515**	**-1.034**	**-221**	**-195**
0 Bestuur en ondersteuning	-1.869	-413	-144	-18	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	-42	-304	-92	-92	-92
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	-40	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	-466	-404	-574	-87	-87
6 Sociaal domein	-643	-324	-208	-8	0
7 Volksgezondheid en milieu	-16	-16	-16	-16	-16
8 Wonen en bouwen	0	-55	0	0	0
Totaal begroot	**1.044**	**-38**	**469**	**1.149**	**1.570**

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht presenteren we de per programma de baten en lasten, alsmede de mutaties met reserves, voor zover dit **incidentele** posten betreft. De gemeente hanteert het principe 'structureel, tenzij...'. Dat betekent dat we alle baten en lasten onder het structurele perspectief laten vallen, tenzij duidelijk aantoonbaar is dat baten of lasten een incidenteel karakter hebben.

Baten en lasten incidenteel (x € 1.000)

Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatie	**1.405**	**1.090**	**173**	**11**	**3**
Baten	**-1.747**	**-7.215**	**-7.446**	**-7.514**	**-1.836**
0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	0	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	0
6 Sociaal domein	-37	-6.826	-7.012	-7.158	-1.836
7 Volksgezondheid en milieu	-118	-256	-308	-356	0
8 Wonen en bouwen	-1.592	-133	-126	0	0
Lasten	**3.152**	**8.305**	**7.619**	**7.525**	**1.840**
0 Bestuur en ondersteuning	1.102	474	20	0	0
1 Veiligheid	13	14	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	407	235	0	0	0
3 Economie	83	5	0	0	0
4 Onderwijs	0	20	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	595	256	200	3	3
6 Sociaal domein	573	6.914	7.071	7.166	1.836
7 Volksgezondheid en milieu	19	256	308	356	0
8 Wonen en bouwen	360	133	20	0	0
Reserve	**-195**	**-808**	**-305**	**-61**	**-53**
Dotaties	**1.305**	**133**	**126**	**0**	**0**
0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	-287	0	0	0	0
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	0	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	0
6 Sociaal domein	0	0	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0
8 Wonen en bouwen	1.592	133	126	0	0
Onttrekkingen	**-1.500**	**-941**	**-431**	**-61**	**-53**
0 Bestuur en ondersteuning	-882	-289	-20	0	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	0	-285	-50	-50	-50
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	0	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	-291	-35	-200	-3	-3
6 Sociaal domein	-328	-277	-161	-8	0

7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0
8 Wonen en bouwen	0	-55	0	0	0
Totaal begroot incidenteel	**1.210**	**282**	**-132**	**-50**	**-50**

Overzicht structurele baten en lasten

In onderstaand overzicht presenteren we de per programma de baten en lasten, alsmede de mutaties met reserves, voor zover dit **structurele** posten betreft. De gemeente hanteert het principe 'structureel, tenzij...'. Dat betekent dat we vrijwel alle baten en lasten onder het structurele perspectief laten vallen, tenzij duidelijk aantoonbaar is dat baten of lasten een incidenteel karakter hebben, dat niet meer dan drie jaar op rij zich voordoet.

Baten en lasten structureel (x €1.000)

Programma	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatie	**1.208**	**166**	**1.115**	**1.269**	**1.672**
Baten	**-75.160**	**-72.405**	**-72.675**	**-73.394**	**-75.549**
0 Bestuur en ondersteuning	-51.154	-53.928	-53.294	-53.737	-55.568
1 Veiligheid	-3	-3	-3	-3	-3
2 Verkeer en vervoer	-159	-279	-286	-296	-302
3 Economie	-42	-42	-43	-39	-39
4 Onderwijs	-379	-356	-356	-356	-356
5 Sport, cultuur en recreatie	-1.345	-1.282	-1.332	-1.385	-1.434
6 Sociaal domein	-12.578	-6.874	-7.290	-7.271	-7.440
7 Volksgezondheid en milieu	-5.400	-5.241	-5.774	-5.943	-6.058
8 Wonen en bouwen	-4.100	-4.400	-4.297	-4.364	-4.348
Lasten	**76.368**	**72.571**	**73.791**	**74.663**	**77.222**
0 Bestuur en ondersteuning	12.579	13.369	13.768	14.208	14.656
1 Veiligheid	2.214	2.613	2.825	2.948	3.075
2 Verkeer en vervoer	3.391	3.339	3.591	3.789	3.919
3 Economie	512	474	424	438	452
4 Onderwijs	2.529	2.442	2.512	2.663	3.304
5 Sport, cultuur en recreatie	6.305	6.699	6.619	6.393	6.569
6 Sociaal domein	37.029	31.656	32.061	31.868	32.638
7 Volksgezondheid en milieu	7.118	6.890	6.737	6.971	7.166
8 Wonen en bouwen	4.690	5.088	5.255	5.384	5.443
Reserve	**-1.373**	**-486**	**-514**	**-70**	**-52**
Dotaties	**203**	**88**	**89**	**90**	**90**
0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	28	28	29	30	30
5 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	0
6 Sociaal domein	0	0	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0
8 Wonen en bouwen	175	60	60	60	60
Onttrekkingen	**-1.575**	**-575**	**-603**	**-160**	**-142**
0 Bestuur en ondersteuning	-987	-124	-124	-18	0
1 Veiligheid	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	-42	-19	-42	-42	-42
3 Economie	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	-40	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	-175	-369	-373	-84	-84
6 Sociaal domein	-315	-48	-48	0	0

7 Volksgezondheid en milieu	-16	-16	-16	-16	-16
8 Wonen en bouwen	0	0	0	0	0
Totaal begroot structureel	**-165**	**-320**	**601**	**1.199**	**1.620**

Totaaloverzicht taakveldraming

In onderstaande tabel presenteren we de voorgeschreven taakvelden van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

x € 1.000

Taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	**-79.982**	**-81.135**	**-81.155**	**-81.129**	**-77.581**
0.1 Bestuur	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	-3.076	-1.515	-1.034	-221	-195
0.2 Burgerzaken	-462	-480	-455	-467	-478
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-19	-20	-20	-21	-21
0.4 Overhead	-445	-455	-468	-479	-490
0.5 Treasury	-240	-256	-229	-204	-180
0.61 OZB woningen	-3.999	-4.356	-4.541	-4.716	-4.900
0.62 OZB niet-woningen	-1.837	-2.115	-2.177	-2.231	-2.289
0.64 Belastingen overig	-254	-261	-268	-274	-280
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-43.897	-45.984	-45.136	-45.346	-46.928
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
0.9 Vennootsschapsbelasting	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	-3	-3	-3	-3	-3
2.1 Verkeer en vervoer	-159	-262	-269	-280	-286
2.2 Parkeren	0	-17	-17	-17	-17
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-15	-16	-16	-17	-17
3.4 Economische promotie	-26	-27	-27	-23	-23
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-26	-3	-3	-3	-3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-353	-353	-353	-353	-353
5.1 Sportbeleid en activering	-112	-1	-2	-2	-2
5.2 Sportaccommodaties	-769	-805	-844	-884	-925
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0	0
5.4 Musea	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	-2	-2	-2	-3	-3
5.6 Media	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-463	-473	-485	-497	-505
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-6.129	-7.191	-7.410	-7.558	-2.238
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-251	-126	-193	-10	-10
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	0

6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	-6.016	-6.166	-6.321	-6.479	-6.641
6.4 WSW en beschut werk	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	-37	-31	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	0	0	0	0
6711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-182	-186	-192	-197	-202
6712 Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0
6713 Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0
6714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0
6751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	-186	-186	-186
6752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0	0
6753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0	0
6761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0
6762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	0	0
6763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0
6791 PGB WMO	0	0	0	0	0
6792 PGB Jeugd	0	0	0	0	0
6811 Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0
6812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0
6821 Jeugdbescherming	0	0	0	0	0
6822 Jeugdreclassering	0	0	0	0	0
6.91 Co□rdinatie en beleid WMO	0	0	0	0	0
6.92 Co□rdinatie en beleid Jeugd	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	-194	-256	-308	-356	0
7.2 Riolering	-2.426	-2.507	-2.569	-2.672	-2.717
7.3 Afval	-2.474	-2.542	-2.609	-2.671	-2.738
7.4 Milieubeheer	-391	-159	-562	-565	-568
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-32	-33	-34	-35	-35
8.1 Ruimte en leefomgeving	-375	-171	-173	-176	-178
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	-3.203	-3.060	-3.154	-3.201	-3.164
8.3 Wonen en bouwen	-2.115	-1.302	-1.096	-988	-1.005
Lasten	**81.027**	**81.097**	**81.624**	**82.278**	**79.151**
0.1 Bestuur	2.115	2.263	2.179	2.235	2.317
0.10 Mutaties reserves	1.508	221	215	90	90
0.2 Burgerzaken	886	927	821	913	945
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	447	465	482	501	520
0.4 Overhead	8.594	9.305	9.429	9.670	9.975
0.5 Treasury	-73	4	4	4	4
0.61 OZB woningen	1.658	495	437	449	459
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	16	16	17	17	17
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0

0.8 Overige baten en lasten	34	363	413	413	413
0.9 Vennootschapsbelasting	5	6	6	6	6
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.535	1.795	1.988	2.083	2.180
1.2 Openbare orde en veiligheid	692	832	837	865	894
2.1 Verkeer en vervoer	3.798	3.507	3.525	3.722	3.853
2.2 Parkeren	0	67	67	67	67
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	389	278	282	292	302
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12	24	25	26	27
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	28	24	25	26	27
3.4 Economische promotie	166	153	92	95	96
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.278	1.210	1.204	1.292	1.871
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.251	1.252	1.308	1.371	1.432
5.1 Sportbeleid en activering	627	837	797	205	208
5.2 Sportaccommodaties	1.926	1.951	1.981	2.038	2.092
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	678	669	627	638	650
5.4 Musea	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	197	116	117	118	120
5.6 Media	466	470	360	371	382
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.007	2.912	2.937	3.028	3.122
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.426	9.082	9.318	9.430	4.152
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	565	584	528	626	460
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	333	375	377	393	410
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	208	386	568	650	676
6.3 Inkomensregelingen	8.436	8.724	9.036	9.329	9.602
6.4 WSW en beschut werk	1.873	1.593	1.451	1.297	1.192
6.5 Arbeidsparticipatie	1.472	1.629	1.683	1.789	1.911
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.574	1.703	1.777	1.855	1.938
6711 Huishoudelijke hulp (WMO)	3.448	3.683	3.903	3.228	3.433
6712 Begeleiding (WMO)	1.820	1.848	1.802	1.718	1.747
6713 Dagbesteding (WMO)	902	935	962	988	1.015
6714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	114	84	86	90	94
6751 Jeugdhulp ambulant lokaal	1.014	790	425	385	395
6752 Jeugdhulp ambulant regionaal	4.126	4.291	4.275	4.235	4.344
6753 Jeugdhulp ambulant landelijk	607	225	231	237	244
6761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	11	19	20	21	21
6762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.322	1.173	1.207	1.238	1.271
6763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	23	23	24	25	26
6791 PGB WMO	159	168	172	177	182
6792 PGB Jeugd	146	154	158	163	168

6811 Beschermd wonen (WMO)	37	34	34	36	37
6812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	30	26	27	28	29
6821 Jeugdbescherming	480	507	517	533	551
6822 Jeugdreclassering	59	67	69	71	73
6.91 Coördinatie en beleid WMO	4	10	10	10	11
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	415	457	469	481	494
7.1 Volksgezondheid	1.278	1.409	1.503	1.596	1.288
7.2 Riolering	1.845	1.909	1.951	2.032	2.064
7.3 Afval	1.975	1.979	2.029	2.079	2.131
7.4 Milieubeheer	1.983	1.794	1.505	1.562	1.623
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	54	56	57	59	61
8.1 Ruimte en leefomgeving	824	892	877	915	954
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	2.722	3.100	3.195	3.243	3.218
8.3 Wonen en bouwen	1.504	1.229	1.203	1.226	1.271
	1.044	**-38**	**469**	**1.149**	**1.570**

Geprognosticeerde balans

In onderstaande tabel presenteren we de balans vanaf de laatst vastgestelde jaarrekening, met een meerjarige prognose.

x € 1.000

Balanspost	Realisatie 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Activa	**86.575**	**107.048**	**108.089**	**121.637**	**149.750**	**148.087**
Vaste activa	**71.484**	**89.397**	**92.436**	**103.367**	**134.117**	**134.596**
Immateriele vaste activa	1.061	1.049	1.037	1.025	1.013	1.001
Materiele vaste activa	61.201	79.513	82.774	93.929	124.905	125.545
Financiele vaste activa	9.222	8.835	8.625	8.413	8.199	8.050
Vlottende activa	**15.091**	**17.651**	**15.653**	**18.270**	**15.633**	**13.491**
Voorraden	1.452	4.012	2.014	4.631	1.994	-148
Debiteuren en overige kortlopende vorderingen	8.376	8.376	8.376	8.376	8.376	8.376
Rekening courant Rijk	304	304	304	304	304	304
Liquide middelen	506	506	506	506	506	506
Overlopende activa	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453	4.453
Passiva	**86.575**	**107.048**	**108.089**	**121.638**	**149.750**	**148.087**
Eigen vermogen	**29.416**	**27.010**	**25.754**	**24.467**	**23.186**	**21.511**
Algemene reserves	15.635	17.175	16.131	16.169	15.699	14.550
Bestemde reserves	10.483	10.879	9.585	8.767	8.636	8.531
Gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	3.298	-1.044	38	-469	-1.149	-1.570
Vlottende passiva	**16.642**	**35.572**	**34.384**	**41.319**	**39.548**	**39.178**
Kortlopende schulden	2.487	2.487	2.487	2.487	2.487	2.487
Overlopende passiva	14.155	33.085	31.897	38.832	37.061	36.691
Vreemd vermogen	**40.517**	**44.466**	**47.951**	**55.852**	**87.016**	**87.398**
Voorzieningen	7.350	8.233	8.457	5.203	5.391	5.133
Geldleningen o/g	33.167	36.233	39.494	50.649	81.625	82.265

Indicatoren

In onderstaande tabel hebben we de verplichte indicatoren opgenomen die de BBV voorschrijft. De verplichte indicatoren zijn vooral bedoeld om onderlinge vergelijkbaarheid met andere gemeenten te bevorderen. Wij sturen als gemeente voor een groot deel niet specifiek op deze indicatoren. We presenteren hier de meest recente waardes.

Op Waarstaatjegemeente.nl zijn de actuele waarden terug te vinden.

Naam Indicator	Eenheid	Waarde Druten
Overhead	% van totale lasten	12
Verwijzing Halt	Aantal per 1.000 jongeren	4
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,8
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	3.0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	0,8
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,3
Functiemengingen (verhouding tussen banen en woningen)	% verhoudingen tussen banen en woningen	48,1
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 65 jaar	158,4
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	8,3
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	17
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers VO en MBO	1,9
Niet sporters	% Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet	46,0
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar	645,5
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	4
Neto Participatiegraad	% van de werkzame beroepsbevolking	75,3
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	182,3
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 1.000 inwoners	103,5
Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdhulp	% het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	15,9
Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming	% Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen	0,6
Jongeren (12 tot 23 jaar) met jeugdreclassering	% Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar)	0,3
Cliënten met een	Aantal per 10.000 inwoners	920

Naam Indicator	Eenheid	Waarde Druten
maatwerkarrangement Wmo		
Omvang huishoudelijk restafval	kg/inwoners	58
Hernieuwbare elektriciteit	% Het aandeel zelf opgewekte energie ten opzichte van het totale energiegebruik	53,5
Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	423
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	27,2
Demografische druk	% Het percentage van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar	72,58
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	1.051
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	1.141

EMU saldo

x € 1.000

Omschrijving	2026	2027	2028
	Conform Perspectiefnota 2026	Volgens begroting 2027	Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1 Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. intrekking uit reserves	-2.612	-692	-1.226
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	18.312	3.261	11.155
3 Mutatie voorzieningen	883	224	-3.254
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	-1.998	2.717
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekening EMU-saldo (=1-2+3-4-5)	**-20.041**	**-1.731**	**-18.252**

Algemene uitkering

Algemene uitkering, uitwerking septembercirculaire 2026

In deze septembercirculaire wordt een actueel beeld geschetst van de financiële kaders, gebaseerd op de Miljoenennota 2027 van het Rijk. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. In de septembercirculaire zijn met name mutaties als gevolg van wijzigingen in de rijksuitgaven verwerkt. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De doorrekening van de septembercirculaire laat voor alle jaren een voordeel zien ten opzichte van de meicirculaire 2026, zoals uit onderstaande tabel valt op te maken.

	Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
A	Septembercirculaire 2026	44.243	45.984	45.136	45.346	46.928
B	Meicirculaire 2026	43.897	45.426	44.657	44.810	46.362
C	**Verschil**	**+346**	**+558**	**+479**	**+536**	**+566**
D	**Taakmutaties**	**-98**	**-348**	**-243**	**-171**	**-171**
1	Wet versterking regie volkshuisvesting	-68	-62	-62	-62	-62
2	Uitvoeringskosten inburgering	-25				
3	Openbare bibliotheken		-105			
4	Inkomsten Noodopvang		-72	-72		
5	Landelijke aanpak adreskwaliteit	-5				
6	IBO problematische schulden		-16	-16	-16	-16
7	DU veerkracht en wendbaarheid	N.v.t.				
8	Indexering stelpost	N.v.t.	-93	-93	-93	-93
E	**Resultaat na taakmutaties**	**+248**	**+210**	**+236**	**+365**	**+395**

Belangrijkste onderwerpen septembercirculaire 2026
Volume- en prijs accres
In deze septembercirculaire 2026 is een nieuwe raming voor het volumeaccres 2027 en verdere jaren opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) door het Centraal Planbureau. Het volume accres van het gemeentefonds is vanaf 2024 gekoppeld aan het 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp (t-9 t/m t-2), waardoor het gemeentefonds minder schommelt. In totaal zijn de volumebijstellingen marginaal.

Verder is het loon– en prijs accres aangepast aan de nieuwe macro economische cijfers. Voor de jaren 2027 en verder is de raming voor de prijs bbp bijgesteld. Voor 2027 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld met 0,6%. Voor de overige jaren zijn er geen bijstellingen ten opzichte van de meicirculaire 2026.

Afrekening ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds 2026
Het BTW-compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2026 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,7 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname.

Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2026 € 191 miljoen. Dit levert voor Druten een incidenteel voordeel van ca. € 175.000 op in 2026.

Taakmutaties
D1) Wet Versterking regie volkshuisvesting
Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Vastgesteld is dat deze werkzaamheden financiële gevolgen hebben voor gemeenten (en provincies) in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. In deze circulaire worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld. Het gaat om een jaarlijkse bijdrage voor Druten van € 59.600.

Naar aanleiding van de inzichten over de opgave op het gebied van wonen met zorg moeten gemeenten eveneens hun Wmo-beleidsplan bijstellen om aan te geven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorgdragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Hiervoor is in 2026 voor Druten een bijdrage van € € 8.900 beschikbaar en vanaf 2027 structureel € 2.400. We labelen de beschikbaar gestelde budgetten (€ 68.000 in 2026 en € 62.000 voor 2027 en verder) vooralsnog op een stelpost in afwachting van nadere invulling van de Wet.

D2) Uitvoeringskosten inburgering
In het bestuurlijk overleg van 25 juni jl. is tussen de minister voor Werk en Participatie en de VNG overeenstemming bereikt over een tegemoetkoming op de uitvoeringskosten inburgering. Uit het onderzoek naar de betaalbaarheid van de Wet inburgering 2021 voor gemeenten, blijkt dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten. Dit tekort is grotendeels terug te voeren op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. Om gemeenten hierin tegemoet te komen, stelt het ministerie van SZW in totaal € 93 miljoen beschikbaar voor de jaren 2026, 2027 en 2028. De middelen zijn erop gericht om te zorgen dat gemeenten hun wettelijke taken kunnen blijven uitvoeren. In de septembercirculaire 2026 is voor het jaar 2026 € 31 miljoen beschikbaar gesteld. Voor Druten is de bijdrage voor 2026 € 25.000 en we stellen voor dit bedrag toe te voegen aan grootboeknummer Opvang statushouders.

In het voorjaar 2027 worden waarschijnlijk de middelen voor de jaren 2027 en 2028 beschikbaar gesteld.

D3) Openbare bibliotheken
Vanaf 2025 hebben gemeenten een wettelijke zorgplicht voor de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage ontvangen via het gemeentefonds. In de periode tussen specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen gemeenten een decentralisatie-uitkering om zich op de zorgplicht te kunnen voorbereiden. Druten heeft hiervoor in 2025 en 2026 100K ontvangen. Via deze septembercirculaire ontvangen gemeenten een bijdrage voor 2027. Druten ontvangst in 2027 € 105.000 en we labelen dit bedrag op grootboeknummer openbare bibliotheken.

D4) Inkomsten noodopvang
Via de algemene uitkering ontvangen we voor de Noodopvang Asiel een vergoeding. Dit omdat het inwoneraantal tijdelijk met 100 is toegenomen en de mensen ingeschreven staan in de BRP per peildatum 1-1-2025 en verder. Het bedrag wat Druten hiervoor in 2027 en 2028 via het gemeentefonds (extra) ontvangt bedraagt ca. € 72.000. We stellen voor dit bedrag te labelen op grootboeknummer Asiel. Overigens is het bedrag voor 2026 reeds via de septembercirculaire 2025 gelabeld.

D5) Landelijke aanpak adreskwaliteit
In 2023 is de wetswijziging van de Wet basisregistratie personen (Wbrp) in werking getreden. Een deeltaak hierbij is het uitvoeren van adrescontroles. Doel van de “Landelijke Aanpak Adreskwaliteit” is op basis van ontvangen signalen geselecteerde huisbezoeken af te leggen om te controleren of geselecteerde adressen en bewoners in overeenstemming zijn met het BRP. Deze adrescontroles zijn ondergebracht bij de sociaal rechercheurs van het Instituut Bijzonder Onderzoek. Druten ontvangt hiervoor in 2026 € 5.000 en we labelen dit bedrag op grootboeknummer P-wet ter dekking van de formatieve kosten hiervoor.

D6) Aanpak problematische schulden
Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden aan te pakken. Voor 2026 zijn de middelen eerder al overgemaakt naar het gemeentefonds. Via deze septembercirculaire

ontvangt Druten hiervoor vanaf 2027 € 16.000 en we voegen dit bedrag toe aan het budget schuldhulpverlening.

D7) Veerkracht en weerbaarheid
In totaal ontvangen 25 gemeenten een bijdrage voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het bevorderen van sociale stabiliteit en samenhang van de Nederlandse samenleving. Het ministerie van SZW ondersteunt deze gemeenten in hun lokale aanpak op maatschappelijke spanningen en fenomenen die de sociale stabiliteit en samenhang onder druk kunnen zetten, waaronder o.a. burgerschap. Druten ontvangt hiervoor in 2026 € 25.640 en we labelen dit bedrag niet, maar voegen dit toe aan de beschikbare middelen ter gedeeltelijke dekking van de Tijdelijke projectleider maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht waarover is besloten via de afgelopen perspectiefnota 2026.

D8) Aanpassing prijsindex
Via de septembercirculaire 2026 is de prijsindex voor 2027 aangepast t.o.v. de meicirculaire 2026. De index voor 2027 is verhoogd van 2,5% naar 3,1%. De verhoging van de index is meegenomen in de berekening van de algemene uitkering (opbrengstenkant). Het effect van de verhoogde index aan de kostenkant verwerken nu ook in onze begroting via een stelpost. Als we in 2027 de prijs indexatie verhogen van 2,5% naar 3,1% levert dit in onze exploitatie een nadeel op van ca. € 93.000. We ramen deze voorlopig op een stelpost.

Bijlagen

Investeringslijst (Bijlage 1)

Nr	Omschrijving	Bedrag	Raadsbesluit benodigd
1	IBOR2027 Wegen	€ 1.503.506	Nee
2	IBOR2027 Kunstwerken	€ 69.591	Nee
3	IBOR2027 Meubilair	€ 231.099	Nee
4	Rioleringen 2027 schijf AFS 15 jaar	€ 60.000	Nee
5	Rioleringen 2027 afkoppelschijf verbetermaatregelen	€ 100.000	Nee
6	Actieve grondpolitiek	€ 500.000	Nee
7	Sportzaal de Kubus IHP2026	€ 3.588.000	Ja

Mutaties bestaand beleid (Bijlage 2)

Mutaties bestaand beleid

x € 1.000

Nr	Onderwerp	Toelichting	2027	2028	2029	2030
1	Bestuursvergoedingen	De vergoedingen voor college, raad en bestuursondersteuning zijn herijkt. Met de uitbreiding van het aantal wethouders, stijgen de bestuurskosten, naast indexatie.	-104	-104	-104	-104
2	Bibliotheekwerk	De bibliotheek is een belangrijke basisvoorziening. De kosten van het basispakket, de centrale huisvestingskosten en het Programma Participatie & Zelfredzaamheid nemen toe. Dit komt door stijging inwonersaantal en indexeringen.	-10	-12	-14	-16
3	WMO begeleiding	Uit de realisatiecijfers en de prognose voor 2026 blijkt dat de kosten voor begeleiding hoger uitvallen dan eerder geraamd. Om de kostenontwikkeling te beheersen wordt gestuurd op een grotere inzet van praktische begeleiding, waar dit passend en doelmatig is. Hiermee beogen we een verschuiving van ondersteuning naar een minder kostbaar product. Ondanks deze maatregel blijft een structurele budgetverhoging noodzakelijk om aan de huidige en verwachte ondersteuningsvraag te kunnen voldoen.	-25	-26	-26	-27
4	Subsidie peuterspeelzaal	Bij het kritisch bekijken van de budgetten is geconstateerd dat er al enkele jaren te ruim begroot wordt op de peuterspeelzalen.	23	23	23	23

Nr	Onderwerp	Toelichting	2027	2028	2029	2030
5	Inzet combinatiefunctionarissen vanaf 2027	Per 1 januari 2027 gaat de nieuwe Brede Regeling Combinatiefuncties in. Vanwege gewijzigde regelgeving is het niet langer mogelijk dat het onderwijs cofinanciering levert. Hierdoor is Actief Maas en Waal per 1 augustus gestopt. Door het wegvallen van de cofinanciering en het stoppen van Actief Maas en Waal vullen de we de Brede Regeling Combinaties vanaf 2027 anders in met functies die goed aansluiten op de behoefte, onze ambities en beleid (waaronder het collegeprogramma) en om de continuïteit te borgen. In een informatienota "inzet combinatiefunctionarissen vanaf 2027" is opgenomen om welke functies het gaat. Door het wegvallen van de cofinanciering van het onderwijs ontstaat er tevens een groot financieel gat. In de begroting vragen we het maximale aan wat aan cofinanciering nodig is, waarbij we nu uitgaan van de dekking die zeker is. We verwachten nog dekking vanuit cofinanciering en andere rijksmiddelen. Wanneer deze dekking definitief is, verwerken we dat in de Perspectiefnota 2027. We ramen nu de uitzetting voor de jaren 2027 en 2028 in afwachting van de definitief te ontvangen rijksmiddelen.	-168	-168	0	0
6	Portier	Op 20 mei 2026 is het Parkeerhuis Druten opgeleverd en in gebruik genomen. Vanaf dat moment is structureel beheer en onderhoud noodzakelijk om de veiligheid, functionaliteit en continuïteit van de parkeervoorziening te waarborgen.	-64	-64	-64	-64
7	Portier	Binnen het MJOP wordt jaarlijks een budget van EUR 50.000 beschikbaar gesteld voor Portier. Hiervan wordt naar verwachting EUR 36.242 benut. Het resterende budget van EUR 13.758 biedt ruimte binnen de exploitatie voor dekking van de beheerkosten.	14	14	14	14
8	Geen verkiezingen in 2028	In 2028 staan geen verkiezingen gepland. Het hiervoor opgenomen budget kan daarom volledig vrijvallen.	0	61	0	0
9	Verlaging meerjarige inkomsten bouwleges	De inkomsten uit bouwleges zijn geactualiseerd, o.a. o.b.v. de vastgestelde rekentechnische uitgangspunten en de nieuwe inzichten uit de woningbouwmonitor. Dit leidt tot lagere opbrengsten uit bouwleges. Het structurele negatieve financiële effect wordt met name vanaf 2028 zichtbaar.	122	-102	-110	-118

Nr	Onderwerp	Toelichting	2027	2028	2029	2030
10	Pensioenen en wachtgeld wethouders	We stellen voor de wachtgeldverplichtingen een voorziening in en passen de bedragen in de begroting aan op de overdracht van pensioenen wethouders naar het ABP.	89	32	32	30
11	Regiomiddelen beschermd wonen	De regiomiddelen voor beschermd wonen zijn relatief volatiel en kunnen gedurende het jaar fluctueren. Ten tijde van de prognose rond de Perspectiefnota waren de volledige cijfers nog niet beschikbaar. Daarom is destijds al een bijstelling doorgevoerd op basis van de toenmalige verwachtingen. Met de huidige correctie zijn de meest recente inzichten verwerkt en sluiten de geraamde bedragen vooralsnog meerjarig aan bij de verwachte ontwikkeling.	-109	-39	-116	68
12	Overige bijstellingen bestaand beleid	Overige budgettaire bijstellingen op bestaand beleid, waarbij de afzonderlijke posten kleiner zijn dan EUR 10k.	-3	-5	-4	-3
	Totaal		**-235**	**-390**	**-370**	**-198**

Nieuw beleid structureel (Bijlage 3)

Nieuw beleid coalitieakkoord (x € 1.000)

Nr	Onderwerp	Toelichting	Investering	2027	2028	2029	2030
	Stelpost coalitieakkoord	In de Perspectiefnota hebben we een stelpost opgenomen voor nieuw beleid uit het coalitieakkoord	0	300	300	300	300
1	Vergroeningsaanpak Druten	Aanpak wordt mogelijk via de volgende acties gedaan: Digitale opname boomkroonbedekking//Fysieke opname boomkroonvolume en groeiplaats//Maatregelen aanplanten//Maatregelen groeiplaatsverbetering. De afweging moet nog worden gemaakt hoeveel hieraan besteed gaat worden. Dit zijn kosten geschat voor het onderzoek, de kosten voor de maatregelen zijn hierin nog niet opgenomen.	0	-43	0	0	0
2	Druten Zuid Vooruit	We starten met een samenhangend opknapplan voor Druten-Zuid. Samen met inwoners en Woonwaarts werken we aan een wijk die groener, toegankelijker, klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Daarbij hebben we aandacht voor de openbare ruimte, ontmoeting, verduurzaming en woonkwaliteit. In deze bestuursperiode willen we zichtbare resultaten en duidelijkheid bieden over de verdere planning. We zetten de opbrengsten uit de realisatiestimulans (subsidie) in om deze resultaten mogelijk te maken. We starten daarnaast een lobby om te kijken of er subsidies beschikbaar zijn bij medeoverheden als de provincie en het Rijk. Hiervoor zoeken we de samenwerking op met het bestuur van de GMR.	0	-35	0	0	0
3	Aanpak Oranjebuurt	We gaan aan de slag met een samenhangende aanpak voor de Oranjebuurt. Ook hier werken we samen met inwoners en Woonwaarts aan een wijk die groener, toegankelijker, klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Met aandacht voor de	0	-20	0	0	0

Nr	Onderwerp	Toelichting	Investering	2027	2028	2029	2030
		openbare ruimte, ontmoeting, verduurzaming en woonkwaliteit. In deze bestuursperiode willen we zichtbare resultaten en duidelijkheid bieden over de verdere planning. We zetten de opbrengsten uit de realisatiestimulans (subsidie) in om deze resultaten mogelijk te maken. Ook hiervoor gaan we aan de slag met een lobby voor beschikbare subsidies.					
4	Inzet reserve woonfonds	Voor het maken van de plannen rondom Druten Zuid Vooruit en Aanpak Oranjebuurt zetten we de bij de jaarrekening 2025 gevormde reserve Woonfonds in.	0	55	0	0	0
5	Vrijwilligerswerk	Voor de uitvoering van dit coalitieakkoord is budget nodig voor het organiseren van een vrijwilligersconferentie en de opvolging daarvan. De middelen worden ingezet voor voorbereiding, bijeenkomst, analyse van de opbrengst en het vertalen daarvan naar vernieuwd beleid voor vrijwilligers, verenigingen en buurtactiviteiten.	0	-10	0	0	0
	Restant stelpost coalitieakkoord		**0**	**248**	**300**	**300**	**300**

Nieuw beleid structureel (x € 1.000)

Nr	Onderwerp	Toelichting	Investering	2027	2028	2029	2030
1	Hervormingsagenda	Bestedingsplan Sociaal Team 2027-2030. De Hervormingsagenda Jeugd vraagt gemeenten om vanaf 2028 te werken met stevige lokale teams die voldoen aan nieuwe landelijke eisen. Dit vraagt de komende jaren om investeringen in het Sociaal Team. Hier nemen we het saldo op van structurele meerkosten versus het terugverdieneffect op de zorginkoop. In het incidenteel perspectief nemen we frictiekosten, projectleiding en de dekking voor het tekort op de eerste twee jaar uit de reserve sociaal domein op.	0	-165	-102	109	123
2	Activiteitenbudget buurtsportcoaches	Vanaf 2027 zetten we vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties meerdere buurtsport- en cultuurcoaches en verenigingsondersteuners in. Deze functionarissen organiseren activiteiten, zetten communicatiemiddelen in of hebben materialen nodig. Met een activiteitenbudget beschikken de functionarissen over budget die zij hiervoor in kunnen zetten.	0	-7	-7	0	0
3	Veiligheidsbeleid en preventie	De incidentele middelen uit het coalitieprogramma, voor de aanpak vandalisme, middelengebruik en het versterken van de openbare orde en veiligheid, zijn inmiddels vervallen. Hierdoor ontstaat vanaf 2027 een structureel tekort binnen het budget Openbare Orde en Veiligheid. Zonder aanvullende financiering kunnen de huidige werkzaamheden niet langer op hetzelfde niveau worden uitgevoerd. Daarom wordt voorgesteld om structureel EUR 30.000 beschikbaar te stellen.	0	-30	-30	-30	-30
4	Uitbreiding formatie bestuursadviseur en medewerker kabinetszaken, representatie en evenementen	Sinds begin 2024 heeft gemeente Druten een bestuursadviseur voor 13 uur per week (schaal 10). Deze medewerker combineerde deze taken met de functie medewerker kabinetszaken, representatie en evenementen voor 24 uur per week (schaal 8). Deze combinatie is in de praktijk niet meer haalbaar omdat er een steeds zwaarder beroep op de ondersteuning wordt gedaan. Dit heeft te maken met de	0	-60	-60	-60	-60

Nr	Onderwerp	Toelichting	Investering	2027	2028	2029	2030
		complexiteit en uitbreiding van het werk en de uitbreiding met een wethouder per medio 2026. Dit betekent ook een uitbreiding in advisering en ondersteuning. Om beide functies goed te kunnen invullen, vragen we om een uitbreiding van beide functies.					
5	Vervangen riolering Piet Verslootstraat	De riolering in de Piet Verslootstraat is aan vervanging toe. Het riool is aangelegd in 1962. Deze leidingen zijn recent geïnspecteerd. Uit de inspecties blijkt dat op diverse plekken in de riolering schades aanwezig zijn die op korte termijn aangepakt moeten worden. De werkzaamheden aan het riool worden integraal uitgevoerd met de werkzaamheden aan de verhardingen. De totale investering bedraagt EUR 155.000, waarvan EUR 90.000 al voorzien is.	65	0	-2	-2	-2
6	Vervangen riolering Piet Verslootstraat	Kosten worden gedekt uit de rioolheffing	0	0	2	2	2
7	Startup	De samenwerking met Stichting StartUp Nijmegen voor de ondersteuning van startende ondernemers en zzp'ers is recent positief geëvalueerd. Omdat de samenwerking aantoonbaar bijdraagt aan de ondersteuning van ondernemers in de eerste vijf jaar van hun onderneming, wordt voorgesteld deze voort te zetten.	0	-5	-5	-5	-5
8	Voortzetting MUP's	In 2025 is subsidie verleend aan het Armoedefonds om deze voorziening in stand te houden. Gezien de afname en de ervaring van de intermediairs is de behoefte aan deze producten groot. Voorstel is om de subsidie voor deze voorziening te continueren.	0	-8	-8	-8	-8
9	Voortzetting praktijkonderzoek Uit de Armoede	In de opstartfase zijn de onkosten gefinancierd uit restanten. De eerste bevindingen laten zien dat dit onderzoek belangrijke informatie oplevert voor beleidsontwikkeling. Voorstel is om een budget van EUR 4.000 vrij te maken voor diverse onkosten zoals de inhuur van Humanitas en ervaringsdeskundigheid. We verwachten het onderzoek in 2028 af te ronden.	0	-4	-4	-4	-4

Nr	Onderwerp	Toelichting	Investering	2027	2028	2029	2030
10	Samenwerking met Stichting Anders	Stichting ANDERS benadert ondernemers in de commerciële sector om een stukje van hun producenten/diensten/talenten beschikbaar te maken voor mensen in de samenleving die dat heel hard nodig hebben. Deze dienstverlening past in de beweging van geven en doorgeven. Deze voorziening ontbreekt in Druten en is een welkome aanvulling op ons huidige armoedebeleid waarvoor we in 2027 een nieuw beleidsplan gaan opmaken.	0	-5	-5	-5	-5
11	Platform armoede	Sinds de oprichting in 2024 is dit Platform zeer succesvol gebleken. Nagenoeg alle maatschappelijke partners zijn elke bijeenkomst vertegenwoordigd. We constateren dat we elkaar sneller kunnen vinden en door kennisdeling en kennisvergaring inwoners beter kunnen helpen. Om dit te kunnen blijven organiseren is het voorstel om hier jaarlijks EUR 1.000 voor vrij te maken.	0	-1	-1	-1	-1
12	Beleidsplan Armoede en geldzorgen	In 2027 loopt het huidige armoedebeleidsplan af. De coalitie heeft aangegeven op een gelijke voet door te willen gaan. Met ruimte voor verbeteringen. Enkele van deze verbeteringen zijn hierboven opgenomen. Middels een beslisnota wordt in 2027 aan het college en de raad een voorstel voorgelegd met daarbij de financiële consequenties.	0	0	0	0	0
13	SUN	De samenwerking met SUN loopt zeer goed. Er is grote behoefte gebleken aan deze vorm van hulp. De subsidie is bij de oprichting voor 3 jaar verstrekt. Gezien de resultaten, waaronder de impact voor financieel kwetsbare inwoners met een urgente hupvraag, en inspanningen van de stichting is het advies om de subsidie structureel te maken.	0	-8	-17	-17	-17
14	Lobby & Public Affairs	De gemeente Druten zet in op verschillende lobby dossiers. Zoals de herverdeling van het gemeentefonds en de N322. Het budget verloopt na 2026. Daarom wordt er een structureel werkbudget gevraagd.	0	-25	-25	-25	-25
	Totaal nieuw beleid		**65**	**-318**	**-264**	**-46**	**-31**

Mutaties incidenteel perspectief (Bijlage 4)

Mutaties incidenteel perspectief (x € 1.000)

Nr	Onderwerp	Toelichting	2027	2028	2029	2030
		Bestaand beleid	**43**	**50**	**50**	**50**
1	Gedeeltelijke dekking Subsidies Victoria'25 en AAC Olympia	Victoria'25 en AAC Olympia ontvangen een jaarlijkse onderhoudsbijdrage voor hun natuurgrastrainingsvelden. Met de ombouw van deze velden vervalt hiermee ook deze bijdrage. Het bedrag dat voor de jaren 2027-2034 geraamd staat voor deze velden, kan als dekking worden gebruik voor de subsidies.	32	0	0	0
2	Schadevergoedingen vastgoed	Eens per zes jaar dienen alle panden van de gemeente getaxeerd te worden om niet onderverzekerd te raken. De laatste keer was in 2022.	0	-20	0	0
3	Inzet reserve assurantie	De reserve assurantie laat voldoende ruimte zien om de taxatie te kunnen dekken. De laatste jaren onttrekken we minder dan de structurele dotatie.	0	20	0	0
4	Extra onderhoud asfalt	Meerdere wegen zijn onder het vastgestelde kwaliteitsniveau gezakt. Via de egalisatiereserve wegen willen we deze wegen weer terug op het vastgestelde niveau brengen.	-235	0	0	0
5	Extra onderhoud asfalt	Dekking onderhoud asfalt uit de egaliserende reserve.	235	0	0	0
6	Portier	Jaarlijks wordt EUR 50.000 onttrokken aan de reserve Beheer en onderhoud Portier ter dekking van de exploitatiekosten. Deze reserve is gevormd uit een eenmalige bijdrage van Van de Klok ter hoogte van EUR 500.000.	50	50	50	50
7	Dubbele verkiezing 2027	In 2027 vinden gelijktijdig de provinciale- en waterschapsverkiezingen plaats. Op basis van de kosten van de dubbele verkiezingen in 2023 wordt rekening gehouden met circa EUR 90.000 aan kosten. Via de septembercirculaire wordt hiervoor EUR 1 per kiesgerechtigde ontvangen. Daarnaast wordt vanaf 2027 centraal tellen ingevoerd, waarvoor EUR 9.000 extra budget nodig is.	-39	0	0	0

	Nieuw beleid		**-153**	**102**	**0**	**0**
8	Zorg en Veiligheid	In het Uitvoeringsplan Tweestromenland dat hoort bij het Integraal Veiligheidsplan, is afgesproken om zorg en veiligheid beter met elkaar te verbinden. Om dit te bereiken wordt de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) ingevoerd. AVE is een ordening voor casus- en procesregie. In de praktijk bleek dat de invoering meer tijd en inzet vraagt dan vooraf was ingeschat. Daarom zal een belangrijk deel van de werkzaamheden pas in 2027 worden uitgevoerd. Hiervoor zijn aanvullend financiële middelen nodig.	-14	0	0	0
9	Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) Lokaal	Landelijke uitkering om de ambities en doelen uit het AZWA vorm te geven. Hier ramen we de specifieke uitkering die we van het Rijk ontvangen.	256	308	356	0
10	AZWA Lokaal	Landelijke uitkering om de ambities en doelen uit het AZWA vorm te geven. Hier ramen we het bestedingsplan 2027-2029.	-256	-308	-356	0
11	Subsidies Victoria'25 en AAC Olympia	Victoria 25 en AAC Olympia hebben beide een subsidieaanvraag gedaan voor het ombouwen van hun natuurgras trainingsveld naar een kunstgrasveld. Het beleidskader toekomst Voetbal Druten ziet toe op de investeringen in onderhoud en renovatie van voetbalvelden. De uitgangspunten van dit beleid zijn verwerkt in een interne checklist investeringen buitensport, waar ook andere verenigingen met een buitensportaccommodatie aanspraak op kunnen maken. Deze checklist is er specifiek voor investeringsverzoeken anders dan het 1-op-1 onderhouden of renoveren van een bestaand voetbalveld. Indien een vereniging een veld van natuurgras naar kunstgras om wil bouwen en hiervoor een bijdrage vanuit de gemeente vraagt, valt dit verzoek onder de interne checklist investeringen buitensport. De betreffende subsidieaanvragen zijn getoetst aan deze checklist en voldoen hieraan. Er zijn geen financiële middelen begroot voor investeringsverzoeken voor buitensportaccommodaties.	-252	0	0	0
12	Actualisatie Welstandsnota Druten	De nota uit 2009 moet dringend geactualiseerd worden. Ook is actueel beleid voor omgevingskwaliteit nodig, als vervolgstap op de Omgevingsvisie. Het resultaat is een Dorpsgids per kern, die tzt bijlagen gaan vormen van het Omgevingsplan.	-48	0	0	0

13	Hoge nood	Hoge Nood biedt bewoners en bezoekers een app waarmee ze kunnen zien welke ondernemers hun toilet open stellen voor publiek gebruik. In de afgelopen jaren is deze subsidie gedekt uit de middelen van team Economische Zaken (EZ). Dit budget was tijdelijk verruimd om uitvoering te geven aan de Economische en Toeristische visie tot 2026.In 2027 stellen we incidenteel budget beschikbaar in afwachting van de evaluatie.	-5	0	0	0
14	Hervormingsagenda	Voor de eerste twee jaar stellen we voor een projectleider aan te stellen voor de uitvoering van de hervormingsagenda. Daarnaast voorzien we frictiekosten voor het inrichtingsvraagstuk	-83	-34	0	0
15	Inzet reserve sociaal domein op de hervormingsagenda	De hervormingsagenda laat op termijn een structureel financieel voordeel zien. De eerste twee jaar is inzet uit de reserve sociaal domein benodigd om de opstartkosten af te dekken.	248	136	0	0
	Totaal incidentele mutaties		**-111**	**152**	**50**	**50**

Incidenteel perspectief totaal (Bijlage 5)

Incidenteel perspectief totaal (x € 1)

Onderwerp	Inkomsten / Uitgaven	2027	2028	2029	2030
Begroting 2026:					
Participatie	U	-101.378			
Perspectiefnota 2026					
Projectleider maatschappelijke weerbaarheid	U	-44.800			
Subsidie stichting 't Tjillhonk	U	-7.000			
STORM-aanpak	U	-21.470	-16.760		
Dekking STORM-aanpak uit reserve Sociaal Domein	I	21.470	16.760		
Realisatiestimulans	I	133.000	126.000		
Middelen Realisatiestimulans naar reserve Woonfonds	U	-133.000	-126.000		
Co-financiering Wooncoach	U	-20.000	-20.000		
Uitvoering Volkshuisvestingsprogramma	U	-10.000			
Gymnastiekvoorziening De Kubus	U	-19.500			

Onderwerp	Inkomsten / Uitgaven	2027	2028	2029	2030
DIO'30 Ombouw natuurgrasveld naar kunstgrasveld	U	-3.465	-200.105	-3.465	-3.465
Mutatie Reserve renovatie voetvalvelden	I	3.465	200.105	3.465	3.465
Participatiecoach	U	31.000			
Begroting 2027					
Gedeeltelijke dekking Subsidies Victoria'25 en AAC Olympia	I	31.584			
Schadevergoedingen vastgoed	U	0	-20.000		
Inzet reserve assurantie	I	0	20.000		
Extra onderhoud asfalt	U	-235.000			
Extra onderhoud asfalt t.l.v. reserve wegen	I	235.000			
Portier vrijval reserve	I	50.000	50.000	50.000	50.000
Dubbele verkiezing 2027	U	-39.000			
Zorg en Veiligheid	U	-13.500			
Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) Lokaal	I	255.648	307.785	355.569	
AZWA Lokaal	U	-255.648	-307.785	-355.569	
Subsidies Victoria'25 en AAC Olympia	U	-252.284			
Actualisatie Welstandsnota Druten	U	-47.500			
Hoge nood	U	-5.000			
Hervormingsagenda	U	-82.596	-33.966		
Inzet reserve sociaal domein op de hervormingsagenda	I	247.729	136.074		

Onderwerp	Inkomsten / Uitgaven	2027	2028	2029	2030
Druten Zuid Vooruit	U	-35.000			
Aanpak Oranjebuurt	U	-20.000			
Inzet reserve woonfonds	I	55.000			
Bestaand beleid met dekking					
Voorzieningenwijzer	U	-7.700	-7.700	-7.700	
Inzet reserve sociaal domein	I	7.700	7.700	7.700	
Kosten implementatie BSR	U	-67.434			
Inzet reserve implementatie BSR	I	67.434			
Pensioenen wethouders uitkering 2027	U	-221.273			
Inzet reserve bedrijfsvoering	I	221.273			
Oekraïne opvang	U	-1.153.750			
Rijksbijdrage Oekraïne opvang	I	1.153.750			
Verlenging noodopvang asiel	U	-120.000	-120.000	-40.000	
Huurinkomsten vanuit COA	I	120.000	120.000	40.000	
TOTAAL		-282.245	132.108	50.000	50.000

Verloop overzicht reserves en voorzieningen (Bijlage 6)

Overzicht reserves en voorzieningen (x €1.000)

Nr	Naam	1-1-2026	1-1-2027	Dotaties	Onttrekkingen	31-12-2027
Algemene reserve		**15.635**	**17.175**	**0**	**1.044**	**16.131**
850000	Algemene reserve	14.243	15.783	0	1.044	14.739
850001	Grondbedrijf	1.392	1.392	0	0	1.392
Bestemmingsreserves		**10.483**	**10.879**	**221**	**1.515**	**9.585**
840001	Afschrijvingsreserve Centrum Horssen	361	342	0	19	323
840002	Afschrijvingsreserve HOV Knoop	234	234	0	0	234
860001	Stadsuitleg	726	901	60	0	961
860002	Legaat van Cooth	112	72	0	0	72
860004	Onderhoud kunstwerken	30	30	0	0	30
860006	Onderhoud wegen	2.489	2.202	0	235	1.967
860007	Onderhoud straatverlichting	448	448	0	0	448
860009	Kwelbeheersingssysteem ADW	624	609	0	16	593
860010	Assurantie	136	164	28	0	192
860011	BR: Calamiteiten/ bedrijfsvoering	347	221	0	221	0
860012	Reserve Sociaal Domein	1.312	761	0	301	460
860014	Conversie aandelen Vitens	162	114	0	48	66
860018	Frictiekosten personeel zwembad	147	100	0	30	70
860019	Bestemmingsreserve dorpshuis de Lier	544	544	0	0	544
860021	Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang	213	213	0	0	213
860022	Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	520	380	0	190	190
860023	Implementatie BSR	949	67	0	67	0
860026	Renovatie Voebalvelden	1.129	1.067	0	283	784
860027	Woonfonds	0	1.967	133	55	2.045
860028	Beheer en onderhoud Portier	0	443	0	50	393

Voorzieningen		**8.023**	**8.233**	**830**	**605**	**8.457**
917001	Egalisatie vuilafvoer en verwerking **	0	0	0	0	0
917002	Egalisatie Riolering **	2.649	2.649	0	0	2.649
910003	Openbare gemeentelijke gebouwen	436	334	723	399	658
910004	Pensioenen wethouders	3.534	3.534	0	0	3.534
910005	Dubieuze debiteuren	673	757	86	0	844
910006	Gymmaterialen	137	133	13	32	114
910007	Voorziening wachtgeldverplichting	0	276	0	123	153
912001	Parkeerfonds	60	60	0	0	60
915001	Onderhoud Uivermeertjes	348	332	7	22	318
915002	Natuur en biodiversiteit	186	157	0	29	128

Boekwerk Reserves en voorzieningen

GB	OMSCHRIJVING	SALDO 1-1-2026 WERKELIJK	RAMING STORTING EN ONTTREKKING 2026 STORTING	2026 ONTTREKKING	2027 STORTING	2027 ONTTREKKING	2028 STORTING	2028 ONTTREKKING	2029 STORTING	2029 ONTTREKKING	2030 STORTING	2030 ONTTREKKING	SALDO 1-1-2027	SALDO 1-1-2028	SALDO 1-1-2029	SALDO 1-1-2030	SALDO 1-1-2031
	Reserves																
850000	Algemene reserve	14.243.231	1.540.213	0	0	1.044.000	38.000	0	0	469.000	0	1.149.000	15.783.444	14.739.444	14.777.444	14.308.444	13.159.444
850001	Grondbedrijf	1.391.802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.391.802	1.391.802	1.391.802	1.391.802	1.391.802
840001	Afschrijvingsreserve Centrum Horssen	361.000	0	19.000	0	19.000	0	19.000	0	19.000	0	19.000	342.000	323.000	304.000	285.000	266.000
840002	Afschrijvingsreserve HOV Knoop	234.000	0	0	0	0	0	23.400	0	23.400	0	23.400	234.000	234.000	210.600	187.200	163.800
860001	Stadsuitleg	726.303	175.000	0	60.000	0	60.000	0	60.000	0	60.000	0	901.303	961.303	1.021.303	1.081.303	1.141.303
860002	Legaat van Cooth	111.764	0	40.000	0	0	0	0	0	0	0	0	71.764	71.764	71.764	71.764	71.764
860004	Onderhoud kunstwerken	29.689	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29.689	29.689	29.689	29.689	29.689
860006	Onderhoud wegen	2.488.717	0	287.000	0	235.000	0	0	0	0	0	0	2.201.717	1.966.717	1.966.717	1.966.717	1.966.717
860007	Onderhoud straatverlichting	447.738	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	447.738	447.738	447.738	447.738	447.738
860009	Kwelbeheersingssysteem ADW	624.404	0	15.550	0	15.550	0	15.550	0	15.550	0	15.550	608.854	593.304	577.754	562.204	546.654
860010	Assurantie	135.858	27.659	0	28.350	0	29.059	20.000	29.784	0	30.529	0	163.517	191.867	200.926	230.710	261.239
860011	BR: Calamiteiten/ bedrijfsvoering	347.213	48.427	174.367	0	221.273	0	0	0	0	0	0	221.273	0	0	0	0
860012	Reserve Sociaal Domein	1.311.753	0	550.392	0	301.399	0	187.034	0	7.700	0	0	761.361	459.962	272.928	265.228	265.228
860014	Conversie aandelen Vitens	162.100	0	48.000	0	48.000	0	48.000	0	18.100	0	0	114.100	66.100	18.100	0	0
860018	Frictiekosten personeel zwembad	146.850	0	46.491	0	30.277	0	21.310	0	21.310	0	21.310	100.359	70.082	48.772	27.462	6.152
860019	Bestemmingsreserve dorpshuis de Lier	544.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	544.200	544.200	544.200	544.200	544.200
860021	Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang	213.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	213.000	213.000	213.000	213.000	213.000
860022	Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)	520.000	0	140.000	0	190.000	0	190.000	0	0	0	0	380.000	190.000	0	0	0
860023	Implementatie BSR	949.000	0	881.566	0	67.434	0	0	0	0	0	0	67.434	0	0	0	0
860026	Renovatie Voebalvelden	1.129.235	0	62.501	0	282.550	0	459.246	0	65.966	0	65.966	1.066.734	784.184	324.938	258.972	193.006
860027	Woonfonds	0	1.967.000	0	133.000	55.000	126.000	0	0	0	0	0	1.967.000	2.045.000	2.171.000	2.171.000	2.171.000
860028	Beheer en onderhoud Portier	0	500.000	56.616	0	50.000	0	50.000	0	50.000	0	50.000	443.384	393.384	343.384	293.384	243.384
	sub Totaal reserves	**26.117.857**	**4.258.299**	**2.321.483**	**221.350**	**2.559.483**	**253.059**	**1.033.540**	**89.784**	**690.026**	**90.529**	**1.344.226**	**28.054.673**	**25.716.540**	**24.936.059**	**24.335.817**	**23.082.120**
	Voorzieningen																
917001	Egalisatie vuilafvoer en verwerking **	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
917002	Egalisatie Riolering **	2.649.202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.649.202	2.649.202	2.649.202	2.649.202	2.649.202
910003	Openbare gemeentelijke gebouwen	436.204	663.574	766.000	722.878	399.070	740.950	378.237	759.473	557.183	778.462	1.067.080	333.778	657.586	1.020.299	1.222.589	933.971
910004	Pensioenen wethouders	3.534.120	0	0	0	0	0	3.534.120	0	0	0	0	3.534.120	3.534.120	0	0	0
910005	Dubieuze debiteuren	673.366	84.050	0	86.152	0	88.505	0	90.718	0	92.607	0	757.416	843.568	932.073	1.022.791	1.115.398
910006	Gymmaterialen	136.690	12.892	16.527	13.214	32.100	13.544	32.100	13.883	30.552	13.883	30.552	133.055	114.169	95.613	78.944	62.276
910007	Voorziening wachtgeldverplichting	0	347.981	72.233	0	122.861	0	108.471	0	44.416	0	0	275.748	152.887	44.416	0	0
912001	Parkeerfonds	60.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
915001	Onderhoud Uivermeertjes	347.613	6.152	21.479	7.475	22.016	7.475	22.566	7.475	23.131	7.475	23.709	332.285	317.744	302.653	286.997	270.764
915002	Natuur en biodiversiteit	186.162	0	29.000	0	29.000	0	29.000	0	29.000	0	29.000	157.162	128.162	99.162	70.162	41.162
	sub Totaal voorzieningen	**8.023.356**	**1.114.649**	**905.239**	**829.719**	**605.047**	**850.474**	**4.104.494**	**871.549**	**684.281**	**892.427**	**1.150.341**	**8.232.766**	**8.457.438**	**5.203.417**	**5.390.685**	**5.132.772**
	Totaal reserves en voorzieningen	**34.141.214**	**5.372.948**	**3.226.722**	**1.051.069**	**3.164.530**	**1.103.533**	**5.138.034**	**961.333**	**1.374.307**	**982.956**	**2.494.567**	**36.287.439**	**34.173.978**	**30.139.477**	**29.726.502**	**28.214.892**

AR: Algemene Reserve

Algemeen

Programma(nummer)	0
Nummer	850000
Voeding	Positief rekeningsaldo.
Besteding	Negatief rekeningsaldo en separate raadsbesluiten.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Het vormen van een financiële buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**14.243.231**	**15.783.444**	**14.739.444**	**14.777.444**	**14.308.444**	**13.159.444**

Toelichting

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening en begroting wordt aangegeven of het weerstandsvermogen voldoende is in relatie tot de risico's. Een belangrijke component in het weerstandsvermogen is de algemene reserve. Deze reserve bepaalt voor een belangrijk deel of het vermogen om de risico's op te vangen voldoende op niveau is.
Gelet op de risico's in het gemeentelijke takenpakket is het van belang dat de gemeente de komende jaren zoveel mogelijk in staat is om tegenslagen op te vangen en daadkracht te behouden via de algemene reserve.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **14.243.231**

Jaar	Omschrijving	Begroting	
		Toevoeging	Onttrekking
2026	Resultaatbestemming 2025	1.540.213	
2027	Resultaatbestemming 2026 obv Perspectiefnota 2026		1.044.000
2028	Resultaatbestemming 2027 obv Begroting 2027	38.000	
2029	Resultaatbestemming 2028 obv Begroting 2027		469.000
2030	Resultaatbestemming 2029 obv Begroting 2027		1.149.000

Grondbedrijf

Algemeen

Programma(nummer)	8
Kostenplaats	850001
Voeding	Gerealiseerde winsten uit de grondexploitatie.
Besteding	Verliezen uit de grondexploitatie en separate raadsbesluiten.
Maximale omvang	Fluctueert op basis van risicoprofiel grondexploitaties.

Doel reserve/voorziening

Buffer voor eventuele tegenvallers in de grondexploitaties.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**1.391.802**	**1.391.802**	**1.391.802**	**1.391.802**	**1.391.802**	**1.391.802**

Toelichting

De maximale hoogte van de reserve dient gekoppeld te worden aan het maximale risico dat de gemeente met de grondexploitatie loopt. De ambtelijke uren die niet rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een grondbedrijfcomplex, maar wel relatie hebben met de grondexploitatie, worden vanaf het begrotingsjaar 2023 niet meer ten laste van de reserve grondbedrijf gebracht. Uit oogpunt van de vrije beschikbaarheid van de weerstandscapaciteit voor het dekken van risico's en onvoorziene financiële tegenvallers is een jaarlijks geraamd beslag op deze reserve niet wenselijk. Op 31-12-2025 bedraagt het totale risico voor de grondexploitatie Deest Zuid € 1.370.000. Dit betekent dat de reserve voldoende groot is om de risico's te dekken.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**1.391.802**

Jaar	Omschrijving	Begroting	
		Toevoeging	Onttrekking

Afschrijvingsreserve Centrum Horssen

Algemeen

Programma(nummer)	8
Kostenplaats	840001
Voeding	Bedrag van de investering met maatschappelijk nut.
Besteding	Jaarlijkse vrijval ter dekking van een deel van de afschrijvingslasten.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Dekking van toekomstige afschrijvingslasten.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**361.000**	**342.000**	**323.000**	**304.000**	**285.000**	**266.000**

Toelichting

Jaarlijks worden de kosten voor het afschrijvingsdeel van de kapitaallasten vanuit deze reserve gedekt.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **361.000**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Dekking afschrijvingskosten		19.000
2027	Dekking afschrijvingskosten		19.000
2028	Dekking afschrijvingskosten		19.000
2029	Dekking afschrijvingskosten		19.000
2030	Dekking afschrijvingskosten		19.000

Afschrijvingsreserve HOV Knoop

Algemeen

Programma(nummer)	8
Kostenplaats	840002
Voeding	Bedrag van de investering met maatschappelijk nut.
Besteding	Jaarlijkse vrijval ter hoogte van de afschrijvingslasten
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Dekking van toekomstige afschrijvingslasten.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**234.000**	**234.000**	**234.000**	**210.600**	**187.200**	**163.800**

Toelichting

Jaarlijks worden de kosten voor het afschrijvingsdeel van de kapitaallasten vanuit deze reserve gedekt. De oplevering wordt verwacht in 2027, waardoor de eerste afschrijving in 2028 plaatsvindt.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **234.000**

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026	Dekking afschrijvingskosten		0
2027	Dekking afschrijvingskosten		0
2028	Dekking afschrijvingskosten		23.400
2029	Dekking afschrijvingskosten		23.400
2030	Dekking afschrijvingskosten		23.400

Stadsuitleg

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860001
Voeding	100% van de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen conform de gesloten exploitatieovereenkomsten
Besteding	Benoemde infrastructurele werken.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Aanleg van infrastructuur t.b.v. meerdere exploitatiegebieden.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**726.303**	**901.303**	**961.303**	**1.021.303**	**1.081.303**	**1.141.303**

Toelichting

In 2025 is de Omgevingsvisie Druten 2025-2040 vastgesteld. De Beleidsnotitie Kostenverhaal Druten en de Nota bovenwijkse voorzieningen gemeente Druten worden geactualiseerd, momenteel vindt het kostenverhaal plaats op basis van de beleidsnotitie kostenverhaal Druten 2024. Deze nota's vormen de basis voor respectievelijk het kostenverhaal en het vragen van bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **726.303**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Uit anterieure overeenkomsten	175.000	
2027	Uit anterieure overeenkomsten	60.000	
2028	Uit anterieure overeenkomsten	60.000	
2029	Uit anterieure overeenkomsten	60.000	
2030	Uit anterieure overeenkomsten	60.000	

Legaat van Cooth

Algemeen

Programma(nummer)	4
Nummer	860002
Voeding	Niet van toepassing.
Besteding	Dekking beheerskosten en programmakosten kunst- en cultuureducatie primair onderwijs.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Het reserveren van gelden met de bestemming onderwijs en verhoging van kansen, conform de legaatstelling

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**111.764**	**71.764**	**71.764**	**71.764**	**71.764**	**71.764**

Toelichting

Mr. Van Cooth heeft geld en goederen nagelaten met de stringente opdracht om bepaalde bevolkingsgroepen van adequaat onderwijs te voorzien. Naast de in deze reserve geadministreerde gelden bezit de gemeente nog gronden. Deze zijn in 2017 verkocht en de opbrengst is in deze reserve gestort. Door deze verkoop vervallen de begrote pachtopbrengsten.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**111.764**

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026	Bijdrage aan TechLokaal		40.000

Onderhoud kunstwerken

Algemeen

Programma(nummer)	5
Nummer	860004
Voeding	Het betreft een egaliserende reserve waarin geen vaste dotatie plaatsvindt
Besteding	Uitvoering van onderhoud conform Ibor-plan
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De reserve heeft als doel schommelingen in het jaarlijks onderhoud van civiele kunstwerken op te vangen. Overschotten of tekorten op het jaarlijkse budget worden afgerekend met deze reserve.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**29.689**	**29.689**	**29.689**	**29.689**	**29.689**	**29.689**

Toelichting

In de begroting ramen we geen storting of ontrekking in deze reserve, aangezien deze een egaliserende functie heeft.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **29.689**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking

Onderhoud wegen

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860006
Voeding	Het betreft een egaliserende reserve waarin geen vaste dotatie plaatsvindt
Besteding	Uitvoering van onderhoud conform Ibor-plan
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De reserve heeft als doel schommelingen in het jaarlijks onderhoud van wegen op te vangen. Overschotten of tekorten op het jaarlijkse budget worden afgerekend met deze reserve.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**2.488.717**	**2.201.717**	**1.966.717**	**1.966.717**	**1.966.717**	**1.966.717**

Toelichting

In de begroting ramen we geen stortingen of onttrekkingen aan deze reserve, aangezien deze een egaliserende functie heeft. Het saldo van de reserve wordt ingezet ter dekking van de onderhoudsopgave zoals opgenomen in de paragraaf Kapitaalgoederen. Het huidige IBOR-plan loopt tot en met 2028. De reserve en de daarmee samenhangende onttrekkingen worden meegenomen bij de opstelling van het nieuwe IBOR-plan.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **2.488.717**

Jaar	Omschrijving	Begroting	
		Toevoeging	Onttrekking
2026	Onderhoud wegen via PPN2026		287.000
2027	Onderhoud wegen		235.000

Onderhoud straatverlichting

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860007
Voeding	Het betreft een egaliserende reserve waarin geen vaste dotatie plaatsvindt
Besteding	Uitvoering van onderhoud conform Ibor-plan
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De reserve heeft als doel schommelingen in het jaarlijkse onderhoud van openbare verlichting op te vangen. Overschotten of tekorten op het jaarlijkse budget worden afgerekend met deze reserve.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**447.738**	**447.738**	**447.738**	**447.738**	**447.738**	**447.738**

Toelichting

In de begroting ramen we geen storting of ontrekking in deze reserve, aangezien deze een egaliserende functie heeft. Het saldo van de reserve wordt ingezet ter dekking van de onderhoudsopgave zoals opgenomen in de paragraaf Kapitaalgoederen. Het huidige IBOR-plan loopt tot en met 2028. De reserve en de daarmee samenhangende onttrekkingen worden meegenomen bij de opstelling van het nieuwe IBOR-plan.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **447.738**

Jaar	Omschrijving	Begroting	
		Toevoeging	Onttrekking

Kwelbeheersingssysteem ADW

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860009
Voeding	Eenmalige storting van de ontvangen afkoopsom van € 750.000 in 2016
Besteding	Uitvoering van het toekomstig beheer en onderhoud.
Maximale omvang	750000

Doel reserve/voorziening

Toekomstig beheer en onderhoud van het kwelbeheersingssysteem t.b.v. de Afferdense en Deestse Waarden

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**624.404**	**608.854**	**593.304**	**577.754**	**562.204**	**546.654**

Toelichting

In 2016 heeft de gemeente Druten een overeenkomst met Rijkswaterstaat gesloten inzake de aanleg van een kwelbeheersingssysteem ten behoeve van de uitvoering van het project Afferdense en Deestse Waarden. In deze overeenkomst is onder andere opgenomen dat de toekomstige beheerkosten, vanaf het moment van oplevering van het systeem, door en op kosten van de gemeente Druten uitgevoerd worden. Hiervoor is met Rijkswaterstaat een afkoopsom overeengekomen. Alle kosten voor het beheer van het kwelsysteem komen ten laste van deze reserve.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**624.404**

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026			15.550
2027			15.550
2028			15.550
2029			15.550
2030			15.550

Assurantie

Algemeen

Programma(nummer)	0
Nummer	860010
Voeding	Ingaande 2018 € 22.732 (geïndexeerd) per jaar
Besteding	Schade die voor rekening van de gemeente blijft.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Egaliseren van de jaarlijkse kostenpost schade die voor rekening van de gemeente blijft.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**135.858**	**163.517**	**191.867**	**200.926**	**230.710**	**261.239**

Toelichting

Per 1 januari 2021 is een nieuwe brandverzekering gemeentelijke gebouwen afgesloten met een beperkte dekking en een eigen risico van € 2.500 per gebeurtenis. Hierdoor draagt de gemeente een deel van de structurele schadelast. Om deze schadelast op te vangen is een reserve assurantiefonds ingesteld. Jaarlijks wordt een bedrag in deze reserve gestort (begroting 2026 € 27.659). De schades, die niet vallen onder de dekking van de brandverzekering, worden gedekt door onttrekkingen aan het assurantiefonds. Daarnaast wordt het fonds ingezet als buffer bij niet verzekerde of niet te verzekeren schades.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**135.858**

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026	Storting jaarschijf 2026	27.659	
2027	Storting jaarschijf 2027	28.350	
2028	Storting jaarschijf 2028	29.059	
2028	Kosten taxatie gemeentelijke panden (begr 2027 Inc)		20.000
2029	Storting jaarschijf 2029	29.784	
2030	Storting jaarschijf 2030	30.529	

BR: Calamiteiten/ bedrijfsvoering

Algemeen

Programma(nummer)	0
Nummer	860011
Voeding	Eenmalige voeding vanuit de eenmalige middelen 2025
Besteding	Reserve voor extra kosten bij overgang pensioenen ABP
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De reserve wordt met name ingezet voor de opvang bij calamiteiten in de bedrijfsvoering. In de najaarsnota van 2025 is de reserve aangevuld voor de verwachte extra kosten bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel voor de pensioenen wethouders naar het ABP.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**347.213**	**221.273**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

In de jaarrekening 2025 hebben we een reservering opgenomen voor uit te keren pensioenen 2026-2027. Vanaf 2028 gaan de pensioenen over naar het ABP.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **347.213**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Uit te keren pensioenen 2026	48.427	174.367
2027	Uit te keren pensioenen 2027		221.273

Reserve Sociaal Domein

Algemeen

Programma(nummer)	6
Nummer	860012
Voeding	Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de storting of onttrekking bepaald aan de hand van de werkelijke uitgaven op de beleidsterreinen WMO en Jeugd in vergelijking met de geraamde uitgaven.
Besteding	Indien de gemeentelijk uitgaven op de beleidsterreinen Wmo BG en WMO klassiek en Jeugd de geraamde uitgaven overschrijden.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Afdekking van risico's in de uitvoering bij het Sociaal Domein.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**1.311.753**	**761.361**	**459.962**	**272.928**	**265.228**	**265.228**

Toelichting

Sinds 2007 wordt deze reserve gebruikt om overschotten/eventuele tekorten op de WMO/Jeugd budgetten te muteren. Er blijven financiële risico's op de WMO en de Jeugdwet. Daarom wordt het restant van de reserve benut om toekomstige overschrijdingen en ontwikkelingen binnen het sociale domein mee af te dekken.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 — **1.311.753**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Kosten inclusieagenda jaarschijf 2026 collegeprogramma		15.000
2026	Kosten solide sociale teams		265.000
2026	Kosten inzet buurtsportcoach 2026 via ppn2025		17.392
2026	Kosten LTA kosten 2026 via ppn2026		250.000
2026	Kosten Voorzieningenwijzer 2026 via ppn2026		3.000
2027	Dekking bestedingsplan ST schijf 2027		247.729
2027	Kosten Storm aanpak 2027 via ppn2026		21.470
2027	Kosten Voorzieningenwijzer 2027 via ppn2026		7.700
2027	Kosten inzet buurtsportcoach 2027 via ppn2025		24.500
2028	Kosten Voorzieningenwijzer 2027 via ppn2026		7.700
2028	Kosten inzet buurtsportcoach 2028 via ppn2025		26.500
2028	Dekking bestedingsplan ST schijf 2028		136.074
2028	Kosten Storm aanpak 2028 via ppn2026		16.760
2029	Kosten Voorzieningenwijzer 2028 via ppn2026		7.700

Conversie aandelen Vitens

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860014
Voeding	Eenmalig door conversie per 1 januari 2006 van de preferente aandelen waterbedrijf Vitens in een achtergestelde langlopende geldlening.
Besteding	Jaarlijks wordt € 48.000 ten gunste van de exploitatie gebracht
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Op peil houden van de gemeentelijke baten.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**162.100**	**114.100**	**66.100**	**18.100**	**0**	**0**

Toelichting

De jaarlijkse uitnamen ten gunste van de exploitatie gaan door tot de reserve in 2029 is uitgeput.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	162.100		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking
2026	Onttrekking 2026			48.000
2027	Onttrekking 2027			48.000
2028	Onttrekking 2028			48.000
2029	Onttrekking 2029			18.100

Frictiekosten personeel zwembad

Algemeen

Programma(nummer)	8	
Nummer	860018	
Voeding	Storting Perspectiefnota 2022 en 2024	
Besteding	Mogelijke vertrekregeling medewerkers zwembad	
Maximale omvang	234000	

Doel reserve/voorziening

Vertrekregelingen medewerkers van het zwembad.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**146.850**	**100.359**	**70.082**	**48.772**	**27.462**	**6.152**

Toelichting

Voor mogelijke vertrekregelingen van de huidige medewerkers van het zwembad is de reserve "frictiekosten personeel zwembad" ingesteld. Indien niet of gedeeltelijk gebruik wordt gemaakt van deze reserve vloeit het overschot weer terug ten gunste van de algemene middelen.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **146.850**

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026	Inzet personele verplichtingen		46.491
2027	Inzet personele verplichtingen		30.277
2028	Inzet personele verplichtingen		21.310
2029	Inzet personele verplichtingen		21.310
2030	Inzet personele verplichtingen		21.310

Bestemmingsreserve dorpshuis de Lier

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860019
Voeding	Eenmalige stortingen.
Besteding	Dorpshuis de Lier.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Dekking van ontwikkeling van de Lier.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**544.200**	**544.200**	**544.200**	**544.200**	**544.200**	**544.200**

Toelichting

Voor de ontwikkeling van De Lier is een bestemmingsreserve ingesteld.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	544.200		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking

Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang							
Algemeen							
Programma(nummer)	8						
Nummer	860021						
Voeding	Overschot op doorgedecentraliseerd budget vanuit centrumgemeente Nijmegen.						
Besteding	Risicodekking						
Maximale omvang	Niet van toepassing.						
Doel reserve/voorziening							
Er is in 2024 een bestemmingsreserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang ingesteld om eventuele overschotten op de middelen voor de doordecentralisatie BW/MO in te brengen om te kunnen anticiperen op de meerjarige risico's die de doordecentralisatie BW/MO met zich meebrengt.							
Omvang & duur							
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	
Stand per ultimo boekjaar	**213.000**	**213.000**	**213.000**	**213.000**	**213.000**	**213.000**	
Toelichting							
Er is in 2024 een bestemmingsreserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang ingesteld om eventuele overschotten op de middelen voor de doordecentralisatie BW/MO in te brengen om te kunnen anticiperen op de meerjarige risico's die de doordecentralisatie BW/MO met zich meebrengt.							
Mutaties							
Stand per:	1 januari 2026	**213.000**					
				Begroting			
Jaar	Omschrijving			Toevoeging	Onttrekking		

Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860022
Voeding	Eenmalige voeding uit de algemene reserve van € 660k
Besteding	
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De reserve is gevormd ter dekking toekomstige kosten Meerjaren Onderhoudsprogramma.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**520.000**	**380.000**	**190.000**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **520.000**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Onttrekking 2026 cf PPN 2024		140.000
2027	Onttrekking 2027 cf PPN 2024		190.000
2028	Onttrekking 2028 cf PPN 2024		190.000

Implementatie BSR

Algemeen

Programma(nummer)	8	
Nummer	860023	
Voeding	Eenmalige middelen uit de najaarsnota 2025: € 500k	
Besteding	Implementatiekosten BSR en opheffingskosten Munitax	
Maximale omvang	Niet van toepassing.	

Doel reserve/voorziening

De reserve is gevormd ter afdekking van eenmalige kosten voor de implementatie van de gemeentelijke belastingtaken bij de BSR en de opheffing van de huidige GR Munitax.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**949.000**	**67.434**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **949.000**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Implementatiekosten BSR (PPN2026)		881.566
2027	Implementatiekosten BSR (PPN2026)		67.434

Renovatie Voebalvelden

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860026
Voeding	In 2024 is eenmalig € 1.485.662 gestort vanuit de algemene reserve
Besteding	Renovatie voetbalvelden
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Dekking van de renovatie van voetbalvelden

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**1.129.235**	**1.066.734**	**784.184**	**324.938**	**258.972**	**193.006**

Toelichting

Er is in 2024 een bestemmingsreserve renovatie voetbalvelden ingesteld om 40% van de kosten van de renovatie van de voetbalvelden bij te dragen.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**1.129.235**		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking
2026	Renovatie voetbalvelden			62.501
2027	Renovatie voetbalvelden			250.966
2027	Begr27 I Gedeeltelijke dekking Subs Victoria Olympia			31.584
2028	Renovatie voetbalvelden			459.246
2029	Renovatie voetbalvelden			65.966
2030	Renovatie voetbalvelden			65.966
2031	Renovatie voetbalvelden			65.966

Woonfonds

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860027
Voeding	De bijdrage wordt ontvangen via de jaarlijkse SiSa-verantwoording van het rijk
Besteding	
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De reserve Realisatiestimulans heeft tot doel gemeenten te ondersteunen bij de realisatie van betaalbare woningen en bij te dragen aan de dekking van de hiermee samenhangende financiële tekorten.

De beleidsmatige en financiële kaders voor de inzet van deze middelen worden op een later moment ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. In het bijbehorende raadsvoorstel worden de beleidsuitgangspunten nader uitgewerkt. Op basis van deze besluitvorming worden ook de geraamde onttrekkingen aan deze reserve geactualiseerd.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**0**	**1.967.000**	**2.045.000**	**2.171.000**	**2.171.000**	**2.171.000**

Toelichting

De bijdrage uit de Realisatiestimulans 2025 is via resultaatbestemming in 2026 toegevoegd aan deze reserve. Daarnaast wordt jaarlijks tot en met 2029 een bijdrage ontvangen voor de realisatie van betaalbare woningen.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	0

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026	Realisatiestimulans Resultaatbestemming 2025	875.000	
2026	Realisatiestimulans (PPN2026)	1.092.000	
2027	Realisatiestimulans (PPN2026)	133.000	
2028	Realisatiestimulans (PPN2026)	126.000	
2027	Inzet uitvoeringsplannen Oranjebuurt en Druten Zuid Vooruit		55.000

Beheer en onderhoud Portier

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	860028
Voeding	Bijdrage van 'Van de Klok'
Besteding	Exploitatiekosten parkeerhuis Portier
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Op 20 mei 2026 is het Parkeerhuis Portier in Druten opgeleverd en in gebruik genomen. Vanaf dat moment is structureel beheer en onderhoud noodzakelijk om de veiligheid, functionaliteit en continuïteit van de parkeervoorziening te waarborgen. De gemeente ontvangt een bijdrage van € 500.000 van Van de Klok ter ondersteuning van de exploitatiekosten.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**0**	**443.384**	**393.384**	**343.384**	**293.384**	**243.384**

Toelichting

De bijdrage van Van de Klok voor de exploitatie van het parkeerhuis bedraagt € 500.000 en wordt over een periode van tien jaar onttrokken. In 2026 vindt een incidenteel hogere onttrekking plaats ter dekking van contractkosten. Vanaf 2027 worden deze kosten gedekt vanuit de MJOP-voorziening.

Mutaties

Stand per: 1 januari 2026 **0**

Jaar	Omschrijving	Begroting Toevoeging	Begroting Onttrekking
2026	Bijdrage klok	500.000	56.616
2027	Afdekkking contractkosten		50.000
2028	Afdekkking contractkosten		50.000
2029	Afdekkking contractkosten		50.000
2030	Afdekkking contractkosten		50.000

Egalisatie vuilafvoer en verwerking **

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	917001
Voeding	Positief saldo van afvalstoffenheffing en kosten vuilnisophaaldienst
Besteding	Negatief exploitatiesaldo.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

De voorziening heeft een egaliserende functie, om sterke schommelingen in de tarieven voor inwoners te beperken.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

In deze voorziening worden de overschotten en tekorten van de vuilnisophaaldienst geadministreerd.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	0		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking

Egalisatie Riolering **

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	917002
Voeding	De overschotten of tekorten in de jaarrekening worden verrekend.
Besteding	Conform Beleidsplan Water en Riolering
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Opvangen van mutaties in de jaarlijkse uitgaven voor riolering.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**2.649.202**	**2.649.202**	**2.649.202**	**2.649.202**	**2.649.202**	**2.649.202**

Toelichting

Het Beleidsplan Riolering en water is in 2022 vastgesteld. De rioolheffing is berekend conform het beleidsplan. Het resterende saldo per 31 december 2022 op de reserve Riolering en verwerking is gestort in deze nieuwe voorziening.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**2.649.202**		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking

Openbare gemeentelijke gebouwen

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	910003
Voeding	Jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie.
Besteding	Uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**436.204**	**333.778**	**657.586**	**1.020.299**	**1.222.589**	**933.971**

Toelichting

In 2024 is het meerjarenonderhoudsprogramma herijkt. Dit programma biedt een financieel houvast voor de toekomst en is benodigd ter onderbouwing van de voorziening openbare (gemeentelijke) gebouwen. Na actualisatie van het meerjarenonderhoudsprogramma in 2029, wordt beoordeeld of de storting in de voorziening moet worden aangepast.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**436.204**	
		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026	Dotatie vanuit exploitatie gebouwen	663.574	766.000
2027	Dotatie vanuit exploitatie gebouwen	722.878	399.070
2028	Dotatie vanuit exploitatie gebouwen	740.950	378.237
2029	Dotatie vanuit exploitatie gebouwen	759.473	557.183
2030	Dotatie vanuit exploitatie gebouwen	778.462	1.067.080
2031	Dotatie vanuit exploitatie gebouwen	796.615	1.325.239

Pensioenen wethouders

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	910004
Voeding	Jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie, € 60.099 in 2024
Besteding	Uitbetaling nabestaanden- en ouderdomspensioenen.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Nabestaanden- en ouderdomspensioenen van de wethouders.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**3.534.120**	**3.534.120**	**3.534.120**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Volgens de wet APPA moet de gemeente de pensioenuitkeringen aan de wethouders verstrekken. Dat betekent dat de gemeente Druten de hoogte van de pensioenaanspraken jaarlijks moet bijhouden, de administratie hiervan moet verzorgen en de uitkeringen moet verrichten.
De voorziening wordt gebruikt ter dekking van pensioenuitkeringen van wethouders. Bij de jaarrekening 2025 is de stand van de reserve op het niveau gebracht voor de overdracht van de pensioenverplichtingen aan het ABP per 1-1-2028. De uit te keren pensioenen 2026-2027 loopt via de reserve calamiteiten / bedrijfsvoering.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**3.534.120**

		Begroting	
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
2026			0
2027			0
2028	Overdracht pensioenen wethouders aan het APB		3.534.120
2029			0
2030			

Voorziening wachtgeldverplichting

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	910007
Voeding	Eenmalige storting bij ontstaan van de verplichting
Besteding	Wachtgeld aan (oud) wethouders
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Het voorzien in de wachtgeldverplichting die ontstaat wanneer een wethouder geheel of gedeeltelijk zijn aanstelling als wethouder verliest en geen ander betaald werk verricht op hetzelfde salarisniveau.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**0**	**275.748**	**152.887**	**44.416**	**0**	**0**

Toelichting

Voor drie wethouders nemen we het recht op wachtgelduitkering op.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	0		
		Begroting		
Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking	
2026	In 2026 vormen we de voorziening wachtgeld en keren we uit	347.981	72.233	
2027	Uitkering van wachtgeld		122.861	
2028	Uitkering van wachtgeld		108.471	
2029	Uitkering van wachtgeld		44.416	
2030	Uitkering van wachtgeld		0	

Parkeerfonds

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	912001
Voeding	€ 15.000 per parkeerplaats in de centrum kom Druten en € 10.000 per parkeerplaats in de overige bebouwde kommen, indien geen parkeerruimte op eigen terrein kan worden gerealiseerd.
Besteding	Aanleg van nieuwe of uitbreiding van bestaande parkeervoorzieningen in de bebouwde kommen en de instandhouding daarvan.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Het totale parkeerareaal in de gemeente in evenwicht houden en de bereikbaarheid van de kommen te waarborgen.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**

Toelichting

De gemeente verplicht de benodigde parkeerplaatsen te realiseren met als dekking van de kosten het parkeerfonds. De termijn waarbinnen deze parkeervoorziening gerealiseerd dient te zijn, wordt op 10 jaar gesteld. Er moet immers gespaard worden om een centrale voorziening zoals bv. een parkeergarage te kunnen realiseren en wellicht dienen er procedures doorlopen te worden om deze voorzieningen mogelijk te maken. De gelden van het parkeerfonds worden gebruikt voor de aanleg, uitbreiding en instandhouding van parkeerplaatsen in de bebouwde kommen. Het doel van het parkeerfonds is om de totale parkeerbalans in Druten in evenwicht te houden en de bereikbaarheid van de bebouwde kommen te waarborgen en liefst nog te verbeteren.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	60.000		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking

Onderhoud Uivermeertjes

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	915001
Voeding	Eenmalige bijdrage van Sagrex plus jaarlijkse dotatie uit exploitatie
Besteding	Jaarlijkse vergoeding aan Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied (SNBL) voor de uitvoering van het beheer.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Het verzekeren van voldoende middelen voor het onderhoud van het gebied.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**347.613**	**332.285**	**317.744**	**302.653**	**286.997**	**270.764**

Toelichting

Het eigendom van de gronden van de stichting "De Uivermeertjes" is in 2014 overgegaan naar de gemeente Druten. De gemeente Druten heeft het gebied, exclusief de jacht- en visrechten, voor 30 jaar in erfpacht overgedragen aan de SBNL. De SNBL heeft de taak het vastgestelde beheerplan uit te voeren en ontvangt jaarlijks een vergoeding. Deze vergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de CPI. Vanaf de begroting 2027 is de toevoeging hierop aangepast, zodat deze aansluit bij de CPI-indexatie van SNBL.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	347.613		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking
2026			6.152	21.479
2027			7.475	22.016
2028			7.475	22.566
2029			7.475	23.131
2030			7.475	23.709
2031			7.475	24.302

Natuur en biodiversiteit

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	915002
Voeding	Jaarlijkse dotatie
Besteding	Bij afwikkeling van het plan.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Uitvoering beleids- en uitvoeringsplan natuur en biodiiversiteit via ppn2024

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**186.162**	**157.162**	**128.162**	**99.162**	**70.162**	**41.162**

Toelichting

Dit plan volgt uit het initiatiefvoorstel van Sociaal Maas en Waal en is opgenomen in het collegeprogramma. Het plan bevat de kosten voor de uitvoering. Het uitvoeringsplan beschrijft verschillende werkzaamheden die min of meer jaarlijks terugkeren.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**186.162**		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking
2026	Uitvoeringsplan, schijf 2026			29.000
2027	Uitvoeringsplan, schijf 2027			29.000
2028	Uitvoeringsplan, schijf 2028			29.000
2029	Uitvoeringsplan, schijf 2029			29.000
2030	Uitvoeringsplan, schijf 2030			29.000

Gymmaterialen

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	910006
Voeding	Jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie
Besteding	Uitvoering van het meerjarig onderhouds- en vervangingsschema.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Vervanging en onderhoud van gymmaterialen.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**136.690**	**133.055**	**114.169**	**95.613**	**78.944**	**62.276**

Toelichting

De gemeente heeft een zorgplicht op het gebied van gymmaterialen in de sportzalen in Druten. Op basis van de keuringsrapporten van de gymmaterialen is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld.

Het verloop van de jaarlijkse stortingen kunt u zien in onderstaande tabel. Als het meerjarig onderhoudsplan wordt geactualiseerd, wordt ook de storting in de voorziening aangepast.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	**136.690**		
			Begroting	
Jaar	Omschrijving		Toevoeging	Onttrekking
2025			29.004	41.480
2026			12.892	16.527
2027			13.214	32.100
2028			13.544	32.100
2029			13.883	30.552
2030			13.883	30.552

Dubieuze debiteuren

Algemeen

Programma(nummer)	8
Nummer	910005
Voeding	Jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie
Besteding	Kosten van oninbare debiteuren.
Maximale omvang	Niet van toepassing.

Doel reserve/voorziening

Opvangen van risico's van dubieuze debiteuren en definitieve oninbaarheid.

Omvang & duur

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per ultimo boekjaar	**673.366**	**757.416**	**843.568**	**932.073**	**1.022.791**	**1.115.398**

Toelichting

De voorziening dubieuze debiteuren wordt gevormd ten laste van de exploitatie van de gemeenterekening. Uit deze voorziening worden zowel niet-invorderbare schulden van bijstand (leningen) als oninbare belastingvorderingen en oninbare "reguliere" debiteuren rechtstreeks afgeboekt. Het bedrag van de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening wordt in het kader van de jaarrekening berekend met behulp van de aanwezige (cliënten)dossiers over het invorderingstraject. Bij de begroting wordt jaarlijks structureel € 84.050 (begroting 2026) in de voorziening gestort.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2026	673.366		
			Begroting	
2026	Storting 2026		84.050	
2027	Storting 2027		86.152	
2028	Storting 2028		88.505	
2029	Storting 2029		90.718	
2030	Storting 2030		92.607	
2031	Storting 2031		94.422	

